PETR KOKAISL, PAVLA KOKAISLOVÁ

KOSTELY A KAPLE V DOMAŽLICKÉM OKRESE

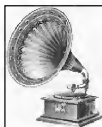

Petr KOKAISL, Pavla KOKAISLOVÁ

KOSTELY A KAPLE V DOMAŽLICKÉM OKRESE

Po stopách současných i zaniklých církevních památek

NOSTALGIE

2009

KOKAISL, Petr, KOKAISLOVÁ, Pavla. *Kostely a kaple v domažlickém okrese: Po stopách současných i zaniklých církevních památek*. 1. vyd. Praha: Nostalgie, 2009. 288 s.

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR
Kokaisl, Petr
Kostely a kaple v domažlickém okrese : po stopách současných i zaniklých církevních památek / Petr Kokaisl, Pavla Kokaislová. -- 1. vyd. -- Praha : Nostalgie, 2009. -- 288 s. : il.
ISBN 978-80-254-5441-1 (váz.)
726.54 * 725.94 * 27-52:904 * 904:7.025.21 * (437.317)
- kostely – ČR
- kapličky – ČR
- církevní památky – ČR
- zaniklé památky – ČR
- Domažlice (ČR : okres)
- přehledy
72 - Architektura [21]

Lektorovali:

doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Ústav etnologie
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Mgr. Kristýna Bártová
Muzeum Chodska
v Domažlicích

Vydal: NOSTALGIE Praha
Tisk: Tribun EU, Brno

Objednávky: nostalgie.praha@seznam.cz

ISBN 978-80-254-5441-1

Obsah

Předmluva

Málokterá vesnice či městečko v Čechách nemá svůj kostelík nebo kapličku. Tyto stavby tvořily dříve, ale i nyní přirozené centrum obce. Z vesnic, kde nebyl kostelík nebo kaple, chodili lidé často několik kilometrů na bohoslužby, které byly i místem setkávání, kam se chodili modlit, kde slavili poutě, kde křtili děti, slavili svatby, a kde se konaly pohřby. Na vesnicích s kapličkami se někde i dodnes zvoní poledne a klekání, a když někdo ze vsi zemře, zvoní mu umíráček.

Na toulkách po české krajině objevíme i kapličky v lese nebo za vsí, které často někdo postavil jako poděkování za vyslyšení proseb.

Kostely a kaple patří neodmyslitelně k rázu české krajiny. Tato publikace si klade za cíl předložit ucelený obraz, ve kterém se odráží současnost velice silně ovlivněná událostmi z poměrně nedávno minulých dob na území domažlického okresu.

Je to obraz již nenávratně zaniklých staveb včetně kdysi vzkvétajících vesnic a městeček, které přetrvaly pouze na několika starých fotografiích, ale i staveb současných. Odsun Němců a vytvoření hraničního pásma zásadním způsobem proměnil krajinu na velké části okresu Domažlice. Odsunutí Němci a jejich potomci stále mají na paměti místa, kde byly dříve jejich domovy. Oprava kostela nebo kaple patřila často mezi první činnosti, kterými o sobě dávali vědět – namátkou je možné uvést kostely ve Všerubech, Maxově, Hostouni, Nemanicích.

Mnoho kostelů a kapliček má v sobě ukryté příběhy a mohly by vyprávět. Stojí už staletí a mnoho zažily. Proto je milé vidět staré rozpadající se kapličky znovu opravené, zničené nebo pobořené kostely znovu postavené.

Za poslední roky přibyla na domažlickém okrese takových kostelů a kapliček celá řada. Patří mezi ně obnovené základy kostelů nebo kříže na místech původních kostelů v zaniklých obcích (například v zaniklé obci Pleš). Někde došlo k obnově téměř nebo úplně rozbořených kaplí (Capartice, Vytůň). Dokonce i dnes vznikají zcela nové stavby, jakými je kostel sv. Františka z Assisi v Pasečnici.

Pokud by předkládaná kniha přispěla k rozšíření zájmu o kapličky a kostely jako nedílné součásti místní historie, rozhodně splní svůj účel. Kdyby někteří čtenáři mohli poskytnout archivní materiály, bylo by možné v budoucnu knihu rozšířit a doplnit. Přejeme čtenářům, aby jim kniha přinesla hodně radosti a zajímavých informací.

Petr Kokaisl, *Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze*

17. srpna 2009

Úvod

Kapličky a kostely na domažlickém okrese jsou v této publikaci řazeny podle názvů jednotlivých vesnic a obcí. Pokud nemá vesnice vlastní obecní úřad, je v závorce uvedena středisková obec.

Další členění je podle církevního uspořádání na vikariáty. Celé území domažlického okresu nyní patří do plzeňské diecéze, která se dělí na menší organizační jednotky – vikariáty a farnosti. Hranice vikariátů jsou zhruba stejné jako hranice okresů, ale na některých místech dochází z nejrůznějších důvodů k odchylkám. Proto na domažlický okres zasahuje kromě domažlického vikariátu ještě částečně vikariát Klatovy, Plzeň-jih a Tachov.

U kostelů a kaplí na domažlickém okrese je vždy uvedena farnost, do které obec patří. Příslušnost obcí k jednotlivým farnostem byla dána historicky a ke změnám docházelo velice pomalu. Bezprostřední původ rozdělení na jednotlivé farnosti spadá do období vzniku českobudějovického biskupství.

Císař Josef II. dotoval od roku 1784 toto biskupství zvláštním fondem, který vznikl ze jmění zrušených klášterů. Dosavadní velké vikariáty byly rozděleny a vznikla řada nových far a *lokalií* (viz níže). Území dnešního okresu Domažlice, dosud spravovaného jediným vikariátem – horšovskotýnským, bylo rozděleno mezi vikariáty Domažlice, Horšovský Týn a Hostouň, okrajově sem zasahovaly ještě vikariáty Dešenice a Dolní Lukavice. Toto rozdělení přetrvalo až do roku 1952, kdy byly hranice vikariátů přizpůsobeny hranicím politických okresů.

Po roce 1989 přineslo další změny zřízení plzeňské diecéze (v roce 1995) a zásadní změnu v uspořádání farností v plzeňské diecézi přinesl dále rok 2005, kdy celá řada farností zanikla – došlo k jejich sloučení a zůstala většinou pouze farnost, kde bydlí správce farnosti – farář.

Tímto způsobem zanikly farnosti, ve kterých ani nestál farní kostel, protože byl již dříve zbořen (např. Železná), nebo farnosti, které sice existovaly formálně, ale reálně se jednalo o zaniklé obce (např. Pleš). Takto zanikla i farnost Tannaberk (Svatá Anna), s jediným farníkem – jejím správcem, kterým býval v posledních letech kdyňský děkan. Tannaberk byl ovšem mezi farnostmi výjimkou, protože se nikdy nejednalo o obec, a povýšení na farnost (i když bez farníků) vymohli majitelé koutského panství Stadionové. Ke spojení farností došlo po roce 2005 i na některých místech, kde sice byla původně fara i kostel, ale z důvodu nedostatku kněží sem dojížděl kněz z jiné farnosti.

V historii kostelů a farností se objevují pojmy, které se dnes již ve správě nepoužívají. Starobylé označení farnosti jako *plebanie* a jejího správce jako *plebána* bylo zrušeno v 16. století a nahrazeno pojmy

farnost a *farář*. Farnost byla dříve nejen církevní územní jednotkou, ale i základní jednotkou státní správy (v některých zemích, jako např. v Andoře, je tomu tak dodnes).

Dalším z pojmů, které se dnes nepoužívají, je *lokalie*. Ta byla prvním stupněm při zakládání samostatné farnosti v určitém místě (obci, osadě). Nejednalo se ještě o farnost, kde by trvale působil farář, ale v duchovní správě působil jako farářův podřízený jiný kněz – kaplan lokalista, který mohl i vyučovat ve škole.

Dříve se diecéze v českých zemích členily na *arcijáhenství* s nižšími jednotkami – *děkanství*.

Pražské biskupství (zahrnující i dnešní okres Domažlice) bylo rozděleno na 10 arcijáhenství v čele s arcijáhnem, odpovídajícímu se za svou činnost přímo biskupovi. Arcijáhenství se dělila na plebanie, později vznikl mezičlánek tzv. venkovských děkanů.

Celé území dnešního okresu Domažlice bylo v době před husitskou revolucí podřízeno horšovskotýnskému arcijáhenství, tvořenému jediným děkanátem. První zmínky o horšovskotýnských arcijáhnech pocházejí z let 1184–1192.

Kromě dnešního okresu Domažlice zasahovalo horšovskotýnské arcijáhenství i do dnešních okresů Tachov, Klatovy, Plzeň-sever a Plzeň-jih. V letech 1384–1385 spravovalo 52 plebanií. Na území dnešního domažlického okresu se jednalo o tyto plebanie: Blížejov (1384), Bukovec (1355), Domažlice (12. století; 2 plebanie: město a okolní vesnice), Holýšov (1352), Hora sv. Václava (1359), Hostouň (1357), Kdyně (1354), Koloveč (1384), Křakov (1360), Loučim (1357), Lštění (1382), Mělnice (1370), Miřkov (1384), Mutěnín (1360), Osvračín (1357), Semněvice (1356), Stanětice (1358), Újezd sv. Kříže (1357).

V období husitské revoluce byla katolická stana na Domažlicku reprezentována především Horšovským Týnem, kališnická Domažlicemi. Na některých předhusitských plebaniích vznikly ve 2. polovině 16. století utrakvistické fary, po nástupu Habsburků na český trůn většinou přeměněné na luteránské fary (Hostouň, Kdyně, Meclov, Mělnice, Třebnice, Újezd sv. Kříže, Železná), které se později staly opět katolickými.

Pojem arcijáhenství se již nepoužívá vůbec, a ani z označení *děkanství* dnes nevyplývají žádná práva a povinnosti (právně děkanství neexistuje) – pouze se jedná o čestné označení některých farností.

Ke zrušení rozdělení pražské arcidiecéze na arcijáhenství došlo v roce 1631 (kardinál Harrach), zároveň došlo ke zrušení rozdělení na děkanáty a plebanie. Od této doby je zavedeno dělení na vikariáty a farnosti. Titul děkanů zůstal jako čestné označení správců rozsáhlejších farností, což platí dodnes. (Gryc, Mužík, 1976)

Některá děkanství na významných místech získala v minulosti titul *arciděkanství* – dnes arciděkanství rovněž nemá ve správě farností a diecéze žádný význam, ale označení se vztahuje nejčastěji k místům, kde je sídlo *vikariátu.* Dříve byli ovšem někteří *arciděkani* obdařeni výsadou používat při významných církevních svátcích odznaky biskupské hodnosti – mitru a berlu.

Dnes se diecéze (v čele je biskup) člení na vikariáty (v čele je *okrskový vikář*), které zahrnují farnosti. V čele farnosti je farář (jeho podřízeným pomocníkem může být *kaplan* označovaný někdy jako *farní vikář*). Některé farnosti mohou mít společnou správu – správa jedné nebo více farností je svěřena více kněžím.

Farní kostel je hlavní kostel ve farnosti. Všechny ostatní kostely farnosti se nazývají *filiální* (může se jednat o druhý kostel v obci, nebo o kostely v jiných obcích patřících do stejné farnosti).

U kapliček a kaplí je zajímavé sledovat jejich užívání a vlastnictví. V naprosté většině jsou kaple na domažlickém okrese ve vlastnictví obcí (zhruba 90 %), mnohem menší část patří církvi (2 %) a ještě další jsou soukromé (5 %) a státní (3 %).

Vikariát Domažlice

Babylon

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Trhanov).
V obci je malá kaplička se zvoničkou.

Převzato z: <www.babylon-obec.cz>.

První písemná zmínka o dřevorubecké osadě Babylon (která vznikla zřejmě v 15. století), je z roku 1587, kdy se o ní píše jako o roztroušené a neuspořádané osadě.
V roce 1900 žilo v Babyloně 182 obyvatel ve 28 domech, v roce 1910 zde bylo 194 obyvatel ve 36 domech, v roce 1921 již 201 obyvatel ve 40 domech. Podle posledního sčítání lidu, domů a bytů v r. 2001 žije v Babyloně 284 obyvatel ve 102 domech (z toho je 65 rodinných domů, přičemž bylo 31 domů neobydlených). (www.babylon-obec.cz).

Baldov (obec Domažlice)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice** (foto 13. 8. 2006).
Baldov je vrch (566 m. n. m.) asi 2 km severozápadně od Domažlic (Baldovské návrší). Na tomto návrší stojí zděný kvádr. Do jeho stěn jsou zasazeny desky, do kterých jsou vyryty názvy míst husitských vítězství. Zděný kvádr je nedostavěným torzem pomníku vítězství husitských vojsk nad křižáky v r. 1431, které bývá kladeno

právě do prostoru Baldovského návrší. Z návrší se otevírá překrásný pohled na Domažlice a pásmo Českého lesa.
Na tomto místě byla vystavěna v 18. století kaplička zasvěcená Nejsvětější Trojici, která je ve vlastnictví obce.

Bělá nad Radbuzou

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Bělá nad Radbuzou)
Kostel: **Panny Marie Sedmibolestné**
Německý název: Weissensulz.
Ves se připomíná již r. 1211, farnost a matriky jsou od r. 1785.
Kostel původně v barokním slohu z let 1696–1697 byl přestavěn v letech 1826–1846.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 1844 obyvatel (313 domů: 1743 Němců, 89 Čechů, 12 příslušníků jiné národnosti). V roce 1987 zde žilo 1093 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 1392 obyvatel v 253 domech (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel Panny Marie Sedmibolestné (18. 7. 2006) a kostel v 70. letech 20. století.

Náměstí (nedatováno).

Oprava kostela kolem roku 1930 (Převzato z: HBLFW).

Kaplička: **Panny Marie Lurdské**

Soukromá kaple stojí na pozemku paní Pavly Vokurkové – „Dvořákův mlýn".

Kaple byla postavena v roce 1894 tehdejším německým mlynářem panem Spörlem. Kolem roku 1945 odkoupil od státu celý komplex (mlýn, hospodářské budovy, kaple) pan Dvořák, který zde provozoval mlynářskou živnost. Kaplička je po celou dobu pečlivě udržována. Po posledních stavebních úpravách byla vysvěcena v roce 1996. Je zasvěcena Panně Marii Lurdské. Paní Pavla Vokurková je vnučkou pana Dvořáka.

(Zdroj: Marcela Bartoníčková, Městská knihovna Bělá nad Radbuzou).

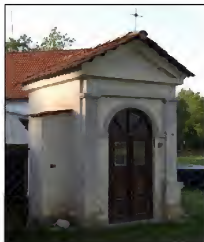

Pohled zvenčí (18. 7. 2006), čelní pohled a vnitřek kaple (2007, foto Marcela Bartoníčková).

Bílý Mlýn

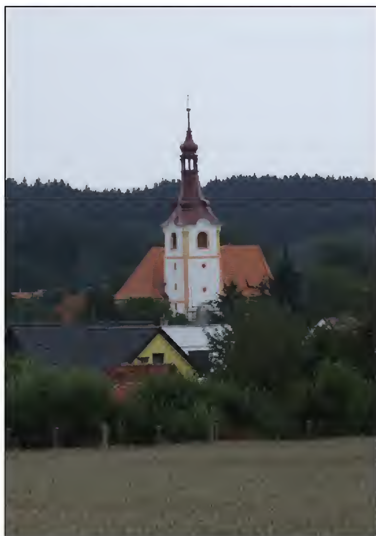

Farnost: Staňkov
(farnost do roku 2005: Staňkov)
Neveliká kaplička v Bílém Mlýně je součástí stavení.

(foto 17. 8. 2007)

Blížejov

Farnost: Milavče
(farnost do roku 2005: Blížejov).
Kostel: **sv. Martina**, biskupa (foto 10. 8.2006).
Německý název: Blisowa.

Obec se připomíná roku 1324. Plebanie r. 1384, matriky od r. 1711. Kostel sv. Martina je původně z 2. poloviny 14. století, kolem 1556 byl upraven (došlo k připojení sakristie s oratoří), k barokním úpravám došlo v 17. století a ve 2. třetině 18. století. (KDČB). Svatyni doplňují náhrobky Henigarů, Širntingárů a dalších rodů, které vlastnily okolní statky.
(www.blizejov.cz)
Na podzim roku 1999 a počátkem roku 2000 byla provedena výměna střešní krytiny. Po roce 2000 probíhá další rekonstrukce kostela.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 71 domů, kde žilo 194 Němců, 188 Čechů a 9 příslušníků jiné národnosti. (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 497 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 570 obyvatel v 157 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Blížejov na začátku 20. století a kostel v květnu 1970. (Převzato z: HBLFW)

Borovice (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaplička: **Narození Panny Marie** (v obci), zřícenina **kaple před obcí** a kaple **Panny Marie** u silnice směrem na Velký Malahov.
Německý název: Worowitz.
První zmínky o obci jsou z roku 1312, v roce 1587 zde bylo 14 dvorů, které patřily k horšovskotýnskému panství.
Kaple Panny Marie Ustavičné pomoci z počátku 19. století stojí u silnice ve směru na Velký Malahov (nazývána též Švejdovská kaple).

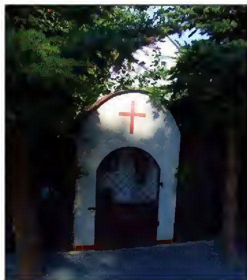

Zřícenina kaple před obcí (10. 8. 2006) a kaple Panny Marie u silnice – směr Velký Malahov (10. 8. 2006).

Kaple Narození Panny Marie z počátku 19. století je ve vlastnictví obce, k rekonstrukci došlo v letech 1994–1995.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 118 obyvatel (23 domů: 117 Němců, 1 Čech). V roce 1982 zde žilo 49 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 46 obyvatel v 17 domech (www.bischofteinitz.de; HBLFW; SÚRPMO; KDČB a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Narození Panny Marie v obci Borovice (10. 8. 2006)

Bořice (obec Zahořany)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Německý název: Borschitz
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Současná kaplička nahradila původní nízkou výklenkovou kapličku z počátku 19. století.
Ves je prvně uváděna v roce 1384, je pravděpodobné, že má raně feudální původ.
V roce 1982 žilo v Bořicích 122 obyvatel, v roce 2001 měla obec 168 obyvatel v 61 domech.

Božkovy (obec Milavče)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Milavče)
Kaplička: V obci je malá šestiboká kaple zasvěcená stejně jako v Milavčích **sv. Vojtěchu**. Stavba krytá plechovou stříškou s lucernou byla vystavěna r. 1763 a opravena r. 1903.
Nedaleko Božkov na silnici mezi Hradištěm a Radonicemi je malá kaplička **Panny Marie** s křížkem datovaná r. 1904.

Kaplička sv. Vojtěcha v obci (10. 8. 2006), kaplička u Božkov (3. 7. 2009)

Německý název: Boschkau.
Ves existovala patrně již ve 14. století, kdy náležela, stejně jako Milavče, pánům z Herštejna. Historickými prameny je ale doložena teprve roku 1472; tehdy patřila ves nebo její podstatná část Václavu z Osvračína. V roce 1543 je uváděna u panství tehdy již pustého hradu Nového Herštejna ve 2. polovině 14. století. Ves patrně zanikla a na jejím místě byl vybudován panský dvůr, ten ale později také zpustl a jeho pozemky byly připojeny k Milavčím. V r. 1713 získalo pozemky bývalého dvora do pronájmu 6 poddaných. Tímto způsobem byla obnovena ves, která se ještě v roce 1757 skládala ze 6 usedlostí.
V r. 1930 zde ve 12 usedlostech žilo 50 obyvatel a v r. 1991 ve 13 usedlostech 32 obyvatel.
V roce 2001 žilo v Božkovech 35 obyvatel ve 12 domech (www.milavce.cz, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Branišov (obec Kdyně)

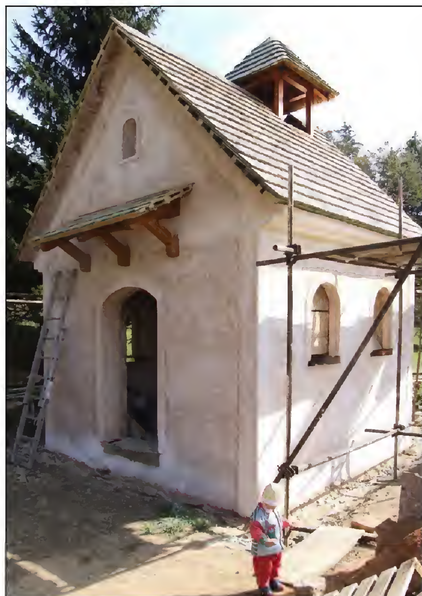
Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **sv. Josefa**
Německý název: Branschau.
Obec na úpatí Branišovské hory byla (a někdy dosud je) nazývána též Branšov, Brančov. První písemné zmínky o obci jsou z roku 1408, kdy se z Branišova psal Vojslav z Úsilova.
Kaple sv. Josefa se zvoničkou z první poloviny 19. století je ve vlastnictví obce.
V polovině 17. století patřila ves ke Smržovicím a jsou zde uváděni 3 sedláci a 2 chalupníci, v roce 1930 zde žilo 80 obyvatel v 16 usedlostech a podle posledního sčítání obyvatel v roce 2001 zde bylo 9 domů a 9 trvale žijících obyvatel. (Sčítání obyvatel, ČSÚ; Domažlicko a Kdyňsko, 1996; KČT 1998).

Kaple sv. Josefa (11. 3. 2007).

Z Branišova po cestě směrem na Modlín vzniká zcela nová kaplička, která má být zasvěcena bl. Karlu Habsburskému. Kaple u lesa byla v roce 2009 již téměř vystavěna, včetně vytvoření cesty k ní.

Blahoslavený Karel Habsburský rozhodně nepatří mezi patrony, kterým by byly často zasvěcovány kaple a kostely. Narodil se 17. 8. 1887, po smrti Františka Josefa I. se stal císařem, a stal se tak posledním rakouským monarchou (zároveň i posledním českým králem). Zemřel 1. 4. 1922, 3. října 2004 byl beatifikován papežem Janem Pavlem II. (Z papežova proslovu odůvodňujícím beatifikaci: *...Nejdůležitějším úkolem křesťana je hledání, rozpoznávání a následování Boží vůle v každé záležitosti. Křesťanský státník, císař a král Karel I., přijímal tuto výzvu každý den. V jeho očích byla válka ‚něčím děsivým'. Uprostřed vřavy první světové války se usilovně snažil napomáhat mírové iniciativě mého předchůdce Benedikta XV. ...*). Jeho svátek byl stanoven na 21. října, což byl den jeho sňatku s princeznou Zitou.

Vznikající kaple u Branišova

Brnířov

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **sv. Martina**
Německý název: Přemirschen.
První dochovaná zmínka o obci je z roku 1508 v souvislosti s prodejem hradu Rýzmberk.
Na návsi stojí kaplička sv. Martina postavená v roce 1854 (podle jiných údajů 1853), která je ve vlastnictví obce.
Berní rula (soupis odváděných daní) z let 1651–1655 uvádí v obci Brnířov 37 obyvatel. V roce 1899 zde žilo 298 obyvatel ve 47 domech, v roce 2001 zde žilo 355 obyvatel v 92 domech (Chodsko 2003; www.brnirov.cz; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Martina (17. 2. 2007)

Brůdek (obec Všeruby)

Kaplička u silnice 16. 8. 2007.

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Všeruby)
Kostel: **sv. Václava**, mučedníka (kaple)
Kaplička: **v obci** u silnice
Německý název: Fürthel.
Obec byla založena v 1. polovině 17. st na místě zaniklé obce Zdemily.
Kostel (kaple) sv. Václava byla postavena na památku vítězství Břetislava I. nad Jindřichem III. r. 1040, připomíná se již ve 14. st. Původní dřevěná stavba byla ve 14. století přestavěna z kamene. V 17. století zpustla a nově byla postavena v letech 1669–1671 (vysvěcena v roce 1671), znovu obnovena 1878–1890.
Od roku 1669 náleží kostelík (v nové podobě) všerubské farnosti. Ke krátké obdélné lodi je připojeno užší trojboce uzavřené kněžiště. Větší oprava byla provedena v letech 1965–1970.
Na začátku 20. století byl Brůdek německou obcí, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 34 domů, kde žilo 163 Němců a žádní Češi. V roce 1982 zde žilo 64 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 64 obyvatel v 27 domech (HBLFW, KDČB; KČT; SÚRPMO a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: Když kníže Břetislav porazil v srpnu roku 1040 obrovskou armádu Jindřicha III. v naší zemské bráně, založil prý na paměť vítězné bitvy kostel zasvěcený – snad poprvé v Čechách – zemskému patronu z přemyslovského rodu, svatému Václavu.
Ves u kostela obdržela jméno Zdemily. Že milostivý Bůh zde miloval, tj. na přímluvu svého mučedníka svatého Václava, vojvody a patrona české země, vyslyšel vroucnou prosbu knížete Břetislava a jeho bojovníků a dopřál jim vítězství. (Chodské pověsti a legendy, 2004).
V souvislosti se zdejší bitvou v kronice Dalimilově jsou zde prvé zmínky o pohraničních strážcích – Chodech. (KČT, 1989).

Kostelík sv. Václava (7. 8. 2005)

Kostelík sv. Václava (7. 8. 2005)

Vnitřek kostela sv. Václava

Kostelík sv. Václava kolem roku 1900 a ve 30. letech 20. století.

Březí (obec Meclov)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov).
Kaplička: **Panny Marie** (zbořena)
Německý název: Pirk.
Kaple Panny Marie byla postavena počátkem 19. století, centrální, šestiboká, s jehlancovitou střechou s věžičkou, uvnitř sklenutá plochou kupolí, zbořena po r. 1967. Stála po levé straně silnice při cestě z Bozdíše mezi dvěma lípami vedle kříže. Nyní je zde jen 1 lípa a kříž.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 187 obyvatel (33 domů: 177 Němců, 10 Čechů). V roce 1982 zde žilo 62 obyvatel, v roce 2001

zde žilo 55 obyvatel v 19 domech (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple v roce 1967. (Převzato z: HBLFW)

Březí – pohled na obec. (Převzato z: HBLFW)

Bystřice (obec Česká Kubice)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Folmava).
Velká kaple **sv. Karla Boromejského** s věžičkou byla zbořena.
Sklárna, o které jsou první zmínky z roku 1710, patřila městu Domažlicím. Sklárna se později rozrostla a vznikla zde ves se zámečkem, kaplí, mlýnem, pilou a školou. Poslední zmínky o sklárně jsou z roku 1934.
Z celé Bystřice se dnes zachovalo pouze několik zřícených zdí. (Český les, 1992).

Capartice (obec Klenčí pod Čerchovem)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem).
Kaplička: zbořená a znovu vystavěná, zasvěcena **sv. Janu Nepomuckému**.
Německý název: Nepomuk.
Ves Capartice údajně založil v roce 1705 Jan hrabě Stadion a osadil ji 12 dřevařskými rodinami z Horní Falce (původní název zněl Nepomuk podle jeho patrona sv. Jana Nepomuckého). Název Capartice je možná odvozen od slova capart – roztrhaný šat, podle chudoby místních obyvatel (slovo tapart i capart označovalo v 17. století roztrhaný, otřepaný šat, nebo i kus šatu a obrazně vše chatrné a maličké, např. i děti).
Kaple byla postavena v roce 1897 rodinou Macků a v 50. letech 20. století došlo k jejímu zboření. K obnově kaple na původním místě došlo v roce 2008.

Kaplička 6. 8. 2009

V roce 2001 měla obec 21 obyvatel a 12 domů (Český les, 1992; www.kostely.tnet.cz; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Čermná

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov).
Kaplička: **sv. Jana a Pavla**
Německý název: Tschirm.
První zmínky o obci jsou z roku 1233 pod názvem Czirmnuves.
Původní kaple stávala před domem čp. 8, současná kaple svatého Jana a Pavla (původně zasvěcena sv. Vítu) byla vystavěna v roce 1897 a je ve vlastnictví obce. Ke kompletní rekonstrukci kaple došlo v roce 2001.
V roce 1930 zde žilo 613 obyvatel ve 112 usedlostech, v roce 1991 pak 260 obyvatel v 99 domech a v roce 2001 zde žilo 220 obyvatel ve 100 domech (Domažlicko a Kdyňsko, 1996 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička sv. Jana a Pavla v Čermné (18. 8. 2005)

Díly

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kaplička: **sv. Cyrila a Metoděje**
Německý název: Neu Possigkau.
Původně se jednalo o dřevařskou obec, založenou vrchností r. 1788 na postřekovských dílech – pozemcích. Původní název obce byl Nový Postřekov, název Díly je po roce 1952. Kaple na návsi je z roku 1947.

Výstavba, na které se občané podíleli vlastními silami, byla zahájena v roce 1946 a vysvěcena byla na začátku července následujícího roku. Zvon pochází z původní kaple v Caparticích. Kaple je ve vlastnictví obce. V roce 2001 zde žilo 374 obyvatel v 148 domech.

Zajímavost: Podle některých výkladů pochází dnešní název z doby Laminge-rovy správy osady. Když se Laminger ujal správy nad zdejším majetkem, začal jej bezohledně využívat a vyčerpávat ve svůj prospěch. Kácel přitom nejenom stromy Chodů, ale také samotného krále. Chodové a Domažličtí proto žalovali císaři. Když Laminger viděl, že situace pro něj není příliš příznivá, rozhodl se udělit Chodům dar – a vrátil jim ukořistěné lesy. Ty už však mezitím byly značně zplundrované a Chodové je v takovém stavu odmítli přijmout. Laminger Chody k přijetí „daru" donutil hrozbou násilí a lesy pak rozdělil podle stavení i obcím. Na dílech tohoto vymýceného lesa se pak stavěly chalupy a odtud pojmenování „Díly".

(Český les, 1991 a www.obecni-urad.net/source/historie.php?ID=9605 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Díly, kaple sv. Cyrila a Metoděje 8. 8. 2006

Dobrá Voda u Draženova (obec Draženov)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kaplička: **Panny Marie, Pomocnice křesťanů**

Kaple Panny Marie (8. 8. 2006).

Nejmladším poutním místem na Domažlicku je zdejší kaple Panny Marie, Pomocnice křesťanů. Kolem roku 1800 zde vybudovala draženovská obec malou dřevěnou kapličku, kterou po požáru nahradila v letech 1882–1883 kaple zděná, navržená A. Čenským a postavená zednickým mistrem J. Knopfem z Klenčí na půdorysu řeckého kříže. Svojí stavbou připomínala malý vesnický kostelík. Hlavní oltářní obraz Matky Boží Pomocné namaloval Jaroslav Špillar, který údajně vtiskl světici podobu svojí manželky. Hlavní pouť se zde koná poslední neděli v květnu. Obrazy křížové cesty rozvěšené po kmenech borovic namaloval malíř V. Wimmer, pouze jeden z nich, který se ztratil, vytvořil malíř J. Šebek.

Léčivý pramen a křížová cesta v lese (8. 8. 2006)

Zajímavost: Zdejší kaplička vznikla podobně jako v Dobré Vodě u Pocinovic u studánky, jejíž léčivá voda přinášela lidem zdraví. První byl její vodou uzdraven cestář Johann Otilinger ze Ždanova po omytí zraněné a do té doby se nehojící nohy, který u ní nechal vystavět dřevěný kříž. Proti stavbě kaple protestovali sedláci, protože jim prý poutníci a procesí činí škody na lukách a polích. Oblíbenost místa velice rostla, zřejmě i proto, že horní Chodsko nemělo doposud oproti Chodsku dolnímu (kaple nedaleko Pocinovic) žádné poutní místo. (Domažlicko a Kdyňsko, 1996, Chodsko, 2003).

Přelom 19. a 20. století (www.obecni-urad.net).

Dobrá Voda u Pocinovic (Pocinovice)

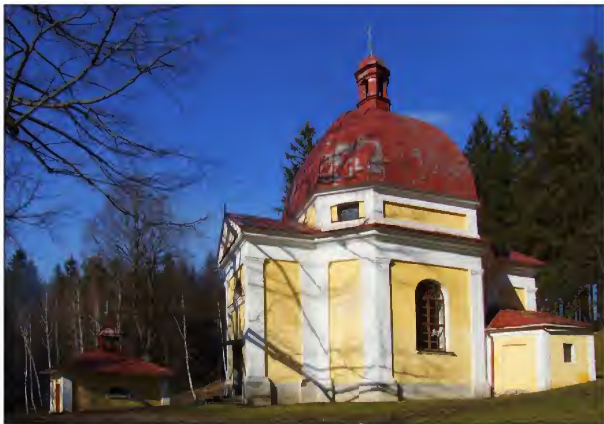
Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Pocinovice).
Kaplička: 1. **Panna Maria Sedmibolestná**, 2. **nad studánkou**
1. Panna Maria Sedmibolestná. Kaple Bolestné Matky Boží má osmiboký půdorys s připojeným pravoúhlým kněžištěm s předsíní.
V roce 1867 zbožná vdova Anna Blahníková z Pocinovic z čísla 105 odkázala ve své závěti 150 zlatých na opravu této kaple, která byla tou dobou již velice sešlá, tak že na nějakou opravu pomyšlení býti nemohlo. Zemřela v roce 1867. Proto usnesla se obec, že vystaví novou zděnou kapličku, a když pak stavitel pan Ondřej Martínek z Domažlic, jehož bratr Jakub byl tehdy v Pocinovicích podučitelem, zhotovil zdarma plány a přislíbil i bezplatné vedení stavby, počala obec za přispění některých místních dobrodinců, jakož i za přispění celého okolí se stavbou nynější renesanční kaple, ku kteréž základní kámen dne 9. června 1872 slavnostně byl položen a kaple pak dne 13. října 1873 za přítomnosti 9 kněží a více než 10 tisíc zbožného lidu byla vysvěcena. Stavba architektonicky připomíná některé drobnější renesanční stavby z Říma.
2. Kaplička nad studánkou je nízká stavba čtvercového půdorysu krytá stanovou střechou s lucernou.
Poutníci nechávali jako projev díků za své uzdravení v kapličce na dřevě malované obrázky, znázorňující jakou milost nebo uzdravení si

zde vyprosili a obyčejně připojili k obrázku i své jméno. *V roce 1908 dne 5. září v noci k ránu asi v půl druhé hodině shořela u Dobré vody malá dřevěná kaplička se vším zařízením, v níž se nalézal pramen s dobrou vodou, jež si lidé daleko a široko ve skleničkách s sebou domů odnášeli. Oheň povstal asi od hořící svíčky, kterou někdo obětoval, rozsvítil a zapomněl zhasnouti.* (Kronika obce Pocinovic). Na místě vyhořelé kaple byla postavena zděná kaplička kryjící pramen vody.

Kaple s pramenem dobré vody (16. 2. 2007).

Pohled na obě kaple (16. 2. 2007).

Ke kapli vede křížová cesta. Její zastavení tvoří kamenné pilířky na přední straně s polokruhem, zakončeným výklenkem. Postavena byla v roce 1882 na podnět faráře Ondřeje Veseláka z Pocinovic, jehož přáním bylo zhotovit křížovou cestu od Pocinovic k Dobré Vodě.

Kamenný oltář před kaplí (16. 2. 2007).

Pohlednice z roku 1906 s původní dřevěnou kaplí nad pramenem.

Obě kaple jsou zařazeny v seznamu kulturních památek. Vlastníkem kaple Panny Marie Sedmibolestné je církev. Pozemek křížové cesty a kapličky nad pramenem vlastní obec Pocinovice, stavby patří církvi.

Zajímavost: Na stromě u pěšiny v lese visel nejprve prostý mariánský obrázek a na drahách u lesa pásali se koně. Jedna slepá kobyla zabloudila do lesa, šlápla prý nohou do pramene tam prýštícího právě tehdy, když ji hospodář po delším hledání uviděl. Jak jí při tom voda z pramene stříkala do očí, kobyla prohlédla a zůstala stát, hledíc k obrázku, který byl zavěšený na stromě. Od té doby se začali jednotlivci vždy ve větším počtu u obrázku modlit. Později tam byla vystavěna malá dřevěná kaplička s vyzděnou studánkou. To vše se stalo asi v 17. století. (Podle kroniky obce Pocinovic).

Příležitostné razítko z Chodské národní pouti v září 1945; procesí k Dobré Vodě v roce 1945; obrázek z pouti (80. léta 20. století).

Dobříkov (obec Kdyně)

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **Nejsvětějšího Srdce Ježíšova** (zbořena)
Německý název: Dobschikau.
Nejstarší zmínka o vsi je z roku 1379, v roce 1533 je uváděna jako součást úsilovského panství.
Kaple Nejsv. Srdce Ježíšova podkovovitého tvaru z poloviny 16. století stála jižně od obce u křižovatky. Zbořena byla kolem roku 1975; stála u hlavní silnice před stodolou domu, u ní byly 2 lípy.

V roce 1930 žilo v Dobříkově 226 obyvatel v 47 domech, v roce 2001 pouze 72 obyvatel ve 34 domech. (Sčítání obyvatel, ČSÚ; Domažlicko a Kdyňsko, 1996).

Dolní Kamenice (obec Holýšov)

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: V obci se nachází šestiboká kaple **Panny Marie** s jehlancovou střechou a cibulovitou bání se zvonkem, která byla postavena kolem poloviny 19. století.
Německý název: Unterkamenzen.
První písemná zmínka o obci je z roku 1115 (zakládací listiny kladrubského kláštera). V roce 1543 je uváděna dolnokamenická tvrz jako pustá. V roce 1624 koupili Kamenici Trauttmansdorffové a připojili ji k Horšovskému Týnu.
V roce 1654 žilo ve vsi 7 chalupníků, v roce 1757 je uváděno 10 hospodářů, v roce 1930 zde stálo 48 domů, ve kterých žilo 250 obyvatel, v roce 2001 žilo v obci 97 obyvatel ve 44 domech. (Horšovskotýnsko, 1998; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička v Dolní Kamenici 17. 8. 2007.

Dolní Metelsko (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaplička: zbořena
Německý název: Untermedelzen.

První písemný záznam o Metelsku je datován r. 1115 a 1186, kdy je Metelsko uváděno jako majetek kláštera v Kladrubech (Horní a Dolní Metelsko není v těchto pramenech odlišováno).
Kaple byla postavena 1885 místním zednickým mistrem Jos. Guldanem.
V roce 2001 zde žilo 74 obyvatel ve 20 domech (Sčítání obyvatel, ČSÚ).

Dolní Valdorf (Valdorf) (obec H. Týn)

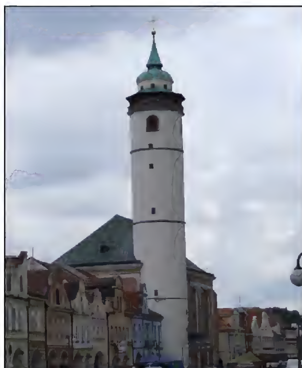
Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaplička: **sv. Rodiny**
Německý název: Schwarzholz.
Ves byla založena r. 1792 horšovskotýnským magistrátem.
V pseudogotické kapli (datování 1910) na hrázi rybníka jsou zbytky dobového oltáře bez obrazu. Kaple je ve vlastnictví obce. K rekonstrukci, kterou financovali místní obyvatelé a MÚ Horšovský Týn, došlo v roce 2001.
V roce 2001 zde žilo 31 obyvatel v 13 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

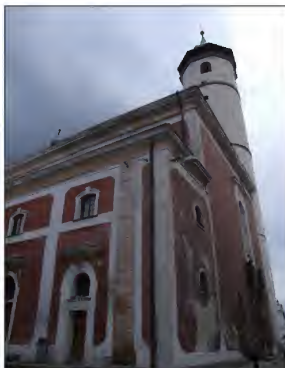

Kaplička sv. Rodiny v Dolním Valdorfu (10. 8. 2006)

Domažlice

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kostel: **Narození Panny Marie** (arciděkanský)
Německý název: Taus.
Domažlice se připomínají již roku 993 jako dvě starobylé plebanie – Domažlice-město a U Svatých. Později byly obě farnosti sloučeny v jednu, která se stala r. 1543 děkanstvím, od r. 1934 arciděkanstvím. Matriky jsou od r. 1631. Arciděkanský kostel je původně raně gotický z 2. pol. 13. století, v 15. st. zaklenut a změněn v trojlodní, vyhořel r. 1747, v letech 1751–1756 barokně přestavěn (KDČB). V roce 2001 zde žilo 11 048 obyvatel v 1 581 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Arciděkanský kostel s věží a věžní zvony (11. 8. 2006 a 3. 7. 2009).

Kostel: **Nanebevzetí Panny Marie** (klášterní)
K založení kostela došlo ve 2. polovině 13. století, upravován byl roku 1648 (snad tehdy odstraněna klenba lodi), přestavěn v letech 1774–1787. Další úpravy proběhly v letech 1838, 1858, 1895 a před první světovou válkou. Při ohradní zdi hřbitova z vnější strany byla zřízena kaple (SPÚ, KDČB).

Kostel Nanebevzetí Panny Marie
(3. 7. 2009) Foto: Alžběta Kokaislová

Kostel: **Zvěstování Páně** (U Svatých). U kostela je malá **kaplička Panny Marie Bolestné** (zasazena v hradbě).
Původně farní kostel pro venkovské obce. U kostela je tzv. malá fara. Založen byl počátkem 14. st., k opravě došlo po požáru v roce 1648. V těsné blízkosti kostela stával nejstarší domažlický kostel sv. Jakuba, a odtud se říká kostelu „U Svatých". (KDČB)

Kostel Zvěstování Páně a kaplička Panny Marie Bolestné (8. 8.2006).

Kostel Zvěstování Páně (U Svatých) – pohled od silnice (8. 8.2006).

Kostel na konci 19. století. (Soupis památek historických)

Kostel: **sv. Antonína** (zbořen v roce 1911)

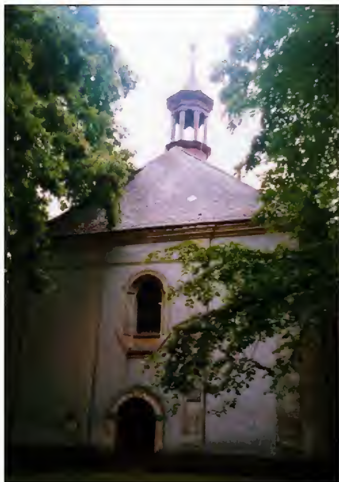

Kostelík v 19. století.
(Soupis památek historických)

Kostelík (kaple) sv. Antonína vznikl asi současně se založením špitálu kolem roku 1331. Kostel se výslovně uvádí v roce 1415. V 17. století byla kaple zpustlá, v roce 1666 opravena. Po zničujícím požáru v roce 1695 byla vystavěna větší kaple (1696–1699) stavitelem Karlem Zanettim. Stavba měla křížový půdorys (délka ramen 22,5 m, šířka 8,8 m). Základy kostela jsou ještě patrné na bývalém špitálském, dnes Dolním náměstí. (Soupis památek historických)

Kostel: **sv. Vavřince** (na Veselé Hoře)

Nejstarší svatyně na tomto místě byla podle pověsti postavena na konci 10. století knížetem Boleslavem I. na památku vítězství nad Maďary v bitvě u Lechu. V roce 1683 zpustošil Domažlice požár a měšťané dali slib, že na původním místě postaví kostel nový. Slib ale nesplnili a tak se stavby ujala měšťanka Zuzana Veselá v roce 1695. Po opravě a rozšíření do dnešní podoby byl kostelík znovu vysvěcen roku 1775, ale již roku 1788 byl zrušen a prodán v dražbě. Po obnově v roce 1810 a znovu roku 1851 se stalo místo hojně navštěvované věřícími. Nejmohutnější pouť se konala v době ohrožení republiky r. 1939, kdy zde bylo 120 tisíc účastníků. Komunisté poutě zakázali, ale již v roce 1968 byly opět obnoveny.

Kostelík v roce 2004.

Teprve nedávno byla ke kostelu dovedena elektřina a po zajištění financí došlo v roce 2008 k opravě krovu a střech. (www.bip.cz a SPÚ).

Opravený kostel 7. 7. 2009

Pohlednice z roku 1930.

Kaplička **sv. Anny** (pod Vavřinečkem)
Šestibokou rotundovou pseudorománskou kapli sv. Anny nechala v roce 1886 zbudovat baronka Anna z Ehranfeldu. Základní kamen byl položen 5. května 1886 na místě kapličky, které se říkávalo „Kloboučnickojc“. V této kapličce se naposledy modlili a zpovídali odsouzenci, kteří byli vedeni k popravě na blízké návrší, které je do dnešní doby nazýváno „Na Šibenici“ nebo „U Spravedlnosti“.

Kaple sv. Anny a oltář (7. 7. 2009).

Kaple sv. Anny (3. 8. 2004 a 7. 7. 2009).

Kaple **sv. Jana Nepomuckého** (Týnské Předměstí).

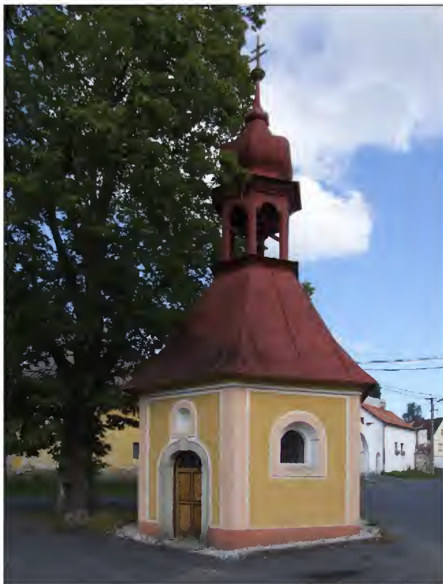

Kaple sv. Jana Nepomuckého (14. 2. 2007 a obrázek z 19. století).

Na hřbitově, který byl založen v r. 1614, dal vystavět šestibokou kapli k uctění sv. Jana Nepomuckého místní děkan a pozdější kanovník svatovítský Jan Ludvík Steyer, kterou sám posvětil v r. 1699.
(Soupis památek historických, SPÚ a Chodsko, 2003)

Draženov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do r. 2005: Klenčí p. Čerch.)
Kapličky: **Panny Marie** v obci; kaplička **Nejsvětější Trojice** za obcí na kraji pole (směrem k Luženicím); výklenková kaple **sv. Jana Nepomuckého**.
Německý název: Drosenau.
První písemná zmínka se nachází podobně jako u ostatních chodských vesnic v opisu privilegia krále Jana Lucemburského z roku 1325. Název obce míval i formu Dražinov.

Kaple Panny Marie 13. 8. 2006.

Barokní kaple Panny Marie byla postavena v roce 1720 (podle jiných údajů 1787) a je ve vlastnictví obce. Jedná se o drobnou, šestibokou centrálu s jehlancovou střechou, na jejímž vrcholku je zvonička s cibulovou bání. V roce 2009 měla kaplička novou střechu.
V roce 1890 bylo v obci 74 domů, ve kterých žilo 430 Čechů a 2 Němci, v roce 2001 zde žilo 375 obyvatel v 115 domech (SÚRPMO; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Nejsvětější Trojice za obcí (6. 8. 2009).

Erazim (obec Mutěnín)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Mutěnín)
Kaplička: **sv. Erazima**
Německý název: Erasmus.
Obec se označovala také jako Rasima. Původně zde stávala kaple či kostelík sv. Erazima, zmiňovaný již roku 1400. Kostelík je zmiňován znovu v roce 1644 při dělení mutěnínského panství. Za Josefa II. byl kostelík zrušen (1768) a rozprodán poddaným.
V Erazimu stála odedávna poustevna, ale když se v roce 1778 poustevník utopil, byla poustevna zakoupena pro trvalé bydlení. Tento rok je možné považovat za vznik nové vesnice, protože sem pak přicházeli další osídlenci. Až do roku 1805 měl Erazim společné číslování domů s Manětínem, od tohoto roku jsou místní domy číslovány samostatně.

Nejasná je existence místního velkého hřbitova, o kterém jsou první zprávy z roku 1656. Při pozdějších stavebních pracích, kopání základů domů a hloubení studní se objevovalo množství koster ležících v řadách, s hlavami směrem na východ, bez dalších pohřebních předmětů, často pokrytých vrstvou vápna. Mohlo se jednat o oběti morové epidemie, nebo o mrtvé z třicetileté války.

Kaple v roce 2004 (www.kostely.tnet.cz).

V současnosti zde stojí uprostřed obce malá čtvercová kaple s rozměry cca 2,2 x 2,2 m a výškou asi 3,2 m (včetně střechy 4,2 m). Kaple i s pozemkem je ve vlastnictví obce Mutěnín.
Podle posledního sčítání obyvatel v roce 2001 byly v obci 3 domy, ve kterých trvale žijí 4 obyvatelé.
(www.bischofteinitz.de, Sčítání obyvatel, ČSÚ; www.kostely.tnet.cz; Český les, 1992).

Folmava (obec Česká Kubice)

Kostel sv. Antonína Paduánského 20. 8. 2005

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Folmava)
Kostel: **sv. Antonína Paduánského**
Německý název: Vollmau.
Vznik obce spadá do r. 1707, kdy byl její název Halben-au (poloviční, malá víska). Osada na Bystřici pod Čerchovem patřila až do r. 1764, kdy byly upravovány zemské hranice, k Bavorsku. Folmava byla rozdělena na horní část (Kameral-Vollmau, poddána královské komoře) a dolní část (Tausene-Vollmau/Domažlická Folmava, poddána Domažlicím). Obě části jsou od sebe vzdálené asi 0,5 km.
Původně filiální kostel byl pod správou farnosti z Brodu nad Lesy (Furth im Wald); r. 1782 se stal lokalií (až do r. 1808 odváděli farníci různé farní dávky do Brodu). Roku 1856 došlo k povýšení na farnost (zásluhou P. Ant. Krejčího, známého z Baarovy *Paní komisarky* nebo *Osmačtyřicátníků*), matriky vedeny od r. 1784. Kostel v Horní Folmavě je pozdně barokní z konce 18. st. (1786). Ke kostelu přiléhá starý zrušený hřbitov. Podle sčítání lidu z r. 1939 zde žilo 1060 německých obyvatel (HBLFW). V roce 1982 žilo v Horní Folmavě 61 obyvatel a v Dolní Folmavě 75 obyvatel, v roce 2001 žilo v Horní Folmavě 60 obyvatel v 21 domech a v Dolní Folmavě 55 obyvatel v 29 domech (Český les, 1991; sčítání obyvatel, ČSÚ; KDČB).

Klattauer Kreis
Tauser Vicariat
Localie Vollmau

Zřízení lokalie Folmava
(Zdroj: Okresní archiv Horšovský Týn, jednotka: archiv fary Folmava).

Kapličky:

Horní Folmava:

1. Kaple JZ od kostela u hlavní silnice byla zbořena. Na jejím místě je nyní nevyužívané odstavné parkoviště pro kamiony.
2. Kaple JJZ od kostela byla zbořena.
3. Kaple na jih od kostela byla zbořena – nyní je zde pole, došlo i ke zrušení původní cesty.
4. Kaple SV od kostela u hřbitova byla zbořena.

(www.kostely.tnet.cz)

Svěcení zvonů (1924). (Převzato z: HBLFW)

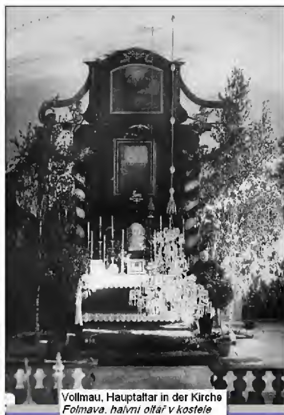
Dolní Folmava:

1. Kaple v severní části obce byla zbořena.
2. Kaple severozápadně od obce byla zbořena. Zůstala jen hromádka trosek; její velikost je možné odhadnout na zhruba 1,5 x 1,7 m. Kaplička stála na louce pod poslední chatou v obci nad cestou do lesa.

(www.kostely.tnet.cz)

Horní a Dolní Folmava (nedatováno)

Vchod do kostela (1965) a oltář v kostele. (Převzato z: HBLFW)

Umrlčí prkna. (Převzato z: HBLFW)

Františkov (obec Blížejov)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Franzdorf.
Obec byla založena Františkem Regnerem (majitelem statku Chotiměř) teprve v letech 1792–1794 na svahu mezi Chotiměří a Přívozcem.
Uprostřed zástavby stojí malá cihlová kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1906.
V roce 1869 měl Františkov 86 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 22 obyvatel v 17 domech (www.blizejov.cz, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Jana Nepomuckého ve Františkově (14. 2. 2007 a v roce 2004).

Grafenried / Lučina (zaniklá obec)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Grafenried / Lučina (zaniklá farnost)). Duchovní správa patřila ve starší době do řezenské arcidiecéze.

Tabule zaniklé obce a kříž na návsi. (13. 8. 2006)

Kostel: **sv. Jiří** (zbořený)
Kaplička: **západně od kostela** (zbořena)
Německý název: Grafenried.

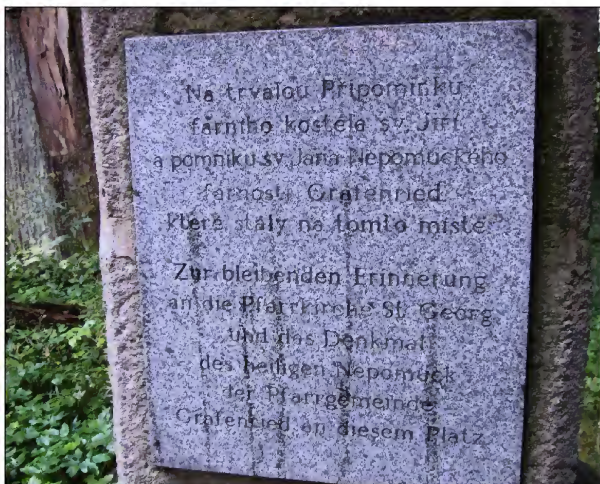

Horní Lučina roku 1629.

Jedna z nejzajímavějších zaniklých osad Českého lesa se nacházela při státní hranici 3 km západně od Nemanic. Grafenried byl centrem malého statku, který původně patřil k Horní Falci. První písemné zmínky o lokalitě se objevují v r. 1266. K Čechám připadla teprve úpravou hranic r. 1764 (od roku 1708 spadali obyvatelé obce jak pod české království, tak i pod hornofalcké kurfiřtství). Obec byla proslavena svými sklárnami. Ve vsi stával kostel, zámeček, pivovar, fara se hřbitovem a další budovy.
Kostel sv. Jiří postavený na místě starší kaple (vybudované po třicetileté válce v roce 1678 a zmiňované v roce 1688) začal být využíván ke všem slavnostem a bohoslužbám od roku 1753.
Do dnešních dnů se dochoval pouze podstavec sochy sv. Jana Nepomuckého zasazený pod starými lipami, nevýrazné zříceniny kostela a dalších objektů. Dochován je rovněž zpustlý hřbitov.
Místo se stalo expositurou r. 1770 a lokalií od 21. 3. 1786, kdy byl na místě zámecké kaple postaven kostel. Farnost je od 28. 9. 1808. Obec dříve patřila do farnosti Waldmünchen, v letech 1782–1786 pak do Nemanic (Wassersuppen). Matriky od r. 1782. Kaplani zde sídlili v letech 1750–1770. Kostel byl posvěcen r. 1753, zbořen v roce 1959.
Poměrně velká kaple stála uprostřed hřbitova, zbořena.
V roce 1789 bylo v Grafenriedu 24 popisných čísel, v roce 1913 měla ves 38 usedlostí a 289 obyvatel. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 41 domů, kde žilo 231 Němců, 14 Čechů a 2 příslušníci jiné národnosti. (www.bischofteinitz.de; Po stopách zaniklých vsí Českého lesa, 2005; Český les, 1991; www.antikomplex.cz; KDČB; HBLFW).

Lučina v roce 1955 a 1991. (Převzato z: HBLFW)

Pamětní deska na kříži

Zbytky základů jednoho z domů. (13. 8. 2006)

Kostel v Lučině. (Převzato z: HBLFW)

Hájek (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Všeruby)
Kaplička: 1. **Nejsvětější Trojice**, 2. **V od obce**. Obě zbořeny.
Německý název: Donau.
Obec je v písemných pramenech zmiňována až v roce 1586, kdy náležela k panství hradu Rýzmberka.
1. Osmiboká kaple Nejsvětější Trojice s věžičkou byla zbořena bez povolení (údaj SÚRPMO) asi v roce 1956 nebo 1957 (v roce 1954 ještě stála). Měla v průměru asi 6 m, stála na pravé straně silnice při cestě do Všerub v místech autobusové zastávky, která byla postavena později přímo na jejím místě. Kapli nechal vystavět místní sedlák Jan Münch v roce 1698.
2. Kaplička východně od obce byla zbořena.
Na zač. 20. století byl Hájek německou obcí, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 41 domů, kde žilo 203 Němců a žádní Češi. V roce 1982 zde žilo 110 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 93 obyvatel v 30 domech (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ; Domažlicko a Kdyňsko, 1996; www.kostely.tnet.cz).

Hájek kolem roku 1900 s kapličkou v obci. (Převzato z: HBLFW)

Donau, das Bild zeigt den Blick aus dem Inneren der Rotunde zum Unter- und Mittelteil des Hochaltars, wie er vor seiner Zerstörung durch die Tschechen im Jahre 1945 aussah.
Hájek, na snímku je vnitřek rotundy, pohled na spodní a střední část oltáře, jak vypadal až do zničení Čechy v roce 1945

Oltář v kapli. (HBLFW). Je ovšem možné, že se jedná o interiér kostela na Tannaberku před rokem 1945 (stejný je i oltářní obraz sv. Anny).

Havlovice (obec Domažlice)

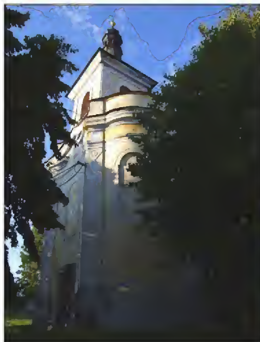
Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **Panny Marie** byla založená majiteli mlýna.
Německý název: Hawlowitz
Ves chybí na josefínské vojenské mapě z počátku 80. let 18. století, vznikla zřejmě před rokem 1789. V roce 1982 žilo v Havlovicích 170 obyvatel, v roce 2001 měla obec 151 obyvatel v 71 domech.

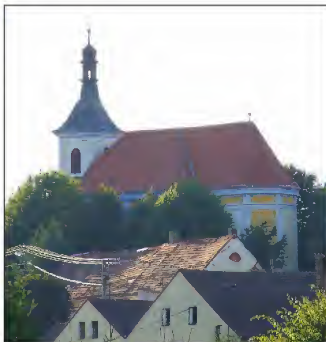

Kaplička v Havlovicích 6. 8. 2009

Hlohová

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kostel: **sv. Jiljí**
Kaplička: **U Hlohovského mlýna** (Pasecký mlýn)
Německý název: Lohow.
Nejstarší zmínka o obci je z roku 1357.

Kostel sv. Jiljí 17. 8. 2007.

Kostel sv. Jiljí postavený v letech 1764–66 s nepatrným využitím románské stavby (v závěru za oltářem se zachovalo polokruhové úzké románské okénko) je významnou barokní památkou.
Původní svatyně je připomínána od druhé poloviny 14. století. Nejstarší památkou kostela je náhrobník majitele tvrze Jana Vidršpergára z Vidršpergru (†1606) zasazený před hlavním oltářem (*Letha Panie 1606 vmrzel vrozeni pan Ian neistarssi Widersspergger z Widerssperkv a na Lohowi gehozto dvssi pan Boh rac milostiw biti*).
Ještě v 18. století byl kolem kostela funkční hřbitov. Dříve se poutě slavily třetí neděli po sv. Jiljí, dnes to bývá první neděli v září.
V roce 1990 byla věž kostela potažena měděnou krytinou a vrcholová kopule a kříž byly pozlaceny. (Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů, 1979 a informační tabule v obci).
U Hlohovského mlýna – Paseky stojí kaplička. Mlýn Paseka byl postaven milostivou vrchností jako poslední z mlýnů na potoce Zubřině a v roce 1703 ho koupil Šimon Pavlík.
V roce 1890 měla ves 522 českých obyvatel (87 domů), v roce 2001 zde žilo 244 obyvatel v 110 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Podle legendy byl původní románský kostel vysvěcen sv. Vojtěchem, který se tudy vracel v roce 981 z Říma do Prahy.

Kaplička u mlýna Paseky 17. 8. 2007.

Hlohovčice

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: Klasicistní kaple s valbovou střechou pochází z 1. poloviny 19. století.
Německý název: Lohowschitz.
Též Lohovčice. První písemná zpráva o obci pochází z roku 1381.
V roce 1890 bylo v Hlohovčicích 49 domů (326 Čechů), v roce 2001 zde žilo 192 obyvatel v 73 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička v Hlohovčicích 18. 8. 2005

Hluboká (obec Kdyně)

Kaplička sv. Antonína 17. 2. 2007

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **sv. Antonína Paduánského**
Německý název: Tiefenfeld.
První zmínka je z roku 1403, kdy zde měl sídlo Jindřich z Prostiboře, v roce 1508 je ve výčtu obcí náležejících k hradu Rýzmberku.
Kaple sv. Antonína Paduánského je ve vlastnictví obce.
V roce 1654 žilo ve vsi 15 hospodářů, v roce 1930 bylo v obci 123 domů a 716 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 341 obyvatel v 140 domech (Sčítání obyvatel, ČSÚ).

Holubeč (obec Hostouň)

Kaplička v Holubči 10. 8. 2006

Farnost: Horšovský Týn
(farnost do roku 2005: Mělnice)
Kaplička: **Panny Marie Bolestné**

Německý název: Holubschen.
První písemné zmínky o obci jsou v berním rejstříku z roku 1379.
Jednoduchá drobná kaple P. Marie Bolestné vybudovaná na podélném půdorysu je ve vlastnictví obce.
Podle berní ruly z roku 1654 zde žilo 9 sedláků patřících k Hostouni. V roce 1789 zde bylo 8 popisných čísel. Během krátké doby se obec značně rozrostla – v roce 1839 zde již bylo 26 domů se 180 obyvateli. Obec se později stala součástí horšovskotýnského panství. V roce 1913 stálo v obci 37 domů s 201 obyvateli, v roce 1939 žilo ve vsi 266 obyvatel. V roce 1945 bylo v Holubči 37 domů, ve kterých žilo 169 Němců, v roce 2001 zde žilo 80 obyvatel v 18 domech.
(www.bischofteinitz.de, Horšovskotýnsko, 1997; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Hora Svatého Václava

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hora Svatého Václava)
Kostel: **sv. Václava**
Německý název: Berg.
Obec se připomíná již r. 1239. Plebanií se stala roku 1359, v roce 1384 je kostel zmiňován jako farní, patřící do horšovskotýnského arcijáhenství. Později byla obec administrována augustiniány z nedaleké Pivoně. Farnost byla obnovena 25. 1. 1788, matriky jsou vedeny od roku 1680. Kostel má gotický presbytář a loď z 15. století se starší věží z 2. poloviny 14. století, zbarokizovaný v 17. století. Původní farní budova zmiňovaná v roce 1707 byla zároveň farou a školou.
Po požáru v roce 1927 byla v roce 1932 nově postavena fara.
Na zač. 20. století se jednalo o německou obec, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 29 domů, 154 Němců a žádní Češi. V r. 1982 zde žilo 36 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 26 obyvatel v 9 domech.

Kostel sv. Václava a hřbitov u kostela (18. 7. 2006)

Zajímavost: V blízkosti kostela stávala údajně tvrz, či hrad, který byl zbořen za husitských válek. V roce 1545 je zmiňován kostel sv. Václava v „Hrůbích“ (příkopech) – ještě v 18. století stávaly v okolí kostela kusy zdí. Není však zcela jasné, zda v Hoře sv. Václava stávala tvrz, či hrazený kostel. (www.bischofteinitz.de; KDČB; Český les, 1991; HBLFW, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Hora sv. Václava – pohled z vrchu Doupňáku na obec s kostelem (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kostel a škola (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kostel (30. 6. 1984). (Převzato z: HBLFW)

Kaplička v Horní Kamenici 17. 8. 2007.

Horní Kamenice

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)

Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**

Německý název: Oberkamenzen.

První písemná zmínka o obci je z roku 1115 (zakládací listiny kladrubského kláštera).

Kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1902 je ve vlastnictví obce.

Podle údajů ze sčítání obyvatelstva v roce 2001 žilo v Horní Kamenici 203 obyvatel v 91 domech, ke dni 3. 7. 2006 zde žilo 212 obyvatel. (Sčítání obyvatel, ČSÚ).

Horní Metelsko (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Křakov)
Kaple: **sv. Martina**
Německý název: Obermedelzen.
První písemný záznam o Metelsku je datován r. 1115 a 1186, kdy je Metelsko uváděno jako majetek kláštera v Kladrubech. V nejstarších pramenech ovšem není Horní a nedaleké Dolní Metelsko odlišováno.

Foto kolem roku 1960. (Převzato z: HBLFW)

Kaple sv. Martina byla postavena v roce 1927 svépomocí a je ve vlastnictví obce.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 108 obyvatel (23 domů: 108 Němců). V roce 1982 zde žilo 66 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 46 obyvatel v 16 domech (HBLFW; sčítání obyvatel, ČSÚ; Horšovskotýnsko, 1997).

Kaple sv. Martina 10. 8. 2006 a staré nedatované foto převzaté z HBLFW

Horoušany (obec Hostouň)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hostouň)
Kaplička: **soukromá**
Německý název: Horouschen (též Horauschen nebo Harouschen).
První písemné zmínky pocházejí z roku 1379, kdy je obec nazývána Horuss.
K Hostouni byla obec přifařena v roce 1784, do té doby spadala pod Mutěnín.
Kaple v obci je ve velice špatném stavu, bez okna a dveří, uvnitř je skladiště. Je z větší části v soukromé zahradě.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 se jednalo o čistě německou obec. Bylo zde 23 domů: 106 Němců, žádní Češi, ani příslušníci jiné národnosti. V roce 1982 bylo v obci 8 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 14 obyvatel v 7 domech (www.bischofteinitz.de, HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička rodiny Riesovy (1981); kaple v roce 2008 (Převzato z: HBLFW a www.kostely.tnet.cz).

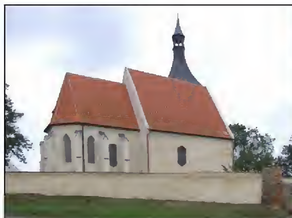
Horšov (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kostel: **Všech svatých**
Německý název: Horschau.

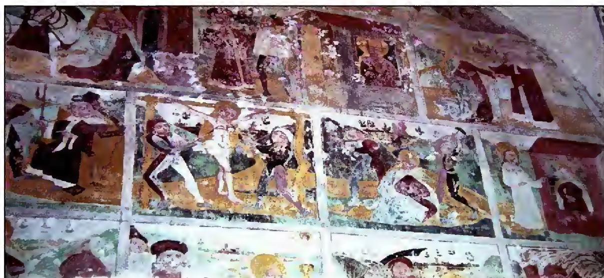
První písemná zmínka o Horšově je z let 1182–92, kdy byla zdejší osada s tvrzí významným centrem celé oblasti. Ve 12. století se stal Horšov důležitým hospodářským a správním střediskem pražských biskupů – odtud jméno blízkého města Horšovský Týn. Kostel byl původně pozdně románský ze 12. st. (byl podstatně menší, než dnešní kostel – dochovala se část západní a jižní stěny lodi), částečně byl zbarokizován roku 1745, téhož roku byl i konsekrován – 6. 4. 1745. (KDČB). Jedním z nejcennějších dokladů přestavby kostela v gotickém slohu je unikátní krov nad presbyteriem. Konstrukce je datována podle dendrochronologického průzkumu do roku 1363 a patří mezi nejstarší konstrukce tohoto druhu u gotických církevních staveb v Čechách.
V 90. letech 20. století převzal zcela zchátralý kostel Památkový ústav v Plzni a v letech 2001–2005 se uskutečnila celková památková obnova areálu kostela i jeho vnitřního zařízení. Při této obnově došlo k odkrytí maleb znázorňujícími symboly evangelistů a galerii postav Všech svatých ze 14. století.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 33 domů: 242 Němců a 6 Čechů. (HBLFW). V roce 1982 bylo v obci 136 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 169 obyvatel v 50 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel Všech svatých (10. 8. 2006).

Kostel Všech svatých 10. 8. 2006 a 19. 5. 1970

Odkryté fresky (1967).

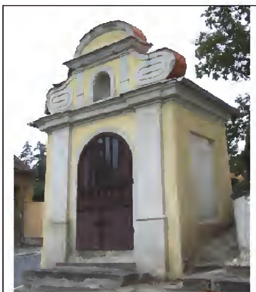
Horšovský Týn

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Německý název: Bischofteinitz.
Město se připomíná již r. 973, kdy kníže Boleslav II. daroval Týn pražskému biskupství. Hrad byl založen po r. 1260 pražským biskupem Janem III. z Dražic. Město bylo sídlem arcijáhenství, které zahrnovalo pouze 1 děkanát s 52 plebaniemi. Matriky jsou vedeny od r. 1643.

Kostel sv. Apolináře (původně farní), založený v 2. pol. 13. století, kaple a presbytář pocházejí ze 14. století. Loď byla zbarokizována před rokem 1769. Kostel byl konsekrován 17. 10. 1768. (KDČB) K opravě došlo v letech 1926–27. Presbytář kostela pochází z konce 14. století a svým klenutím a kružbami v oknech připomíná stavební umění parléřovské huti. Nedaleko kostela se nachází historicky cenná budova bývalého arciděkanství.
Kostel byl na konci 20. století arciděkanský, nyní je pouze filiálním k farnímu kostelu sv. Petra a Pavla.

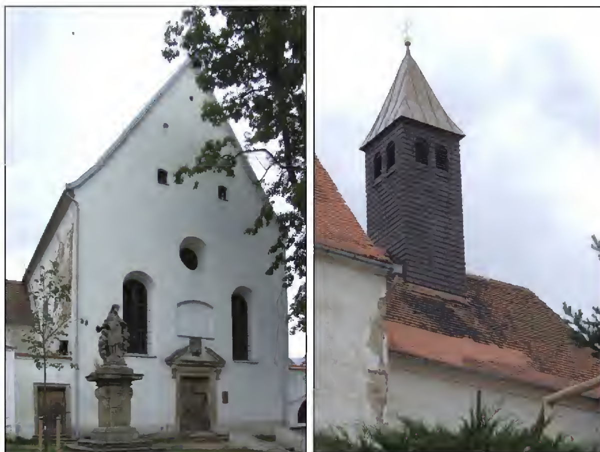
Kostel sv. Apolináře 10. 8. 2006

Kostel: **sv. Víta, Václava a Vojtěcha** (filiální)
Kaplička: **P. Marie** (před kostelem)
Bývalý klášter kapucínů se špitálem byl založen Adamem Matyášem z Trauttmansdorffu v roce 1650.
Jednoduchý raně barokní konventní chrám byl vybudovaný v letech 1650–1654 Vítem ze Štrasburku a sloužil také jako rodinná hrobka Trauttmansdorffů. Byl zrušen Josefem II. v roce 1785, ale krátce na to znovu došlo k jeho obnově.
Větší přestavba proběhla v roce 1864, další úpravy pak v roce 1911.

Kaplička před kostelem 10. 8. 2006

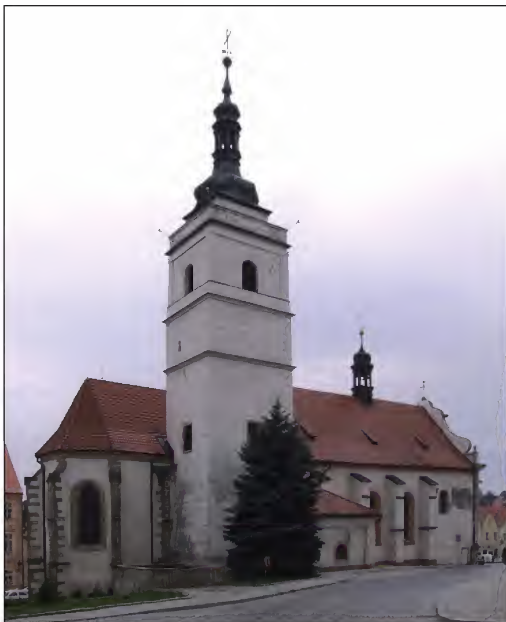
Objekt byl uzavřen v roce 1942 a z mnišských obydlí zřízen internát pro studenty. Na konci 2. světové války došlo k jeho využití pro ubytování uprchlíků z Východního Pruska.
Po válce kapucíni obnovili svoji činnost, ale pouze do roku 1950, kdy byl konvent definitivně zrušen a z kostela vznikl sklad velkoobchodu. V současnosti je klášterní komplex majetkem města.
Kaplička P. Marie čtvercového půdorysu s plochou nepravou klenbou je ze druhé poloviny 18. století.

Kostel sv. Víta, Václava a Vojtěcha 10. 8. 2006

Kostel: **sv. Petra a Pavla**

Kostel na náměstí Republiky je ze 13. století, vyhořel roku 1547 a 1708. Po roce 1708 došlo k jeho barokizaci.
Do roku 1658 se jednalo o samostatnou farnost, spojenou s farností u sv. Apolináře. (KDČB).
Zařízení kostela pochází z 1. čtvrtiny 18. století, stejně jako i varhany s třídílným korpusem. V době, kdy byl Horšovský Týn součástí českobudějovické diecéze, byl kostel sv. Petra a Pavla filiální, v rámci plzeňské diecéze se stal farním.

Farní kostel sv. Petra a Pavla (10. 8. 2006)

Kaplička: **Panny Marie Lurdské** (u Šibeničního vrchu) – zbořena.
Kaple byla odstřelena v roce 1962 nebo 1963, podle jiných údajů došlo k jejímu zničení již roku 1955, kdy probíhalo u kaple armádní ženijní cvičení, po němž z kaple zbyla jen hromada suti.
Jednalo se o novorománskou mešní kapli s věží postavenou ze sbírek věřících v letech 1911–1913 podle projektu architekta Adolfa Hrůzy z Plzně na místě kaple Panny Marie, postavené koncem 19. století sestrami Annou a Marií Kleinovými z Horšovského Týna na místě bývalého popraviště.
Kaple byla jednolodní, obdélná (celkem 9,4 x 15,5 m), vpředu se zkosenými rohy, s užším, trojboce uzavřeným presbytářem, předsíní v průčelí a hranolovitou, 15,1 m vysokou věží. Interiér kaple byl postaven ve stylu lurdské jeskyně. (www.kostely.tnet.cz)

Místo, kde stála kaple (10. 8. 2006), kaple kolem roku 1920
(Druhé foto převzato z www.kostely.tnet.cz).

Kaplička: Památkově chráněná kaple **Korunování Panny Marie** (Malé Předměstí, po levé straně směrem do Horšova)

Kaple poblíž zastávky (při vjezdu na Náměstí Republiky) byla v 60. letech 20. století upravena na informační vývěsku.

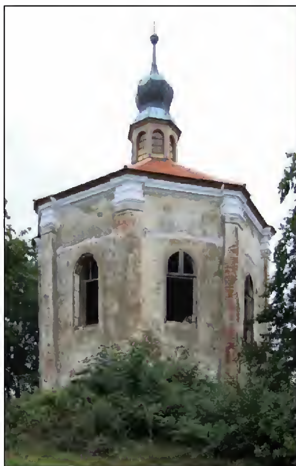

Kaplička Korunování Panny Marie 10. 8. 2006 a upravená kaplička u Náměstí Republiky.

(Druhé foto převzato z www.kostely.tnet.cz)

Kaple na Plzeňském předměstí byla zbořena.

Kaplička: **Loreta** (v zámeckém parku)
Jedná se zřejmě o nejstarší českou loretu (domek Panny Marie) – kapli nechal vystavět po návratu z poutní cesty do italského Loreta v r. 1584 Kryštof z Lobkovic.
Za josefínských reforem byla kaple zrušena a později vložením patra přebudována na vyhlídkový pavilon. V 19. století byla loreta považována za zničenou a zmizelou.
Teprve v roce 1972 po vyjmutí podlahy prvního patra pavilonu došlo podle objeveného nápisu ke zjištění, že tento objekt je původní loretou (*Leta od narozenj Božiho 1584. Wegmeno Swate a nerozdilne Trogice, a chwale blahoslawene Pannie Marigy Rodicze Božy genž slowe z Loretu, založen a wystawen gest tento kostelik nakladem urozeneho Pana Kristoffa mladschiho z Lobkowicz na Teynie Horssowskem, Bilinie a Tachowie*…). (Horšovskotýnsko, 1998).
Vzácná stavba má novou střechu, na celkovou rekonstrukci ovšem stále čeká.

Pohled zvenčí a interiér kaple (10. 8. 2006).

Zámecká kaple Nejsvětější Trojice

Dříve stál na místě dnešního zámku biskupský dvorec obehnaný valy, na jehož nádvoří byla vystavěna kaple. Teprve později (v roce 1258) vzniká biskupský hrad s obytným palácem. Dosavadní kaple Nejsvětější Trojice je včleněna do hradu – na kapli navázala přístavba dalších místností. Bohatý klenební systém a výzdoba kaple svědčí o práci vynikající stavební huti – dodnes patří tato část horšovskotýnského zámku k jeho nejcennějším památkám. První přestavba původního objektu proběhla ve 14. století, stěny kaple byly později v 16. století pokryty ještě renesančními nástěnnými malbami.

Zámecká kaple <horsovsky-tyn.cz>.

Kaple je ve vlastnictví státu.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 bylo v Horšovském Týně 447 domů, ve kterých žilo 2119 Němců, 484 Čechů a 60 příslušníků jiné národnosti. (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 3917 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 3625 obyvatel v 606 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Hostouň

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hostouň)
Kostel: **sv. Jakuba Staršího**, apoštola
Kapličky: zbořeny
Německý název: Hostau.
První zmínky o lokalitě, nazývané podle osobního jména Hostún, se v historických pramenech objevují r. 1238, kdy je připomínán Gumpert z Hostouně. Plebanií se Hostouň stává v roce 1357 a děkanstvím roku 1805. Matriky jsou vedeny od r. 1653.
Kostel je připomínán prvně k roku 1360. V severní stěně je zachován gotický portál, v roce 1731 byl kostel prakticky znovu vystavěn, z barokní doby pochází i kostelní věž.

Kostel sv. Jakuba v Hostouni (8. 8. 2006).

Kaplička „U Muténínského topolu" zbořena.
Christofova kaplička u Marasova kříže zbořena.

Kaplička „U Muténínského topolu" a Christofova kaplička (nedatováno).

Kaple na jihozápad od obce. Zůstalo jen obvodové zdivo (cca 3 x 4 m – širší než hlubší) do výše cca 0,3 m nad pramenem (studnou); je

u poslední skupiny před vrcholem kopce po levé straně silnice do Mutěnína.
Kaple východně od obce za železniční tratí byla zbořena.
Kaple severně od obce stála u silnice Svržno – Štítary.

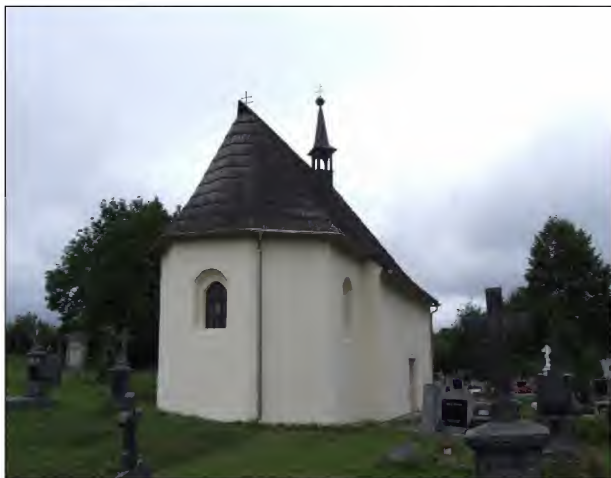
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 1060 obyvatel (187 domů: 888 Němců, 160 Čechů a 12 příslušníků jiných národností). V roce 1982 bylo v obci 635 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 934 obyvatel v 160 domech (HBLFW; KDČB; www.kostely.tnet.cz; Český les, 1991; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Nakládání dřeva na nádraží (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Pohled z roku 1967. (Převzato z: HBLFW)

Hřbitovní kostelík **Nanebevzetí Panny Marie** pochází z roku 1663.

Kaple Nanebevzetí Panny Marie (8. 8. 2006).

Německá a česká pamětní deska.

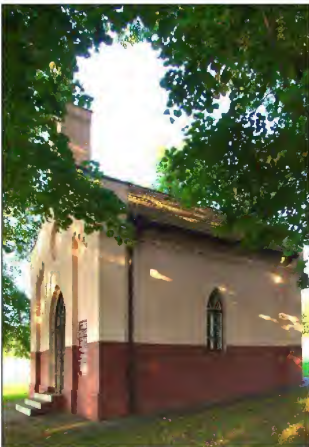
Kříž na hřbitově.

Zajímavost: Ještě v roce 1598 je Hostouň převážně česká, platí zde zákon, že členem městské rady se může stát pouze Čech. V roce 1656 kupují hostouňský statek Trauttmannsdorffové a Hostouň připojená k horšovskotýnskému panství přestává být jeho centrem. V této době probíhá příliv obyvatelstva z okolních příhraničních vsí a Hostouň se stává německou. (Český les, 1991).

Hradiště

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Lštění)
Německý název: Radisch.
První písemná zpráva o obci pochází z roku 1379.

V obci jsou dvě kaple:
1. **sv. Petra** za vesnicí u lesa z konce 19. století. K její opravě došlo v letech 1994–1995.
2. **sv. Václava** z roku 1891 v obci.
Obě kaple jsou ve vlastnictví obce.

Kaple sv. Václava (21. 7. 2002) a kaple sv. Petra (5. 8. 2009).

Kaple sv. Petra byla postavena na místě vedle kamene, na kterém si měl podle pověsti odpočinout sv. Petr a kam již dříve přicházeli poutníci z okolí na svátek sv. Petra.

Obec Hradišťská se starala o postavení kaple na tomto místě, a proto pronajala svoji honitbu panu rytíři Richardu Škodovi, t. č. majiteli velkostatku Kanického na 9 let. Ten se naopak zavázal kapli vystavěti. Povozy na stavbu dodala obec Hradišťská. V létě l. p. 1888 počalo se stavěti. Konzistoř Budějovická o výstavbě kaple podotýkala, že bezpochyby sv. Vojtěch, konající cestu z Říma, zde taktéž odpočinul. Na vnitřní úpravu věnovala obec Hradiště oltář, který postavil truhlář z Kolovče za 50 zlatých. Obraz na oltáři, jehož autorem je B. Kamaryt, farář z Deštné, představuje sv. Petra na kameni hradišťském, s pozadím krajiny hradišťské, kazatelnu s křížovou cestou věnovaly ženy hradišťské, děvčata menší pak roucho červené barvy v ceně 24 zlatých. Hradišťská obec se zavázala tuto kapli v dobrém stavu udržovati. Svěcení kaple, jakož i první služby Boží, což se 29. června 1889 odbývalo, byly ohlášeny na vůkolních farnostech. Sešlo se tu při slavnosti té při krásném počasí na 4000

lidí. Celá prostora až k lesu byla přeplněna. Z Osvračína přišlo sem procesí s dp. farářem Ludovíkem Lambertem, ke kterému se připojila procesí další. Z Úboče se zúčastnil dp. farář Josef Hladík, který přišel s velkým zástupem a hudbou. S velmi početným průvodem sem zavítal dp. farář z Milavče František Lang, a mnohá jiná četná procesí přišla. O 10. hodině bylo počato s výkonem svěcení kaple. Pak měl dp. farář z Osvračína slavnostní kázání, po jehož ukončení následovala zpívaná mše svatá. Odpoledne se konalo požehnání. (Informační tabule Obce Hradiště na kostele, 2000)

V roce 2001 zde žilo 158 obyvatel v 61 domech (Domažlicko a Kdyňsko,1996 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Hraničná (zaniklá obec) (obec Švarcava)

Kaplička: **Binhakova kaple**

Německý název: Paadorf.

Tato zaniklá ves se nachází pět kilometrů severně od Grafenriedu. Byla založena teprve r. 1875 Václavem Paa „načerno“, tj. bez souhlasu majitelů pozemků a úřadů. Spor pak trval řadu let, přesto se osada, jejíž existence byla úředně uznána až roku 1921, rozrůstala a před válkou zde bylo 36 usedlostí. Po roce 1945 odlehlá osada v blízkosti hranice ovšem zůstala nedosídlená a počátkem 50. let zanikla.

Kaple byla zbořena po roce 1945 vojáky, po roce 1990 bylo obnoveno základové zdivo a postavena malá výklenková kaplička. Ve zbořené obci, kde zůstaly jen 2 původní domy v rámci opuštěné roty, je pouze polovyvrácený sokl od kříže.

Základy původní kaple (13. 8. 2006)

Zajímavost: Binhakovu kapli postavil svým nákladem úředník muténínského panství A. Binhak, na kterého v těchto místech r. 1708 někdo vystřelil. Kapličku pak nechal vystavět z vděčnosti, že útok přežil. (www.zanikleobce.cz).

Hříchovice (obec Zahořany)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)
Kaplička: **Panny Marie, Pomocnice křesťanů**
Německý název: Richowitz.
První písemná zmínka o obci pochází z roku 1379, zakladatelem obce byli lidé jistého Hřiecha.
Kaple Panny Marie, Pomocnice křesťanů, je ve vlastnictví obce.
Protokol o výstavbě kapličky byl sepsán 8. března 1906 při schůzi obecního výboru ve složení Tomáš Kupilík, starosta a radních Vojtěcha Kámena, Vavřince Majera a Jana Plase a za přítomnosti dalších občanů.
Jak je patrné z nápisu na kříži, kaple byla téhož roku postavena. Lípy před kapličkou byly zřejmě zasazeny v roce stavby kaple. (Václav Plas, Hříchovice).
V roce 1654 měla obec 12 hospodářů, v r. 1757 žilo v obci již 21 hospodářů. V roce 1930 bylo v obci 46 usedlostí s 212 obyvateli a v r. 1991 vykazovala obec celkem 33 usedlostí s 85 obyvateli, v roce 2001 zde žilo 61 obyvatel v 35 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ a www.obeczahorany.cz).

Kaple Panny Marie (15. 2. 2007), svěcení praporu (2004 – foto: Václav Plas).

Kaplička v roce 1929 (budování kanalizace) a kaplička již s novou kupolí (kolem r. 1943–45). Fotografie poskytl: Václav Plas

Hvožďany

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Poběžovice)
Kaplička: **sv. Václava** (zbořena)
První písemná zpráva o obci pochází z roku 1239.
Kaple sv. Václava – zbořena kolem poloviny 70. let., čtvercová (cca 2,5 x 2,5 m), bez věžičky (na střeše jen kříž). Postavena asi před rokem 1900. Stála na Z konci obce vpravo od boudy (váhy) při pohledu z obce.
V roce 1890 žilo v obci 163 německých obyvatel ve 23 domech, v roce 2001 zde bylo 34 obyvatel v 17 domech. (www.kostely.tnet.cz, Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Hyršov (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov
(farnost do roku 2005: Hyršov)
Kostel: **Dobrého Pastýře**
Německý název: Hirschau.
Obec byla založena v 17. století. V roce 1830 zřídil zdejší rodák Ondřej Schmidtpeter nadání k stavbě nového kostela, při kterém byla roku 1836 zřízena lokalie. Předtím zde stála šestiboká kaple z roku 1750. Farnost byla zřízena r. 1856, matriky vedeny od r. 1836. Ottův slovník naučný nazývá obec Hiršavou. Kostel Dobrého Pastýře je z let 1830–1832 (KDČB). Oprava střechy kostela a vnitřních

Oltář kostela s obrazem Dobrého pastýře po renovaci v roce 2003.

prostor proběhla v letech 1977–1978 (stavbu financovali: P. Václav Kaňák z Dol. Lukavice 10 000 Kčs, Okresní národní výbor v Domažlicích 3 000 Kčs, Školské sestry de Notre Dame 1 000 Kčs, doplatek rodina Kokaislova 5 451 Kčs). Výrazná rekonstrukce byla provedena v r. 2003. Vedle kostela stojí budova bývalého kláštera Školských sester de Notre Dame. Tento řád, který měl pečovat především o postižené děti, byl do Čech uveden v roce 1848 a první sídlo získal právě v Hyršově. Na hřbitově je zachován společný náhrobek sester De Notre Dame. (Soupis památek historických, Domažlicko a Kdyňsko, 1996).
V roce 1890 zde bylo uváděno 45 domů, ve kterých žilo 15 Čechů a 218 Němců. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 47 domů, kde žilo 322 Němců. (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 123 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 139 obyvatel v 32 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel Dobrého pastýře v roce 2004.

Kostel a klášter (nedatováno); pohlednice z roku 1902 a další pohlednice před 1. sv. válkou (dbh.boehmerwaeldler-ooe.at, Repro Glaube und Heimat, 2004, <ftp.cbvk.cz>)

Chalupy (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Všeruby)
Kaplička: 1. zbořena, 2. na okraji obce
Německý název: Friedrichsthal.
Středně velká kaple v obci byla zbořena asi v roce 1956; stála pod třemi nejvyššími lípami v obci.
Při cestě k Hyršovu je kaple opravená po roce 1990, o kterou se starali především neodsunutí Němci, kteří zůstali v Chalupách. V roce 2007 je kaple zvenčí pěkná, uvnitř ale zpustlá.
V roce 1890 zde žilo v 39 domech 217 německých a 16 českých obyvatel, v roce 2001 měla obec 14 obyvatel a 12 domů (Sčítání obyvatel, ČSÚ; Ottova encyklopedie).

Kaplička 16. 8. 2007.

Chocomyšl

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: u vesnice
Též Chocemyšl. Ves ležící necelé 3 km JV od Kolovče je poprvé zmiňovaná v roce 1365. V obci je neudržovaná budova zámku, který měl být v 18. století velkoryse přestavěn, ale záměr byl realizován jen zčásti. (http://www.vyletnik.cz)
Uprostřed obce se nachází nově rekonstruovaná socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1708.
V roce 1890 zde žilo 250 Čechů v 37 domech, v roce 2001 žilo v obci 166 obyvatel v 58 domech. (Ottova encyklopedie, sčítání obyvatel, ČSÚ).

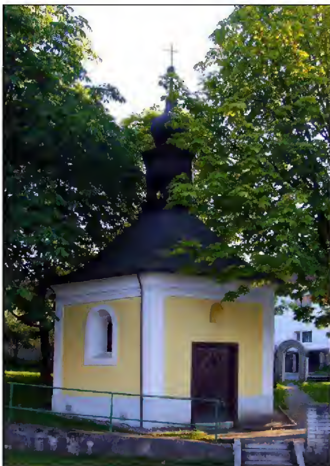
Zajímavost: Na břehu rozlehlého rybníka stojí selská tvrz. Původní gotická tvrz byla v 18. století přestavěna na lovecký zámek. Později se objekt využíval k hospodářským účelům, byl zde zřízen (1833) jeden z nejstarších cukrovarů v Čechách, který však brzy zanikl.

Kaple u Chocomyšle 9. 3. 2007.

Chodov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Trhanov)
Kaplička: **sv. Jana Křtitele**
Německý název: Meigelshof.
Chodov je jednou z privilegovaných obcí tzv. Horního Chodska. Připomíná se v roce 1325 a znovu roku 1365 jako „Kodow".
Na návsi je kaple sv. Jan Křtitele se zvoničkou z druhé poloviny 18. století ve vlastnictví obce.
V roce 2001 zde žilo 696 obyvatel v 199 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Německý název vsi Meigelshof (Mängelshof) vznikl snad z výrazu potměšilec a chodovským jej zřejmě přiřkla trhanovská vrchnost, se kterou měli Chodové stálé potíže. (Český les, 1991).

Kaplička sv. Jana Křtitele 6. 8. 2009

Chodská Lhota

Farnost: Kdyně
(farnost do roku 2005: Loučim)
Kostel: **sv. Václava**
Německý název: Melhut.
Lhota patří mezi jedenáct nejstarších chodských vsí, které jsou uvedeny v listině krále Jana Lucemburského z 16. března 1325. Současný název Chodská Lhota je používán od roku 1945.
Kostel sv. Václava z konce 19. století je ve vlastnictví obce. K opravě došlo v roce 2000. Údaj na pamětní desce: *Děkujeme všem, kteří se finančně podíleli na opravě kaple sv. Václava. Všem spolkům a sdružením, rodákům a občanům Chodské Lhoty, Šteflí, Výrova a Blahníků V Chodské Lhotě L. P. XXVIII. IX. MM.*
V roce 1890 bylo ve Lhotě 144 domů (810 Čechů a 6 Němců), v roce 2001 zde žilo 375 obyvatel v 158 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Václava v Chodské Lhotě (24. 9. 2006).

Chotiměř (obec Blížejov)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**

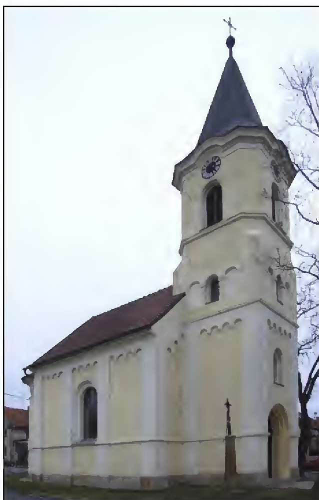

Kaple sv. Jana Nepomuckého v Chotiměři (14. 2. 2007).

Německý název: Chotimiersch.
První zmínka o obci je z roku 1379, kdy ji vlastnil Hněvek z Chotoměře. V roce 1547 je původní tvrz uváděna jako pustá.
Kapli sv. Jana Nepomuckého nechal vystavět v blízkosti zámku patrně rod Mergů. Jedná se o mimořádně kvalitní barokní stavbu z roku 1743. Architekt je dosud anonymní. Svatyně vystavěná na členitém lichoběžníkovém půdorysu je korunována třemi plechovými báněmi. Ve výklencích na přední straně fasády jsou sochy svatých Františka, Josefa a Kateřiny. Kaple je ve vlastnictví státu.
V roce 1869 zde žilo 219 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 103 obyvatel v 46 domech (www.blizejov.cz; SÚRPMO a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Chrastavice

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**
Německý název: Chrastowitz.
První písemná zmínka o obci je z roku 1324.
Původně poddanská ves města Domažlic, kterým byla za odboj proti Habsburkům po roce 1621 konfiskována a připojena k panství Horšovský Týn.
Novorománská kaple Nejsvětější Trojice z roku 1896 je ve vlastnictví obce. (Chodsko, 2003).
Ves Chrastavice měla v roce 1655 podle výpisu z Berní ruly 18 sedláků a 2 zahradníky. V roce 2001 zde žilo 326 obyvatel v 102 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Nejsvětější Trojice (14. 2. 2007).

Jeníkovice (obec Meclov)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Třebnice)
Kaplička: **sv. Anny** (zbořena)
Německý název: Dinkovnitz.

Ves se připomíná r. 1312 mezi zbožím biskupským. V 17. století zde stával zámeček.
Šestiboká kaple sv. Anny s věžičkou z 1. poloviny 19. století ve vlastnictví obce byla zbořena v 50. letech.
V roce 1890 zde bylo 20 domů, ve kterých žilo 105 německých obyvatel, v roce 2001 měla obec 40 obyvatel a 11 domů (Ottova encyklopedie; www.kostely.tnet.cz; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Obrázek vsi s kapličkou (před 2. světovou válkou). (Převzato z: HBLFW)

Jivjany (obec Velký Malahov)

Farnost: Horšovský Týn
(farnost do roku 2005: Semněvice)
Kaplička:
1. na návsi – **Svatého Kříže**
2. za obcí (zbořena)

Německý název: Gibian.
Již v roce 1115 zde měl půdu kladrubský klášter, v roce 1227 byl v Jivjanech majetkově účasten i svatojiřský klášter v Praze.
Na návsi stojí pseudorománská kaple datovaná r. 1928.
Kaple JZ od obce u silnice do Velkého Malahova byla zbořena v roce 1949.
V roce 2001 měla obec 62 obyvatel a 27 domů (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Kříže (9. 3. 2007).

Kanice

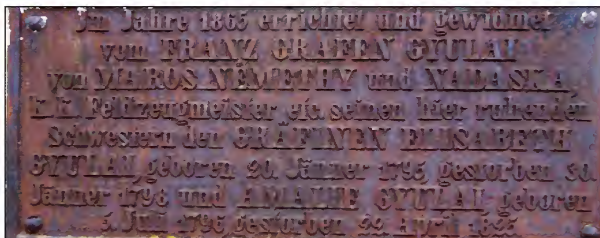
Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Lštění)
Německý název: Kanitz.
Na místě, kde dnes stojí zámek, stála na začátku 14. století tvrz, kterou měl v držení Děpolt z Rýzmberka (1325).
V Kanicích jsou tři kaple:
1. **Pohřební kaple Panny Marie Bolestné** z roku 1865, čtvercového půdorysu.
Drobná stavba na půdorysu kvadrilobu románsky fasádovaná. Kapli vystavěl polní zbrojmistr Franz hrabě Gyulai z Haros Németh na paměť svých sester, které jsou zde pohřbené. Není vyjasněno vlastnictví kaple – v katastru nemovitostí je jako vlastník kaple i pozemku pod ní (pozemková parcela č. 1468, 47 m^2) zapsán Leopold von Edelsheim z Gyulai u Vídně, Rakousko. Kaple je památkově chráněna.
2. **Zámecká** pozdně barokní **kaple sv. Jana Nepomuckého**, kterou nechal postavit v r. 1765 majitel Kanic Josef Jáchym Schmiedtgräbner z Lustenecku na místě vybourané přízemní klenby uprostřed severního křídla zámku. Zámek včetně kaple je dnes v soukromém vlastnictví a ve špatném stavu, nepřístupný.
3. kaplička **sv. Jana Nepomuckého** na návsi.

Kaple na návsi (14. 2. 2007).

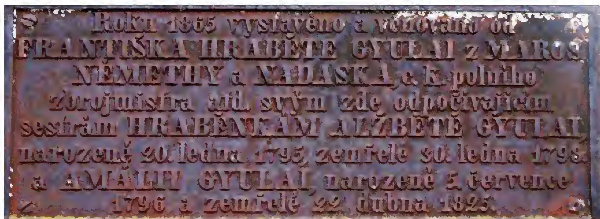
V roce 1890 měly Kanice 86 domů a 459 obyvatel (z toho 4 Němci), v roce 2001 zde žilo 172 obyvatel v 75 domech (SÚRPMO; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ, www.kostely.tnet.cz).

Kaple Panny Marie Bolestné (14. 2. 2007).

Německý nápis na kryptě.

Český nápis na kryptě.

Kaničky

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Chudenice)
Kaplička: 1. **Panny Marie** (v obci), 2. **u mlýna**.
První písemná zpráva o obci pochází z roku 1379.
Kaple Panny Marie byla vystavěna v 90. letech 19. století.
Kaple severně od obce u mlýna má silně poškozenou střechu a je zcela bez vybavení.

V roce 1982 žilo v obci 57 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 36 obyvatel v 17 domech (KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Panny Marie v roce 2004, kaple u mlýna v roce 2008 (www.kostely.tnet.cz)

Karlova Huť (obec Bělá nad Radbuzou)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Železná)
Kaplička: zbořena
Německý název: Karlbach.

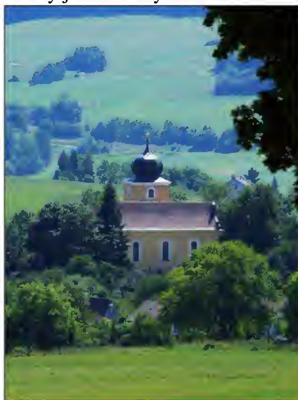
Kaple v roce 1935 a v roce 1972. (Převzato z: HBLFW)

Ves byla založena při místní sklárně – zprávy o huti jsou od roku 1763.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 154 obyvatel (14 domů: 151 Němců, žádní Češi a 3 příslušníci jiných národností), v roce 2001 zde trvale nežili žádní obyvatelé a bylo zde 6 domů (HBLFW, sčítání obyvatel, ČSÚ). Zajímavost: Podle vyprávění byl na místě, kde stála kaplička, zabit poslední medvěd v okolí.

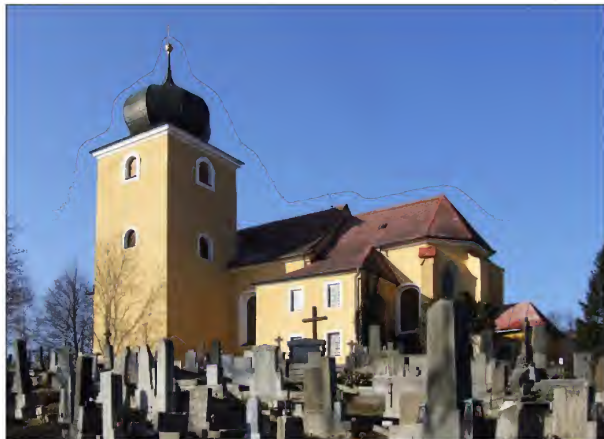
Kdyně

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kostel: **sv. Mikuláše**, biskupa
Německý název: Neugedein.
Obec pod hradem Rýzmberkem, r. 1508 povýšena na městečko. Původní Stará Kdyně je zmiňovaná ve 2. pol. 14. století. Plebanií se stává roku 1384, děkanstvím roku 1806, matriky jsou vedeny od roku 1635.

Kostel sv. Mikuláše (20. 7. 2006).

Kostel je původně ze 14. století. Z tohoto období se zachovaly křížové klenby presbyteria, hrotitá okna se zbytky kružeb a část zdiva kostelní lodi. V roce 1734 byla věž zvýšena a opatřena novým krovem s cibulovitou bání, která tvoří dodnes charakteristickou siluetu Kdyně. Její tvůrce V. Fischer pocházel z Furthu (Bavorsko). Kostel byl obnoven a rozšířen o boční kaple v letech 1763–1768, konsekrován byl roku 1771. Stavbu financovali Stadionové, jejichž hraběcí znak je dosud umístěn na průčelí kostelní fasády.
V blízkosti kostela sv. Mikuláše stával ještě kostel sv. Petra a Pavla, zmiňovaný od 14. do 17. století. Jednalo se o velice starou svatyni, která byla podle svého prastarého zasvěcení patrně ještě předchůdcem dnešního kostela. V polovině 17. století je kostel sv. Petra a Pavla připomínán jako pustý. Dnes po něm nejsou stopy.
Velká vzdálenost kostela od města svāděla měšťany k myšlence vystavět na kdyňském náměstí kostel nový, zasvěcený Nejsvětější Trojici. Konkrétní podobu získal tento projekt kolem r. 1660. Osadníci svezli materiál, ale na protesty faráře museli od stavby upustit. Znovu ožila myšlenka na zřízení kostela mezi léty 1887–1902, tenkrát však chyběly finanční prostředky a tak zůstalo kdyňské náměstí bez kostela.

Z vlastních zdrojů farnosti a svépomocí byl kostel v 90. letech 20. století opraven.
V roce 1900 zde bylo 246 domů, ve kterých žilo 2324 Čechů a 37 Němců. V roce 1930 bylo ve Kdyni 428 domů a 2756 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 3821 obyvatel v 576 domech (KDČB a www.kdyne.cz, Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Mikuláše – pohled ze hřbitova (18. 2. 2007).

Stadionský znak a socha sv. Mikuláše na průčelí kostela (18. 2. 2007).

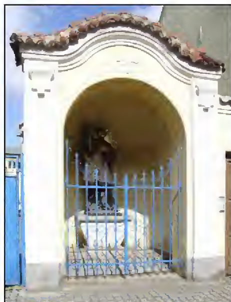
Kostel v roce 1890. (*Kdyně v díle a životě J. Š. Baara*. Domažlice, 1946.)

Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**

Kaple v Kostelní ulici je z 2. poloviny 18. století a obsahuje dřevěnou sochu sv. Jana Nepomuckého v nadživotní velikosti. Socha pochází z kaple, která do r. 1873 stála u dolní kašny na náměstí. Kaple je ve vlastnictví obce.

Kaplička: **Panny Marie Bolestné** (u kostela)

Pod kdyňským kostelem, v aleji kaštanů, stojí kaple z počátku 19. století, v níž byla donedávna uchovávána dřevěná pieta z konce 14. století. Kaple je ve vlastnictví obce.

Kaple sv. Jana Nepomuckého a kaple Panny Marie Bolestné (13. 8. 2006)

Pieta z kaple P. Marie Bolestné – foto z konce 19. století.
(Soupis památek historických)

Klenčí pod Čerchovem

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kostel: **sv. Martina**, biskupa
Kaplička: **sv. Vojtěcha** (zbořená)
Německý název: Klentsch.
Dřívější název obce je Kleneč. Obec se připomíná v roce 1325, kostel roku 1481. Jedná se o farnost staršího založení. Matriky jsou vedeny od r. 1647. U starého kostela stála od roku 1713 kaple bratrstva sv. škapulíře P. Marie.
V roce 1734 byl starý kostel (pravděpodobně pozdně gotický) zbořen a na jeho místě vystavěn v letech 1737–1745 pod patronací Filipa Stadiona nový farní kostel. K jeho opravě došlo roku 1857. Pod presbytářem je stadionská hrobka, v níž je uložen Volf Maxmilián Lamingen – Lomikar (KDČB; Český les, 1991).

Klenčí a kostel sv. Martina (6. 8. 2009)

Dřevěná kaplička sv. Vojtěcha jižně od obce byla zbořena, zůstalo jen základové zdivo (cca 4 x 4,5 m – hlubší než širší) do výšky asi 30 cm. Těsně před kaplí stál kříž, ze kterého zůstal jen sokl; celé okolí kaple je oploceno, ale plot je většinou spadlý. (www.kostely.tnet.cz, 2004)

Klenčí – pohlednice z r. 1911 (dbh.boehmerwaeldler-ooe.at).

Klenčí – pohlednice z r. 1936 (dbh.boehmerwaeldler-ooe.at).

V roce 1900 mělo Klenčí 1195 českých obyvatel a 16 německých (176 domů), v roce 2001 zde žilo 1174 obyvatel v 305 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: Jméno Klenčí prý upomíná na volně rostoucí kleny, které se v okolí vyskytovaly ještě počátkem 19. století. V Klenčí se narodili tři významní regionální publicisté: J. Š. Baar (1869–1925), hudební skladatel J. Jindřich (1876–1967) a spisovatel J. Vrba (1889–1961).

Klíčov (obec Mrákov)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Mrákov)
Kaplička: **sv. Václava**
Německý název: Klitschau.
Starý Klíčov patří mezi 11 nejstarších chodských vsí – zmínka z r. 1325 (Kytschow). Další obdoby jména ze 16. a 17. století zněly Kycziow, Kyczow, Küczovo. Z druhé poloviny 17. století pochází úřední název Klíčov (kancelářská úprava jména Kyčov) a německý název Klitschau. Lidový tvar Kyčov(o) se udržel dodnes.

Kaple sv. Václava ve Starém Klíčově byla vystavěna v roce 1863 a je ve vlastnictví obce.

V roce 1910 žilo ve vsi 640 obyvatel v 94 domech. V roce 1930 žilo ve vsi 529 obyvatel ve 100 chalupách a v roce 2001 žilo v Novém Klíčově 108 obyvatel v 38 domech a ve Starém Klíčově 514 obyvatel v 125 domech (www.mrakov.cz a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Václava (17. 2. 2007).

Kocourov (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaple byla zbořena jako chátrající a neupravovaná v 70. letech 20. stol.
Německý název: Kotzoura.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 110 obyvatel (18 domů: 109 Němců a 1 Čech). V roce 1982 zde žilo 42 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 21 obyvatel v 9 domech (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple v Kocourově. (Převzato z: HBLFW)

Koloveč

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kostel: **Zvěstování Páně**
Německý název: Kollautschen.
Obec se stala plebanií v roce 1384, později patřila jako filiální ke kostelu v Srbicích. Farnost byla obnovena roku 1652. Od roku 1226 patřila farnost doksanskému klášteru (první písemná zmínka o obci). Matriky jsou vedeny od roku 1656.
Uprostřed obce stávala kaple sv. Barbory, která patřila pod srbický kostel. Na konci 14. století byl v Kolovči vystavěn farní kostel. V roce 1729 vyhořel téměř celý Koloveč včetně kostela. Oprava trvala dva roky – 1731 byl znovu zřízen kostel, ale bez věže. Kostel byl zbarokizován r. 1751, významně byl upraven v roce 1858, kdy byla prodloužena loď a v roce 1870 postoupena průčelní věž. Na konci 19. století návrhy a plány nakreslil hraběcí stavitel František Staňkovský. V současné době jsou v kostele tři zvony, z nichž nejstarší se jmenuje Ave Maria, byl vyroben v roce 1904, zvony sv. Jan a sv. Josef byly posvěceny a vyzdviženy na věž v roce 1984.
O rozkvět kolovečského kostela a kolovečské farnosti se během historie nejvíce zasloužili: rytíři z Roupova, rod Žákavců ze Žákavy, rod Černínů z nedalekých Chudenic, farář Josef Duchek, Alois Střeleček, P. František Horák a P. Antonín Daněk. (www.kolovec.cz)

Zajímavost: Pověst o zázračném mlýnu, který přemílal staré báby na mladá děvčata, vznikla v Kolovči pravděpodobně již na počátku 19. stol. Tehdy prý ještě na vrchu Hájích nad městečkem pracoval starý větrný mlýn. Protože v Kolovči chyběla vodní síla, která by poháněla běžné vodní mlýny, museli sedláci s obilím jezdit značný kus cesty. K blízkému, věkem sešlému, větrnému mlýnu chodili se svými nůšemi jen vdovy a staré babky. Babský mlýn se stal předmětem posměchu okolních sedláků i sebevědomých mlynářů. Když starý mlýn zanikl, byla posměšná pověst přenesena i na parní mlýn, který byl v Kolovči dán do provozu v roce 1864. Ale také tento mlýn zanedlouho zkrachoval. Pověst o mlýnu, ve kterém je možné přemlít staré báby na mladá děvčata, se rozšířila do širokého okolí. V první polovině 20. stol. se při masopustním veselí v Kolovči již pravidelně přemílaly staré báby. Tento zvyk se jako úsměvná lidová zábava udržel s určitými přestávkami v Kolovči dodnes. (www.kolovec.cz)

Kostel Zvěstování Páně v roce 2003.

V roce 1900 měl Koloveč 1329 českých obyvatel (222 domů), v roce 2001 zde žilo 936 obyvatel v 339 domech (www.kolovec.cz; SÚRPMO; KDČB; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kout na Šumavě

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kostel: **sv. Jiří**
Německý název: Kauth.
Ves je poprvé zmiňována v 16. století.
Kostel sv. Jiří vznikl na místě původní barokní šestiboké kaple založené Stadiony v roce 1704 pro úředníky koutského velkostatku na podnět vrchního panství Jana Seifrida. Kaple byla rozšířena v 19. st. přistavěním obdélníkové lodě, a tímto spojením vznikl dnešní kostel (KDČB a

Domažlicko a Kdyňsko, 1996). Z vlastních zdrojů farnosti a svépomocí byl kostel po roce 2000 opraven.

V roce 1930 stálo v Koutě 205 domů, v nichž žilo 1 288 obyvatel a v roce 2001 zde žilo 1102 obyvatel v 299 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: Zdejší pivovarské sklepy, vybudované v roce 1870, jsou raritou díky svému umístnění mimo pivovar až pod kostel sv. Jiří.

Za zmínku stojí i pověst o slepém mládenci, který zde měl svoji poustevnu (není přesně známo kde) a kterého zde nenadále navštívil v roce 1362 římský císař, král český Karel IV. Slepý mládenec mu zvěstoval budoucnost českého národa i řadu královых nástupců. (www.koutnas.cz)

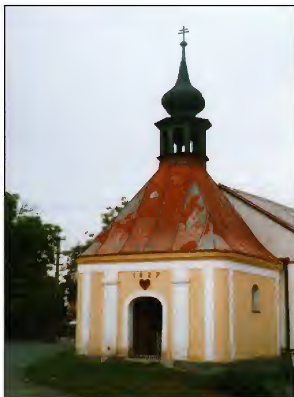

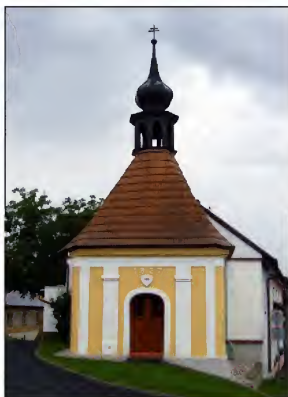
Kostel sv. Jiří (9. 8. 2006).

Znak Stadionů na kostele

Kaplička **Nejsvětější Trojice** datována rokem 1827 je ve vlastnictví obce. Stavba je na půdorysu čtverce se zaoblenými rohy. Vstup i okénka jsou zaklenuty polokruhem. Zvonička je vztyčena na vrcholu jehlancové střechy. (SÚRPMO). Původně se jednalo o obecní márnici.

Kaplička v roce 2004 a 7. 7. 2009.

Krypta: **Stadionská hrobka na hřbitově**

Na hřbitově, který je za obcí (směrem do Starce), je hrobka hraběte Filipa Františka Josefa Stadiona, kterým v roce 1927 vymřela mužská linie tohoto rodu. Nápis na hrobce je: *Na památku posledního říšského hraběte Filipa ze Stadionů.*

Hrobka Filipa Stadiona na koutském hřbitově. (9. 8. 2006)

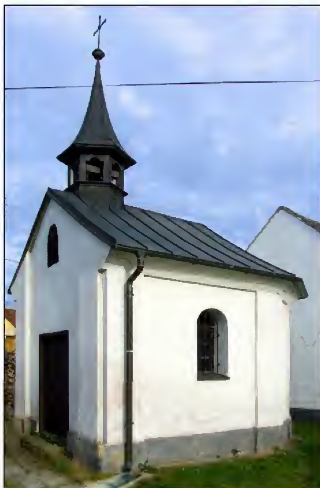
Kaplička: **U Třech křížů** (směrem po zelené značce na vrch Klepný) Kaple je ve vlastnictví obce. Byla vystavěna v roce 1750 na paměť 27 horníků, kteří zde při dolování zahynuli.

U Třech křížů. (9. 8. 2006)

Krchleby (obec Staňkov)

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaple **sv. Jana Nepomuckého** je ve vlastnictví obce.
Německý název: Stirchlowa, Stirchlep.
První zmínka je z roku 1366 v souvislosti s rytířem Vojslavem z Krchleb, který byl majitelem Hrádku zvaném Krchleby, později hrádku Lacembok. Krchleby během husitských válek zanikly a o nové vsi je zmínka v pozemkové knize z roku 1694.
Politická obec Krchleby se až do 27. října roku 1928 jmenovala Škrchleby.
V roce 1850 měla obec 240 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 248 obyvatel v 123 domech (www.krchleby.cz; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička v Krchlebech 17. 8. 2007.

Křakov (obec Mířkov)

Kostel sv. Václava (10. 8. 2006).

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Křakov)
Kostel: **sv. Václava**
Kaplička: **sv. Ludmily** (výklenková)
Německý název: Kschakau.
Ves i kostel jsou připomínány ve 14. st., roku 1350 je zde zmiňován jako kněz Mikuláš ze Znojma. Plebanií se obec stává roku 1360. Matriky jsou vedeny od roku 1640. Kostel je gotický z 2. poloviny 14. století, v 16. a 19. století byl přestavěn a upraven. Na věži jsou dva zvony s reliéfní výzdobou, větší z roku 1555. Kostel byl opraven v roce 1991 (mesta.obce.cz/mirkov/ a KDČB).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 216 obyvatel (33 domů: 196 Němců a 20 Čechů). V roce 1982 zde žilo 33 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 75 obyvatel v 15 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Křakov 1940, kostel sv. Václava cca 1980. (Převzato z: HBLFW)

Křenovy

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: **sv. Václava**
Německý název: Kschenova.
První písemná zmínka o obci je z roku 1379 v berním rejstříku Plzeňského kraje (Chrzenow).
Kaple sv. Václava byla postavena na náklad obce a s přispěním dobrovolných dárců v roce 1926 na místě staré kapličky zasvěcené Panně Marii. Od tohoto roku bývají poutě v Křenovech na sv. Václava – první byla 28. září 1926 a sloužila se při ní mše svatá. Kaple je i nyní ve vlastnictví obce.

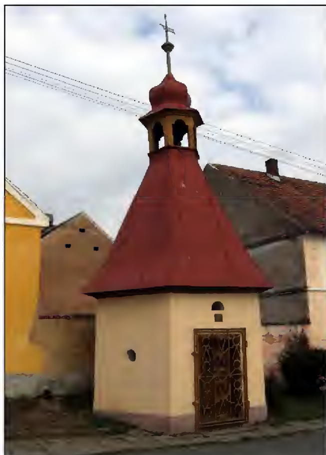
V roce 1839 žilo v Křenovech 185 českých obyvatel ve 30 domech a jedna židovská rodina, ke dni 3. 7. 2006 zde žilo 149 obyvatel (SDH Křenovy).

Kaplička v Křenovech 17. 8. 2007.

Kvíčovice

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Holýšov)
Kaplička: Na návsi stojí šestiboká kaple **sv. Petra a Pavla** s šestibokou zvonicí s bání z první poloviny 19. století prohlášená za kulturní památku.
Německý název: Kvitschowitz.
První písemná zmínka o obci je z roku 1379.
V roce 2001 zde žilo 335 obyvatel v 107 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička v Kvíčovicích (9. 3. 2007)

Libosváry (obec Vidice)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Mělnice)
Kaplička: Z kaple v obci jsou ruiny, kaple za obcí byla zbořena.
Německý název: Liebeswar.
První údaje o obci jsou z roku 1320.
V obci stály dříve dvě kaple:
1. Kaple v obci byla vystavěna asi v 18. století. Zvon v kapli byl datován 1730. Z této kaple zůstaly pouze ruiny.
2. Kaple jihovýchodně od obce při cestě do Mířkova byla zbořena.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 129 obyvatel (6 domů: 129 Němců). V roce 1982 zde žilo 55 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 35 obyvatel v 18 domech. (www.bischofteinitz.de; HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: Vlastníkem jednoho z dvorů v Libosvárech byl loupeživý rytíř, který měl krásnou dceru. Ta se zamilovala do jednoho z poddaných, ale otci se tento vztah vůbec nelíbil. Dcera se však své lásky nechtěla vzdát a jednoho dne oba utekli. Otec dívku i jejího milého nakonec našel ve starém vykotlaném dubu a měl prý zvolat „Ihr seid ein Liebespaar!“ (Tak si zůstaňte miláčky!). Podle jeho přání se pak místo nazývalo Liebespaar, z čehož později vzniklo Liebeswar. (bischofteinitz.de)

Kaple v Libosvárech. (10. 8. 2006). V pozadí kaplička; selka ze statku „U Huafarů“ (foto před 2. světovou válkou, převzato z: HBLFW).

Lísková (obec Nemanice)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
Kaplička: **Nanebevzetí Panny Marie** (zbořena)
Německý název: Haselbach.
Zaniklá ves položená na hranici, jejíž jméno se objevuje v názvu hraničního přechodu Lísková-Höll. Nejstarší zmínky o vsi se objevují

v roce 1546, tehdy ještě patřila k Horní Falci. K Čechám připadla až po r. 1708. V roce 1930 zde v 56 domech žilo 369 Němců a 76 Čechoslováků. Na Černém potoce v blízkosti obce pracovala soustava sklářských provozů – 20 brusíren a leštíren skla. Na troskách vsi byla v roce 1992 otevřena nová budova československé (české) celnice, následovaly restaurace, benzínová pumpa a vietnamská tržnice. (Po stopách zaniklých vsí Českého lesa, 2005).
Kaple Nanebevzetí Panny Marie byla zbořena, na jejím místě je nově zrekonstruovaný kříž, vedle kterého je lavička.
V roce 2001 zde nežili žádní obyvatelé, ani zde nebyly domy (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Lísková, svěcení kaple dne 15. 8. 1936. (Převzato z: HBLFW)

Loučim

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Loučim)
Kostel: **Narození Panny Marie**
Německý název: Lautschim.
Obec se připomíná ve 14. st. Plebanií se stala r. 1357. Matriky jsou vedeny od r. 1686. Farní kostel je ze 2. čtvrtiny 14. st. včetně kaple sv. Kateřiny (dnes sakristie). Věž byla patrně přistavěna až v nejpozdější gotice 16. století. Kostel byl dále upraven v letech 1760–1770 a v roce 1908. (KDČB). Stavebně je kostel blízký nedalekému kostelu v Úboči. Uvnitř kostela je cenná žulová křtitelnice. Na postranním oltáři je kopie Loučimské Madony, jejíž originál je umístěný v kostele v Neukirchen

bei Heiligen Blut v Německu. Kopii dal zhotovit loučimský farář po roce 1760.
Z vlastních zdrojů farnosti a svépomocí byl kostel v 90. letech 20. století opraven.
V roce 1890 bylo v Loučimě 56 domů (341 Čechů), v roce 2001 zde žilo 124 obyvatel v 54 domech (Chodsko 2003; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Loučimský kostel na konci 19. století. (Soupis památek historických)

Zajímavost: Loučimský kostel měli postavit obři. *V Loučimě stojí staryj kostel. Stavěli ho obří. Bul to táta s mámou, syn ha cera. Vostávali v houdolí pod židovským břítovem, haby se mohli pořádně natáhnout, hdyž si lehli. Máma ha dcera nosili v zástěrach kamení, syn ha táta stavěli. Hdyž buli hotovi, dali si jenom stoličku pod nohy, haby mohli dát kříž na věž. Tak buli velký. Kostel postavili na kopci, vodkyd je vidět haž do Babor. Slunce svítí celyj den na kostel ha hdyž zvoní na věži, je to slyšet haž někam ke Klatovam. Do Loučima chodili lidi z daleka do kostela, protože tenkrat bul kostel nejblíž jenom v Klatovech, na Brůdku hu svatýho Václava ha v Domažlicích. Haž obři vodcházeli, rozloučili se se všema vosadníky ha proto se menuje vesnice Loučim.* (Zkazky lidu na Kdyňsku a Domažlicku).
S loučimským kostelem je spojen i příběh se soškou Panny Marie. Jedná se o gotickou madonu, pravděpodobně z poslední třetiny 14. století. Za husitských válek v roce 1420 byla převezena do Nových Kostelů (Neukirchen bei Hl. Blut) na bavorské straně hranice, kde je dosud.

Loučimský kostel Narození Panny Marie (24. 9. 2006).

Pověst vypráví, že Madona stála na oltáři loučimského kostela. Během husitských válek ji jedna zbožná žena odnesla do Nových Kostelů, aby ji tak zachránila. Jeden husitský hejtman ale sošku v Bavorsku objevil. Chtěl ji zničit, a tak ji odhodil do nedalekého pramene. Neporušená soška se však hned vrátila na svoje místo do kostela. To se opakovalo třikrát... Muž tedy zkusil dřevěnou sošku rozsekat svým mečem. Podařilo se mu rozetnout Madoně hlavu, ale z rány začala téci krev. Hejtman se polekal, chtěl ujet, ale kůň se však nemohl pohnout z místa. Teprve když hejtman uznal svoji chybu, kál se a slíbil Madoně nápravu, mohl odjet.

Poutě do Neukirchenu byly pro české věřící od 17. století velmi oblíbené, pouze s přestávkou po 2. svěové válce. První poutníci z Čech dorazili do Neukirchenu poprvé od konce války 9. 5. 1990 s loučimským farářem P. Vladislavem Syslem. Dnes se čeští věřící zúčastňují neukirchenské pouti každoročně, opačně pak věřící z Neukirchen putují jednou v roce do loučimského kostela.

Lštění (obec Blížejov)

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Lštění)
Kostel: **sv. Jana Křtitele**
Německý název: Elstin.
Plebanií je obec od r. 1362 (z této doby pochází i tvrz, kde sídlil vladyka Půta). Od r. 1660 bylo Lštění přifařeno ke Kolovči, lokalie byla zřízena r. 1876, farnost v roce 1888. Matriky jsou vedeny od r. 1789.
Kostel sv. Jana Křtitele z roku 1384 je původně gotický, ale úpravy v 18. a v 19. st. značně změnily jeho původní vzhled. V r. 1998 byla provedena oprava střechy a fasády. Naproti kostelu stojí bývalá fara.
V roce 1869 zde žilo 424 obyvatel, v roce 2001 pouze 131 obyvatel v 57 domech (KDČB, www.blizejov.cz, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Jana Křtitele (14. 2. 2007).

Luženice (obec Luženičky)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaple: **sv. Anny**
Německý název: Großluschenz.
První zmínky pocházejí z roku 1379 – v této době tvořily dnešní Luženice a Luženičky jednu ves.
Kaple sv. Anny z roku 1930 je ve vlastnictví obce.
V roce 1890 měla ves 242 obyvatel (48 domů) – tehdy patřila pod farnost Třebnice, v roce 2001 zde žilo 144 obyvatel v 44 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Anny v Luženicích (13. 8. 2006)

Luženičky

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaple: **sv. Antonína Paduánského**
Německý název: Kleinluschenz.
První zmínky pocházejí z roku 1379 – v této době tvořily dnešní Luženičky a Luženice jednu ves.
Kaple z roku 1925 je ve vlastnictví obce. Na kapli je pamětní deska zakladatele Matěje Blackýho. (*Památce zakladatele této kaple dp. katechety Matěje Blackýho *1883–†1935, bisk. notáře, vděční ctitelé a osadníci Luženiček*).
V roce 1890 měly Luženičky 151 obyvatel a 34 domů (v této době patřila obec pod farnost Třebnice), v roce 2001 zde žilo 164 obyvatel v 46 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple v Luženičkách (13. 8. 2006)

Malonice (obec Blížejov)

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Lštění)
Kaplička: **Panny Marie Růžencové**
Německý název: Malonitz.
První písemná zmínka o obci je z roku 1379. Malonice náležely ke statku Blížejov, který spravovalo město Horšovský Týn.
Na návsi stojí kaple z r. 1886 zasvěcená Panně Marii Růžencové. Kaple je ve vlastnictví obce.
V roce 1869 měly Malonice 161 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 37 obyvatel v 26 domech (www.blizejov.cz, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Panny Marie Růžencové (14. 7. 2007).

Mašovice (obec Meclov)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov)
Kaplička: **sv. Martina** (zbořena)
Německý název: Maschowitz.
Kaple sv. Martina pocházla z roku 1670; byla cca 4 x 3 m, nízká, vešlo se do ní asi 20 lidí; stála na návsi vedle studny. Byla zbořena r. 1966. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 161 obyvatel (26 domů: 157 Němců, 4 Češi). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 88 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 71 obyvatel v 23 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Masopustní průvod před kaplí (1933). (Převzato z: HBLFW)

Kaple v roce 1940. (Převzato z: HBLFW)

Oltářní obraz sv. Martina. (Převzato z: HBLFW)

Maschowitz, die große Seite nach Abruch der Haus Nr. 7, 17, 18 und 19. Die Kapelle, die noch stand, wurde kurze Zeit später auch abgebrochen. Laut brieflicher Nachricht aus Maschowitz mußte sie wegen Baufälligkeit beseitigt werden. Dies kann aber kaum zutreffen, den die Kapelle war massiv erbaut und in einem sehr guten Bauzustand. Sie wurde um 1670 errichtet und war "St. Martin" geweiht. Auf dem Dorfplatz wurde eine Parkanlage angelegt. Aufnahme von 1966.
Mašovice, „velká strana" po demolici domů 7, 17, 18 a 19. Kaplička, která v této době ještě stála, byla zbořena krátce poté. Podle písemné zprávy v dopise z Mašovic byla ve špatném stavebním stavu. Tato skutečnost je ale málo pravděpodobná, protože stavba kaple byla velmi masivní a v dobrém stavu. Byla postavena kolem roku 1670 a zasvěcena svatému Martinovi.

Kaple v roce 1966. (Převzato z: HBLFW)

Maxov (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Maxov)
Kostel: **sv. Jana Křtitele**
Německý název: Maxberg.
Obec byla založena r. 1665 Maxmiliánem Wolfem z Lamingenu (Lomikarem). Původně zde stávala kaple sv. Jana Nepomuckého, které byla udělena mešní licence, r. 1785 při ní zřízena lokalie (do roku 1785 patřil Maxov k farnosti Všeruby), r. 1857 se stává farností. Matriky jsou vedeny od roku 1785.
Starší kostelík sv. Jana Křtitele, připomínaný v 17. století stával východně od Maxova v místech zvaných Kosteliště – Johanneskirchl. (Český les, 1991).
Současný kostel sv. Jan Křtitele byl vystavěn v r. 1822 na místě starší svatyně. Koncem 90. let 20. století došlo k jeho opravě.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 435 obyvatel (54 domů: 435 Němců). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 58 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 22 obyvatel v 22 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Pohled na kostel od silnice (20. 8. 2005).

Zadní strana kostela. (20. 8. 2005).

Kostel v roce 1932 a v roce 1935. (Převzato z: HBLFW)

Památník maxovským farníkům v Eschelkamu (27. 6. 1982).

Pohlednice z r. 1915 (dbh.boehmerwaeldler-ooe.at)

Meclov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov)
Kostel: **sv. Michaela**, archanděla
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého** (výklenková) při zdi hřbitova.
Německý název: Metzling.
Ves je doložena v roce 1115 jako majetek kladrubského kláštera. Plebanií se stává roku 1384, matriky jsou vedeny od roku 1605.
Kostel je připomínaný již v r. 1384 s dodatečnou věží rovněž z 2. poloviny 14. století. Přestavěn byl v 16. století a znovu v 18. století (věž byla zvýšená v roce 1725), k dalším úpravám došlo v 19. a 20. století (KDČB a SÚRPMO).
Na starém hřbitově stála barokní kaple sv. Jana Nepomuckého z 18. století s dřevěnou sochou sv. Jana Nepomuckého z 18. století, zbořena.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 773 obyvatel (134 domů: 684 Němců, 80 Čechů, 9 jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 524 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 538 obyvatel v 169 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Michaela v Meclově (8. 8. 2006).

Kostel sv. Michaela 8. 8. 2006 a v roce 1972.

Pohlednice (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

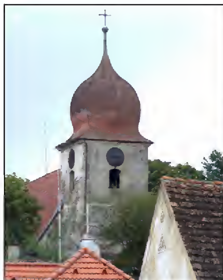
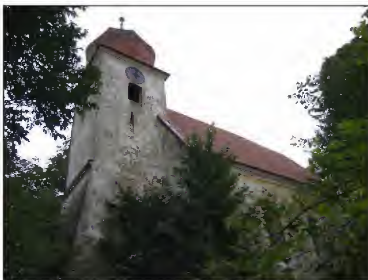
Pohlednice (nedatováno).

Medná (obec Srby)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Srby)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého** na západní straně obce byla zbořena.
V roce 1982 žilo v obci 21 obyvatel, v roce 2001 měla obec 29 obyvatel a 10 domů (KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Mělnice (obec Hostouň)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Mělnice)
Kostel: **sv. Jiljí**
Německý název: Melmitz.
Ves je doložena v roce 1325. Plebanií se obec stává roku 1370. Matriky jsou vedeny od roku 1657.
Kostel je z konce 13. století (věž a portál), ve 2. polovině 14. století (nebo kolem r. 1400) byl goticky přestavěn. Roku 1702 došlo po požáru k opravě kostelní věže a patrně tehdy došlo k přístavbě předsíně (KDČB).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 288 obyvatel (54 domů: 288 Němců). V roce 1982 zde žilo 61 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 27 obyvatel v 19 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Jiljí v Mělnici (10. 8. 2006)

Stará pohlednice (nedatováno)

Mezholezy

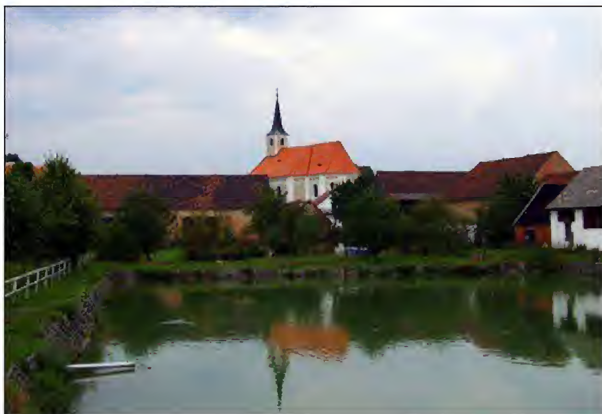
Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Semněvice)
Kaplička: **Povýšení sv. Kříže**
Německý název: Messhals.
Novogotická kaple Povýšení sv. Kříže je ve vlastnictví obce. Kaple je ve vsi zmiňována již v 18. století, v roce 1895 byla znovu vysvěcena.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 152 obyvatel (26 domů: 151 Němců, 1 Čech). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 120 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 121 obyvatel v 28 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Povýšení sv. Kříže 10. 8. 2006 a v 70. letech 20. století.

Milavče

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Milavče)
Kostel: **sv. Vojtěcha**

Pohled od rybníka (10. 8. 2006).

Německý název: Milawetsch.
První historické zmínky o vsi Milavče, která byla patrně založena jakýmsi Milavcem, jsou ve srovnání se stářím mohyl i vojtěšskou legendou mnohem mladší. V roce 1302 je v pramenech uváděn „Pyressio dicto Mylowes“ – Prkoš z Milaveč. Milavče byly tehdy přifařeny ke kostelu sv. Jiljí v Třebnicích.

Kostel (10. 8. 2006).

Kostel byl vystavěn v letech 1741–1748 na místě starší kaple z roku 1644 A. Spannbruckerem. Vnitřek je poznamenaný architekturou mladšího Dienzenhofera. V kostele je freska ze života sv. Vojtěcha a sv. Dionýsia.
Domažličtí na místě malé kaple sv. Vojtěcha vystavěli současný kostel, který byl r. 1754 filiální k Domažlicím. Od r. 1786 se stal lokalií (domažličtí radní přispěli lokalistovi důchodem 3 sudů piva ročně a 15 sáhy dřeva, milavečská obec přidala louku a zbývající část důchodu uhradil náboženský fond). Další stavební úpravy byly provedeny v letech 1831–33. Matriky od r. 1784, farnost od r. 1888 (Ottova encyklopedie, Chodsko 2003, KDČB a www.milavce.cz).
V roce 2001 zde žilo 413 obyvatel v 126 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička **sv. Vojtěcha** – Vojtěška (v obci)
1. Na návsi u rybníka stojí nevelká polygonální kaple sv. Vojtěcha, k níž se váže stará vojtěšská legenda. V kapli je umístěn nástěnný obraz představující odpočívajícího sv. Vojtěcha s pasákem, který mu troubí do ucha. Stejným způsobem je také zpracován obdobný námět v místním kostele. Podle místní tradice stála nad pramenem zchátralá stavba, která byla v r. 1653 nahrazena dřevěnou kaplí, udržovanou ze zádušního fondu města Domažlic. Stavba dnešní kaple pochází údajně z r. 1677. Podle údajů J. Smolíka stála však nad pramenem v r. 1882

pouze stříška nesená sloupy. V r. 1739 byla kaple opět v zoufalém stavu a věřící vybírali prostředky k její obnově. V časech velkého sucha putovala ke kapli procesí, směřující sem i ze vzdálenějších míst. Popularita poutního místa rostla. Proto se domažličtí odhodlali vystavět v blízkosti pramenu lázeňský dům, ve kterém měli být ubytováni lidé, kteří chtěli vodu zázračného pramene využívat. Prvním správcem lázní byl J. Ničovský. Po 10 letech byl prodělečný chod lázní zastaven. (www.milavce.cz) Kaple je vlastnictví církve.

Kaple a pramen Vojtěšky 10. 8. 2006.

2. Kaple **sv. Václava** SV od obce uprostřed pole na vyhlídkovém místě, zpustošená.

Kaple za obcí v roce 2004 (www.kostely.tnet.cz)

Mimov (obec Osvračín)

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Osvračín)
Kaplička: **Panny Marie Pomocné**
Německý název: Mimowa.

Písemné zprávy o obci jsou již z roku 1196, kdy byla velmožem Milhostem darována klášteru v Mašťově. Po roce 1382 je připomínán Milota z Mimova a roku 1406 Konrád z Mimova. V té době existoval v Mimově zemanský dvorec.

V hlavní části vsi stojí pseudogotická kaple Panny Marie Pomocné s vročením z roku 1905, která je ve vlastnictví církve.

V roce 1930 měla ves 26 chalup a 119 obyvatel. V roce 1991 zde bydlelo 37 obyvatel ve 20 domech, stejně jako v roce 2001. (www.osvracin.cz).

Kaplička 17. 8. 2007.

Mírkovice (obec Hostouň)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hostouň)
Kaplička: 1. zbořena, 2. **Panny Marie** (téměř zbořena)
Německý název: Mirkowitz.
První zmínka je z roku 1379.
V zátočině při cestě do Hostětic stávala malá kaple, která zmizela beze stopy.
Přestože byla obec přifařena k Hostouni, hlavní pouť se zde slavila na sv. Jiljí podle kostela v Mělnici.
Kaple Panny Marie jihovýchodně od obce u dvou osamělých stromů v poli je téměř zbořena; zůstalo pouze obvodové zdivo (cca 2,5 x 2,2 m): levá stěna do výše cca 1,5 m, pravá do výše 0,4 m, pravý zadní roh zcela zbořen. Původně byla vysoká cca 2,5 m, dnes je zarostlá v křoví. (www.kostely.tnet.cz).
V roce 1789 bylo v obci 21 čísel, v roce 1839 pak 27 domů se 189 německými obyvateli, v roce 1890 zde žilo 171 Němců v 29 domech, v roce 1903 bylo v obci 30 domů (163 obyvatel). V roce 1945 zde stálo 33 domů (154 obyvatel), v roce 2001 zde žilo 14 obyvatel v 10 domech (www.bischofteinitz.de, Ottova encyklopedie, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Současný stav kaple Panny Marie (2004), www.kostely.tnet.cz

Mířkov

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Křakov)
Kostel: **sv. Víta**
Německý název: Mirschikau.
Ves je doložena r. 1158, kdy se připomíná Hartman z Mířkova.
Kostel se připomíná poprvé v roce 1384 a je patrně dílem stavební huti, která stavěla biskupský hrad v Horšovském Týně. Dnešní podoba kostela je z 15. století, po polovině 18. století byl kostel upraven a zbarokizován. Ke kostelu byla dodatečně přistavěna horní polovina věže. Na věži visí dva zvony. Kostel byl opraven roku 1992. (mesta.obce.cz/mirkov/ a KDČB)

Kostel sv. Víta (10. 8. 2006)

Kostel (nedatováno) a v roce 1970 (Převzato z: HBLFW).

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 žilo v Mířkově 468 obyvatel (76 domů: 422 Němců, 46 Čechů). V roce 1982 zde žilo 240 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 241 obyvatel v 72 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Mlynářka (obec Rybník)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Rybník)
Kaplička: zbořena
Kaple byla postavena v roce 1846. Zůstalo po ní jen pár opracovaných kamenů. Obec je zcela zbořena, většinou zalesněna.
(www.kostely.tnet.cz)

Mlýnec (obec Postřekov)

Kaplička Nejsvětější Trojice v Mlýnci (8. 8. 2006).

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice** (za obcí u Postřekova)
Německý název: Linz.
Mlýnec (Mlýnce) je připomínán již roku 1379 jako poddanská ves pivoňského kláštera a poběžovického panství, po husitských válkách přešla do světských rukou. Ves dnes téměř splynula s Postřekovem. Postřekov byla obec česká a obec Mlýnec byla do roku 1945 převážně německá. V roce 1946 byli Němci vysídleni a Mlýnec byl osídlen převážně rodinami z Postřekova. Obě obce dělily od sebe louky (trávníky) a Mlýnecký potok. Tento prostor byl od začátku šedesátých let postupně zastavěn novými rodinnými domky, a tím se obě vesnice propojily v jeden celek.
V roce 1930 měla ves 49 usedlostí, kde žilo 207 Němců a 62 Čechů (Český les, 1991), v roce 2001 zde žilo 143 obyvatel v 61 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: U kapličky bylo pohřbeno pět vojáků Suvorovovy armády (1799).

Mnichov

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Šitboř)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice** (na návsi), **Panny Marie** (zbořená).
Německý název: Münchsdorf, Minxdorf.
První zmínka o obci je kolem r. 1550 jako majetek pivoňského kláštera, v roce 1598 je uváděna „ves dosti velika Mnichov Czieski zvaná“. Obec byla přifařena k Šitboři, kam chodily i děti do školy – dvoutřídka v Mnichově byla zřízena v roce 1839.

Kaple Nejsvětější Trojice stojící na návsi byla postavena pivoňským klášterem roku 1728 (plátno na zhotovení oltářního obrazu věnovali místní tkalci). Kaple byla opravena v roce 1991.
Kaple Nejsvětější Trojice je ve vlastnictví církve .

Kaple Panny Marie na východní straně obce (směrem na Šitboř), ve které se sloužily májové pobožnosti, byla zbořena koncem 90. let. (www.bischofteinitz.de)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 447 obyvatel (84 domů: 442 Němců, žádní Češi, 5 jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 125 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 152 obyvatel v 39 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: V 18.–19. století poháněly vody Pivoňky v úseku Pivoň – Mnichov – Poběžovice na 20 technických děl (brusíren skla, leštíren, mlýnů, papíren a drtíren křemene – dnes většinou zřícené). (Český les, 1991).

Kaple Nejsvětější Trojice (18. 7. 2006).

Náves s kaplí (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Močerady

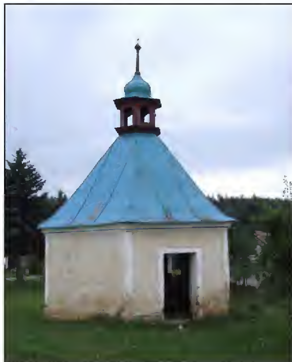
Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Osvračín)
Kaplička s obrázkem **Panny Marie Klatovské** pochází ze začátku 19. stol., opravena byla v r. 1990. V r. 2007 je kaple opět hezky opravena.
Německý název: Motscherad.
První písemná zmínka o obci je z roku 1115.
V roce 1890 zde žilo 201 Čechů a 3 Němci v 36 domech, v roce 2001 zde žilo 80 obyvatel v 44 domech (Ottova encyklopedie, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička 17. 8. 2007.

Mračnice (obec Meclov)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**
Německý název: Raschnitz.
První písemná zmínka o vsi je v listině pražského biskupa Jindřicha kladené do roku 1184–92.
Šestiboká kaple byla postavena v roce 1870, k jejímu vysvěcení došlo až v roce 1886. K opravě kaple došlo koncem 80. let 20. století, ale nedochovalo se její vnitřní zařízení. Kaple je ve vlastnictví obce.

Kaplička Nejsvětější Trojice 10. 8. 2006 a kaple v roce 1987.

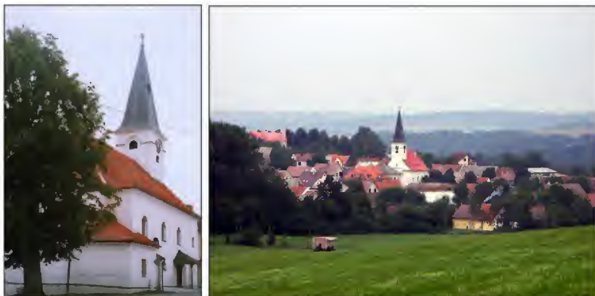

Mračnice (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 123 obyvatel (25 domů: 120 Němců, 3 Češi). V roce 1982 zde žilo 59 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 52 obyvatel v 14 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Mrákov

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Mrákov)
Kostel: **sv. Vavřince**
Kaplička: 1. zbořena, 2. nově postavena
Německý název: Mraken.

Kostel sv. Vavřince (2005) a pohled na Mrákov.

Kaple na návsi, detail (2006).

Mrákov (Mrdak, Mrdákov, Medákov, Mrdaken) patřil mezi 11 nejstarších chodských vesnic zmiňovaných v listině Jana Lucemburského z roku 1325.
Farnost vznikla v roce 1785 oddělením od domažlického děkanství. Matriky jsou vedeny od roku 1784. Kostel sv. Vavřince byl postaven nákladem náboženské matice v letech 1811–1813 na místě dřevěné kaple z roku 1783. V roce 1861 vyhořela kostelní věž. (Ottova encyklopedie a KDČB). Z vlastních zdrojů farnosti a svépomocí byl kostel v 90. letech 20. století opraven.
Kaple severně od obce byla zbořena, na jejím místě je hřbitov.
V obci je nová kaple z roku 2005.
V roce 1890 zde bylo 86 domů (456 Čechů), v roce 2001 žilo v Mrákově 446 obyvatel ve 129 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Mrchojedy (obec Meclov)

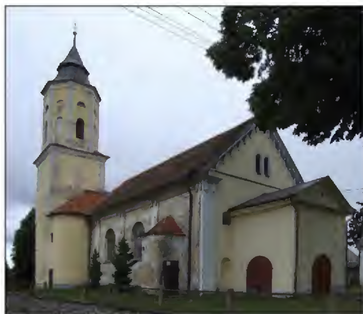
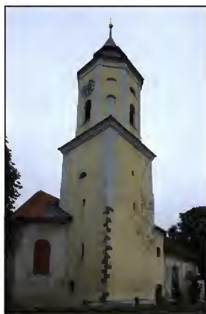
Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**
Německý název: Murchowa.
První písemné zmínky o obci jsou z roku 1539.
V obci je malá čtyřboká kaple Nejsvětější Trojice postavená v roce 1934.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 93 obyvatel (19 domů: 92 Němců, 1 Čech). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 18 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 17 obyvatel v 10 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple 25. 8. 2005 a v 70. letech 20. století – převzato z: HBLFW.

Mutěnín

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Mutěnín)
Kostel: **sv. Bartoloměje**
Německý název: Muttersdorf.
Obec je doložena roku 1253, plebanií se stala v roce 1360. Matriky jsou vedeny od roku 1654.
Kostel je původně gotický ze 14. st., přestavba proběhla v 16. století, věž byla upravena r. 1687. Mezi lety 1707–1712 byla přestavěna loď a v 19. st. byl kostel pronikavě upraven. Pod kostelem je hrobka Vidršpergárů, která je v podlaze označena velkým křížem. Gotický presbytář je vyzdoben středověkými freskami. (KDČB; Český les, 1991).

Kostel sv. Bartoloměje (8. 8.2006)

Kaplička: 1. **Panny Marie** (na kraji obce), 2. **hřbitovní** (krypta)

Kaple na kraji obce a hřbitovní kaple (8. 8. 2006).

1. Kaple Panny Marie (na kraji obce) je ve vlastnictví obce, s datováním 1887, opravena 1992.
2. Krypta s německým nápisem *Christof, svobodný pán z Wiederspergu* (zemřel 1852). Na tomto místě stávala dříve kaple sv. Šebestiána, která byla v roce 1813 obývána a zpustošena ruským vojskem.

Pohlednice (1940). (Převzato z: HBLFW)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 1011 obyvatel (205 domů: 986 Němců, 13 Čechů, 12 jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 306 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 211 obyvatel v 97 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Myslív (zaniklá obec)

Myslív (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Farnost: --- (farnost do roku 2005: Myslív)
Kaplička (kostelík): **Nanebevzetí Panny Marie** (zbořena)
Německý název: Schneiderhof.

Kostelík (nedatováno).

Obec Myslív ležela při bavorské hranici asi 1,5 km západně od Všerub. Ves vznikla asi v 70. letech 16. st., první zmínky o vsi založené uprostřed lesů pocházejí z roku 1579. V 17. století je uváděn Velký a Malý Schneiderhof. Krátce po odsunu německého obyvatelstva byla ves, položená v zakázaném hraničním pásmu, zbořena těžkou technikou. Zachoval se pouze starý transformátor na okraji vsi a myslívský rybník, pod nímž ležel dnes zcela zaniklý mlýn.
(Po stopách zaniklých vsí Českého lesa, 2005; Český les, 1991).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 240 obyvatel (52 domů: 240 Němců). (HBLFW).

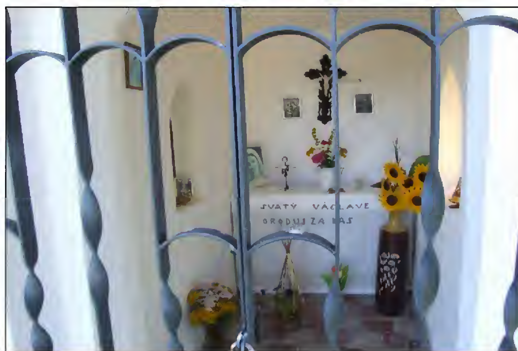

Myslív 1947. (Převzato z: HBLFW)

Načetín (obec Hora Svatého Václava)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hora Svatého Václava)
Kaple **sv. Václava** („Hensa“).
Kaple **sv. Antonína Paduánského** („Grecha“) znovuvysvěcena 28. 9. 2001. Vlastníkem kaple je Josef Sandhöfner.

Kaple sv. Václava („Hensa“) a kaple „Grecha“. (Převzato z: HBLFW)

Vnitřek kaple sv. Václava (18. 7. 2006)

Německý název: Natschetin.
Víska zmiňována od počátku 16. století jako majetek pražského arcibiskupství, nejprve spravovaný ze Starého Herštejna, později z Horšovského Týna. (Český les, 1991).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 177 obyvatel (29 domů: 177 Němců). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 13 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 12 obyvatel ve 2 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Nahošice (obec Blížejov)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **sv. Vavřince**
První písemná zmínka je z roku 1381, kdy část vsi vlastnil kladrubský klášter. Pracoval zde pivovar, k němuž náležela chmelnice. Ve vsi bývala hospoda a mlýn s pilou, vzniklo zde i panské sídlo, které bylo v 18. století přestavěno na barokní zámeček.
Zámecká kaple sv. Vavřince ve stylu opožděného baroka z roku 1807 je ve vlastnictví státu.
V roce 1869 bylo v obci 253 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 52 obyvatel v 37 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Vavřince (10. 8. 2006)

Nemanice

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Nemanice)
Kostel: **sv. Jana Nepomuckého**, kněze a mučedníka
Německý název: Wassersuppen.
Obec založena krátce před r. 1591, kdy čtyři hospodáři nově založené vsi, nazvané nejprve Loužnice, slibují poslušnost domažlické vrchnosti. V r. 1718 expositura k farnosti Klenčí pod Čerchovem, od r. 1785 farnost. Matriky od r. 1758.
V roce 1704 zde byla vybudována dřevěná kaple, pozdně barokní kostel z let 1781–1784 byl vystavěn pod patronací Stadionů. Generální oprava kostela byla zahájena v roce 1991 z iniciativy původních německých obyvatel a trvala pět let. (KDČB; Český les, 1991).
V roce 1930 měly Nemanice 326 domů a 1921 obyvatel (Český les, 1991), v roce 2001 zde žilo 250 obyvatel v 49 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

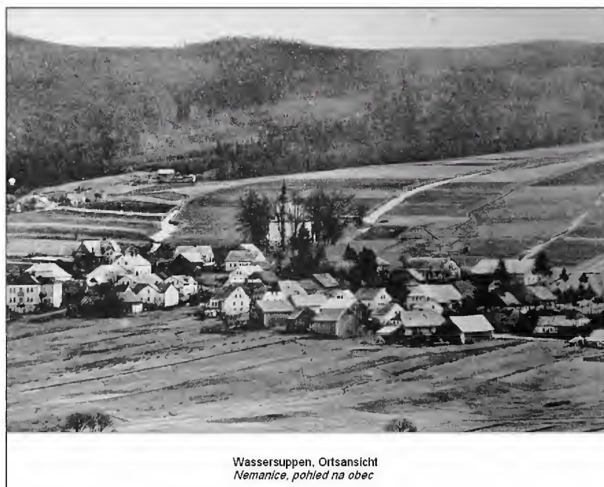

Kostel sv. Jana Nepomuckého (18. 7. 2006).

Kříž u kostela a nápis u kříže.

Wassersuppen, Ortsansicht
Nemanice, pohled na obec

Nemanice (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Foto kapličky v Nemanicích před 2. svět. válkou (dbh.boehmerwaeldler-ooe.at)

Němčice (obec Meclov)

Němčická kaplička sv. Josefa (10. 8. 2006)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Třebnice)
Kaplička: **sv. Josefa**
Německý název: Nemtschitz.
Opravená kaplička sv. Josefa stojí na návsi.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 106 obyvatel (22 domů: 102 Němců, 4 Češi). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 18 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 21 obyvatel v 14 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Neuměř

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Holýšov)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**

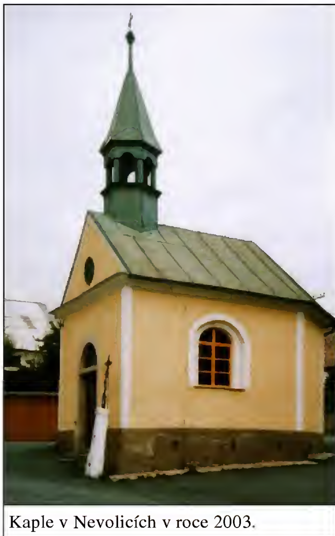

Kaple Nejsvětější Trojice v Neuměři (9. 3. 2007).

Německý název: Nomirschen.
První písemná zmínka o obci je z roku 1542.
Kaple Nejsvětější Trojice byla postavena v roce 1832. Zvon do ní věnovala místní domkářka Apolena Soukupová jako dík za návrat jejího muže z války. (Horšovskotýnsko, 1998). Rozsáhlá oprava kapličky byla provedena v roce 2002.
V roce 2001 zde žilo 131 obyvatel v 47 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Nevolice

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **sv. Martina**
Německý název: Newolitz.
První zmínka o obci je z roku 1392.
Barokní kaple byla zbudována v roce 1879 od manželů Martina a Kateřiny Forstových na místě staré pastušky. Kaple nemá zakládací listinu, ale obec převzala péči o její čištění a odpovědnost, aby nedošlo k jejímu zneužití. Právo dispoziční a rozhodovací o ní náleží duchovnímu správci osady – domažlickému děkanu. Roku 1883 domažlický truhlář Klement zhotovil oltář, po jehož vyhotovení mohla být kaple vysvěcena. Byla vysvěcena domažlickým vikářem a děkanem P. Karlem Hájkem a zasvěcena sv. Martinu. Roku 1883 byl také zhotoven oltářní obraz sv. Martina plzeňským malířem Janem Heroldem. V roce 1908 byla kaple obohacena o novou sochu Panny Marie Lurdské, zhotovenou domažlickým řezbářem Václavem Hůrkou. 1. května 1917 byl původní starý zvon sejmut a odevzdán pro vojenské účely spolu se zvony v Domažlicích a ostatních přifařených obcí. Dnes je ve zvoničce umístěn druhý zvon pořízený nevolnickým rolníkem Janem Šlajsem. (Photo Pa, projekt databáze památek).

Kaple v Nevolicích v roce 2003.

V roce 1890 měla obec 194 českých obyvatel (38 domů), v roce 2001 zde žilo 163 obyvatel v 57 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Nová Kubice (obec Česká Kubice)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Folmava)
Kaplička: kaple v obci, kaple JZ od obce (obě zbořeny)
Ukázka žádosti o postavení nové kapličky sv. Václava v České Kubici a vyjádření biskupství. Zde měla věc ještě velice silný národnostní podtext – stavbu kaple organizovali čeští obyvatelé (ve stanovách sdružení pro stavbu kaple bylo výslovně uvedeno, že členy sdružení mohou být pouze Češi. (Okresní archiv H. Týn; archiv fary Folmava).

Tit.

F a r n í m u ú ř a d u

v H o r n í F o l m a v ě

předkládá Sdružení pro postavení kaple Sv.Václava v České Kubici tento

p r o t o k o l,

sepsaný dne 4.dubna 1933 v České Kubici v místnosti Pensionátu Krásnohorská za přítomnosti zástupce farního úřadu v Horní Folmavě: P.Leandra Brejchy,t.č.administrátora,a podepsaných členů výboru. .

Sdružení pro postavení kaple Sv.Václava v České Kubici zavazuje se farnímu úřadu v Horní Folmavě na věčné časy,že kaple Sv.Václava v České Kubici,majetek Sdružení pro postavení kaple Sv.Václava v České Kubici,bude vyhražena j e n B o h o s l u ž b á m c í r k v e ř í m s k o k a t o l i c k é.

K zabezpečení tohoto závazku zavazuje se zmíněné Sdružení rovněž na věčné časy,že za všechny členy výboru smějí býti voleni jen římskokatoličtí čeští osadníci z České Kubice a Folmavy,a že tyto členy výboru smějí voliti zase jen římskokatoličtí čeští osadníci z České Kubice a Folmavy.

Dále se zavazuje Sdružení pro postavení kaple Sv.Václava v České Kubici,že bude na věčné časy zmíněnou kapli udržovati v dobrém stavu a opatřovati na svůj náklad nutné potřeby k Bohoslužbám: svíce,mešní víno,hostie,úklid,posluhu knězi při Bohoslužbách, praní mešního prádla,zvonění, a pod.

Jakmile se bude stavba kaple chýliti ku konci,zakoupí nebo opatří Sdružení vlastní mešní roucha,nádoby,a mešní knihy.

Skončeno a podepsáno dne 4.dubna 1933.

Biskupská konsistoř v Čes. Budějovicích. 2.

Č. 2880. V odpovědi na tento přípis budiž číslo jednací uvedeno

Dne 29. 3. 1933.

Stavba kaple v Čes. Kubici.

K č. 7 z 21. 3. 1933.

Příl: 0.

Důstojnému farnímu úřadu

ve

Folmavě,

na vědomí a k laskavému sdělení Sdružení pro postavení kaple sv. Václava v Č. Kubici, že bisk. konsistoř nečiní námitek proti převedení kapitálu a proti stavbě kaple.

Před početím stavby vyžádej si farní úřad od Sdružení ve formě protokolu /bez kolku / vyjádření, že kaple bude vyhražena jen Bohoslužbám církve řím.katol., a že bude udržována v dobrém stavu a opatřovány nutné potřeby / svíce, víno, úklid ap./

Protokol potvrdí okresní úřad. Originál zůstane v rukou Sdružení, opis se uloží ve farním archivu nebo ve farní pamětní knize.

Protokol budiž sem předložen k nahlédnutí, a jednoduchý plánek stavby. Aby se ušetřilo výloh stačí, aby je-li vyhotoven od oprávněného mistra a schválen technickým/znalcem/ úředníkem u okr. úřadu.

Až se stavba bude blížiti ke konci, zašle farní úřad žádost o delegaci k posvěcení s udáním, komu býti udělena, a o mešní licenci; při tom budiž poznamenán S. Titularis kaple, a na které dny jest licence žádána / všední i neděle, či jen všední, po případě jen na určité neděle a p. /

Bude radno zakoupiti pro kapli vlastní mešní roucha, nádoby a m missál, neboť přenášení z farního kostela by bylo obtížné.

kancléř.

Kaple v obci v zatáčce silnice zbořena, v 60. letech už nestála.
Kaple JZ od obce zbořena. Byla asi podkovovitého tvaru, cca 3 x 2,5 m; jde-li se po modré značce k Folmavě tak tam, kde končí les po levé straně neodbočit po značce doprava, ale jít rovně ještě asi 50 m – po pravé straně jsou 2 velké stromy a za nimi plácek s troskami kamenů a cihel.
V roce 2001 žilo v obci 31 obyvatel v 11 domech. (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Nová Ves (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaple: **sv. Václava**
Gotizující kaple sv. Václava z roku 1872 je ve vlastnictví obce.
V roce 1982 žilo v obci 91 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 61 obyvatel v 23 domech (KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Václava (10. 8. 2006)

Nová Ves

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Neudorf.
První písemná zmínka o obci je z roku 1508.
Kaple sv. Jana Nepomuckého je ve vlastnictví obce.
V roce 1982 žilo v obci 153 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 158 obyvatel v 56 domech (KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Jana Nepomuckého (24. 9. 2006)

Nové Dvory (obec Močerady)

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: malá kaple uprostřed lip
Německý název: Neuhof.
V roce 1890 zde žilo 48 Čechů a 5 Němců v 9 domech, v roce 2001 zde žilo 15 obyvatel v 9 domech (Ottova encyklopedie, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička 17. 8. 2007.

Novosedly (obec Nemanice)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Nemanice)
Kostel: **sv. Jiří** (zbořený)
Kaplička: ve špatném stavu
Německý název: Neubäu.
Ves se rozkládala nad údolím Radbuzy 4 km jižně od Smolova nalevo od silnice do Rybníka. První nesporné zmínky o vsi se objevují v roce 1654. V areálu vsi se zachovaly zarostlé rybníčky, zbytky budov a pamětní kříž zasazený v místech zbořené kaple. (Po stopách zaniklých vsí Českého lesa, 2005).
Kostel zbořen, v roce 1995 sem byl umístěn kříž s pomníčkem připomínajícím zánik kaple a vsi.

Pamětní kříž.

Čtvercová kaple zarostlá v křoví bez oken a dveří, je uvnitř zpustošená.

Kaple zarostlá v křoví (www.kostely.tnet.cz)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 99 obyvatel (17 domů: 97 Němců, 2 Češi). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 10 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žili 4 obyvatelé ve 2 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ). Osada je dnes součástí Nemanic, protože Mýtnice, ke které Novosedly původně patřily, zanikla.

Pohlednice (nedatováno).

Pohlednice (nedatováno).

Novosedly (obec Rybník)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Rybník)
Kaplička: **sv. Jiří** (zbořena)
Velká kaple sv. Jiří z roku 1911 byla zbořena asi v 50. letech, na jejím místě nyní stojí kříž s fotografií kaple.
Obec je zbořena.

Kaple sv. Jiří.
Převzato z:: <www.kostely.tnet.cz>

Nový Kramolín (obec Nový Kramolín)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Šitboř)
Kaplička: **sv. Václava**
Německý název: Neu Gramatin.
Ves poprvé zmiňována v r. 1379, kdy je označena jako pustá – jednu její polovinu vlastnilo město Domažlice, druhou panství Mutěnín.
Kaplička postavena na konci 18., nebo na začátku 19. století. Jedná se o malou nízkou stavbu čtvercového půdorysu krytou stanovou střechou.
V roce 1890 žilo v obci ve 40 domech 256 německých obyvatel, v roce 2001 zde žilo 230 obyvatel v 49 domech (Chodsko 2003; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička sv. Václava v Novém Kramolíně 8. 8. 2006

Nový Spálenec (obec Česká Kubice)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Maxov)
Kaple na Z obce zbořena. Stála při silnici do Spálenečku.
Kaple na V obce zbořena. Stála při silnici do Maxova. Jsou zde na jednom místě u silnice poházené kameny – snad z kaple.
Kaple JV od obce zbořena. Zůstaly zde trosky, na ně naházeny kameny z pole, u toho postaven posed. (www.kostely.tnet.cz)
V roce 2001 žilo v obci 57 obyvatel ve 20 domech. (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Ohnišťovice (obec Poběžovice)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov)
Kaplička **Nejsvětější Trojice** ve vlastnictví obce byla zbořena. Její půdorys měl asi 1 x 1 m, vysoká cca 2,2 m, s výklenkem, stála za mostem.
Kaplička (Boží muka) u staré cesty jihozápadně od obce – poškozené a bez vybavení.
V roce 1982 žilo v obci 52 obyvatel, v roce 2001 měla obec 37 obyvatel a 23 domů (www.kostely.tnet.cz; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička (Boží muka) v Ohnišťovicích v roce 2008 (www.kostely.tnet.cz).

Ohučov (obec Staňkov)

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého** (foto 17. 8. 2007)
Německý název: Autschowa.
Nově opravená polygonální kaplička sv. Jana Nepomuckého stojí na návsi mimo hlavní silnici.
V roce 1890 žilo v obci 156 Němců a 17 Čechů v 29 domech, v roce 2001 zde žilo 92 obyvatel v 38 domech (Ottova encyklopedie, sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Podle pověsti sem kdysi rozvodněná Radbuza přinesla sochu sv. Jana Nepomuckého a vděční vesničané zde vystavěli malou kapli.

Oplotec (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Štítary)
Kostel: **sv. Vavřince** (zbořen)
Kaplička: zbořena
Německý název: Amplatz.
Kostel sv. Vavřince zbořen, kaple zbořena. Část obce odváděla na konci 16. století desátky mělnickému kostelu, a proto slavila pouť jako v Mělnici (na sv. Jiljí), zatímco druhá část obce slavila pouť na sv. Vavřince podle štítarského kostela, kam byla přifařena.
V roce 1890 žilo v obci 209 Němců, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 42 domů, kde žilo 205 Němců a 4 Češi, v roce 1982 zde žilo 80 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 58 obyvatel v 31 domech (Ottova encyklopedie, HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Německý název obce Amplatz prý pochází z doby, kdy v obci byly původně jen tři selské dvory, jejichž chodby jsou dodnes ještě patrné. Tito sedláci se měli označovat jako „Bauern am Platz“, z čehož vzniklo označení celé obce.

Amplatz, Pfarrkirche auf dem Laurenziberg, vom Amplatzer Kirchweg aus gesehen
Oplotec, farní kostel na sv. Vavřinci, pohled od oplotecké cesty ke kostelu

Kostel sv. Vavřince (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Oplotec (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Oprechtice (obec Zahořany)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)
Kaplička: **Nanebevzetí Panny Marie**
Německý název: Oprechtitz.

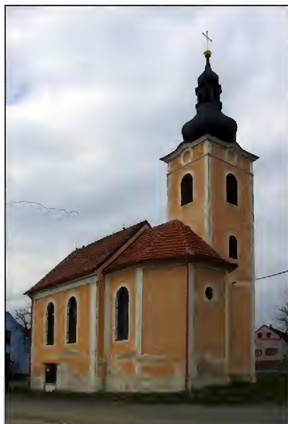

Kaple na návsi (26. 8. 2002 a 5. 8. 2009).

První písemná zmínka o Oprechticích pochází z roku 1434. Obec původně nesla název Ruprechtice, v 18. stol. Voprechtice a dnes Oprechtice.
Na návsi stojí malá polygonální kaple Nanebevzetí Panny Marie z 18. století, krytá vysokou střechou se zvoničkou.
V roce 1654 obývalo obec 12 hospodářů a v r. 1757 zde bylo pak 13 usedlostí. V roce 1930 dosáhl počet obydlených usedlostí 70 s 355 obyvateli, v roce 1991 vykazuje obec 54 obytných domů se 112 obyvateli, v roce 2001 zde žilo 121 obyvatel v 57 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ a www.obeczahorany.cz).

Ostromeč (obec Velký Malahov)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Semněvice)
Kostel: (kaple) **Nejsvětějšího Srdce Ježíšova**
Kaplička: polorozbořená
Německý název: Wassertrompeten.
Kostel (kaple) Nejsvětějšího Srdce Ježíšova z roku 1889.
Polorozbořená soukromá kaple JJZ od obce u silnice do Horšovského Týna je bez střechy, krovů a stropu.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 160 obyvatel (24 domů: 128 Němců). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 79 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 71 obyvatel v 22 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Wassertrompeten, Kirche 20.06.1979
Ostromeč, kostel, 20.06.1979

Kostel 9. 3. 2007 a 20. 6. 1979 – převzato z: HBLFW.

Kostel (kaple) v Ostromeči v 70. letech 20. století. (Převzato z: HBLFW)

Kaple mezi Ostromečí a Pocinovicemi (9. 3. 2007).

Osvračín

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Osvračín)
Kostel: **Narození Panny Marie**
Německý název: Wostratschin.
Ves připomínaná r. 1289 (Zdeslav z Osvračína) se rozkládá nad soutokem dvou potoků; kdysi zde byl i hrad. Plebanií je od roku 1357 (později byla přifařena k Blížejovu), lokalií se stala roku 1785, farností v roce 1857. Matriky jsou vedeny od roku 1784.
Kostel Narození Panny Marie je původně gotický ze 14. století, upravený v presbytáři, prodloužen v lodi a barokně upraven kolem roku 1750. V roce 2001 zde žilo 491 obyvatel v 183 domech (KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel a škola (www.osvracin.cz) a pohlednice z roku 1910.

Kostelní věž 17. 8. 2007.

Otov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Meclov)
Kaplička: **sv. Jana Křtitele** a kaple u mlýna (obě zbořeny)
Německý název: Wottawa.
Kaple sv. Jana Křtitele byla zbořena v roce 1956, stála na křižovatce naproti hasičské zbrojnici.
Kaple u mlýna jižně od obce byla zbořena.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 362 obyvatel (59 domů: 354 Němců, 8 Čechů). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 109 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 115 obyvatel v 36 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Otov s kaplí sv. Jana Křtitele v roce 1912. (Převzato z: HBLFW)

Pasečnice

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kostel: **sv. Františka z Assisi**
Německý název: Paschnitz.
Ves má dvě části – Starou a Novou Pasečnici. Ve středověku měla lokalita značný význam, stávalo zde proboštství kladrubského kláštera, které kolem roku 1420 zaniklo. Ves byla v 15. století vypálena a v roce 1579 zde byla pustina, kdy byl zřejmě zničen i kostel sv. Vavřince, jehož zříceniny se zde ještě nacházely na konci 16. století. Kostel sv. Vavřince byl umístěn ve Staré Pasečnici, pravděpodobně na místě chalupy čp. 43, kde se dosud lidově říká „U Kostelíků“ (Domněnku posiluje, že se při stavbě stodoly v roce 1907 přišlo na kamenné základy).
Stará Pasečnice byla obnovena v průběhu 18. století, v roce 1779 byly připsány pozemky prvním osadníkům tzv. Nové Pasečnice.

Kostel v Pasečnici (25. 8. 2005)

Pohled zdálky (17. 2. 2007).

V roce 1900 měla Pasečnice 623 obyvatel (96 domů), v roce 1970 zde žilo 258 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 205 obyvatel v 81 domech (Český les, 1991; www.pasecnice.cz a sčítání obyvatel, ČSÚ).
Kostel (kaple) sv. Františka z Assisi ve vlastnictví obce je nejmladší sakrální stavbou na domažlickém okrese – byla vystavěna v roce 2003 a vysvěcena 4. října 2003. Obecní úřad přispěl částkou 200 000 Kč a daroval pozemek, další náklady hradilo sdružení pro výstavbu kaple. Do vystavění kaple se v obci držela pouť na sv. Vavřince.

Pec (pod Čerchovem)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Trhanov)
Kaplička: **sv. Prokopa**
Německý název: Hochofen.
Od roku 1652 zde pracovaly vrchnostenské pece a železárny, v r. 1809 byly provozy zrušeny a přebudovány na sklárnu. Počátkem 18. století vznikla při vysoké peci ves, která převzala jméno zaniklého technického díla.
Na návsi stojí dřevorubecká kaple sv. Prokopa, vystavěná r. 1909 podle návrhu L. Skřivánka a vysvěcena 4. 7.1909. Sbírku na výstavbu této kaple zahájil v říjnu 1898 spisovatel Jan František Hruška. Za deset let byl získán obnos určený rozpočtem – 8725 K 20 h. Kaple byla opravena v letech 1992–1993 a je majetkem obce. (Spolek na ochranu památek v Peci).
V roce 2001 zde žilo 242 obyvatel v 117 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Sv. Prokop oře s ďáblem (vyobrazení na kapli sv. Prokopa v Peci).

Kaple sv. Prokopa v Peci (23. 7. 2006)

Pelechy

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Mrákov)
Kaplička: **Panny Marie**
Obec Pelechy vznikla v koutském panství zřejmě mezi léty 1768–1789. První písemná zpráva pochází z roku 1789. V prvopočátku se jednalo o několik osamocených statků roztroušených v krajině na úbočí horského masívu v blíz-

kosti lesa. První písemné zprávy o jménu obce jsou z roku 1789, 1854, další pak z roku 1895 a jsou zde uvedeny názvy Pelechny, německy Pelechen nebo Bernloch, což znamená pelech, jeskyně, zvířecí doupě. Německý název Bernloch je téhož významu. U Pelechů značil tento název zřejmě obec zapadlou v lesích.
Kapličku Panny Marie na konci vsi u lesa nechala vystavět rodina Pivoňkových jako poděkování za návrat jejich syna z 1. světové války.
V roce 1869 žilo v obci 136 obyvatel (20 domů), v roce 1910 to bylo 167 obyvatel (32 domů), v roce 1980 zde žilo 90 obyvatel ve 24 domech a v roce 1991 71 obyvatel ve 24 domech. Podle sčítání obyvatel z roku 2001 žilo v obci 72 obyvatel v 26 domech (www.pelechy.cz a ČSÚ).

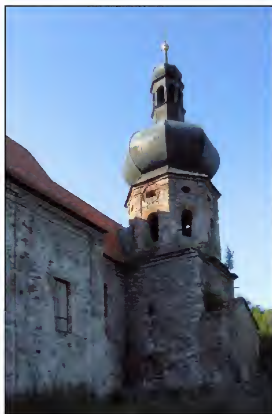
Pelechy, kaple Panny Marie 4. 8. 2009. (Foto: Michaela Kokaislová)

Pila (obec Nemanice)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
Kaplička: zbořena
Na místě kaple jsou hromádky trosek, obec je zcela zbořena, stojí zde rekonstruovaný kříž. (www.kostely.tnet.cz)

Pivoň (obec Mnichov)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Pivoň)
Kostel: **Zvěstování Páně**
Německý název: Stockau.
Bývalý klášter augustiniánů, založený v r. 1147 (první klášter augustiniánů na našem území), v r. 1420 zpustošen husity (s nedalekým hradem Starým Herštejnem), vyhořel v roce 1573, pak přestavěn r. 1595. Značné škody utrpěl klášter v třicetileté válce při drancování Švédy (1641a 1648). Pak přišla pro Pivoň doba rozkvětu – klášteru náleželo 12 vsí a 136 poddaných. Proto mohl být v roce 1666 postaven velký refektář, rozšířen původní kostel a postaveny ambity. Klášter byl obnoven r. 1773, zrušen za Josefa II. r. 1785, v roce 1800 prodán a používán jako obytný objekt, r. 1843 přikoupen k poběžovickému panství. Po roce 1945 obsadila klášter Pohraniční stráž. (Český les, 1991, KČT Chodsko). Kostel v roce 1953 vyhořel, nová střecha byla postavena v roce 1968, mezitím se zřítila klenba. Církev převedla kostel roku 2003 na společnost vlastnící vedlejší klášter.
Lokalie r. 1787, farnost. r. 1856, matriky od r. 1784. Kostel původně raně gotický, částečně zbarokizován r. 1686. Podle sčítání lidu z 1. 12. 1930 žilo v Pivoni 308 obyvatel (52 domů: 294 Němců, 12 Čechů, 2 příslušníci jiné národnosti). V r. 1982 zde žilo 71 obyvatel, v r. 2001 zde žilo 54 obyvatel v 23 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyv., ČSÚ).

Kostel Zvěstování Páně v Pivoni (18. 7. 2006).

Pohled z dálky (18. 7. 2006).

Pivoň – klášter s kostelem (nedatováno).

Pivoň (nedatováno).

Stockau, Kirchenbrand am 2. Mai 1953 Vormittag
Pivoň, požár kostela 2. května 1953 dopoledne

Požár v r. 1953. (Převzato z: HBLFW)

Stockau, Kirchenbrand am 2. Mai 1953 Vormittag
Pivoň, požár kostela 2. května 1953 dopoledne

Po požáru. (Převzato z: HBLFW)

Zajímavost: Podle pověsti byl klášter založen na paměť vítězství českého knížete Břetislava I. nad německým vojskem roku 1040. Podle historicky neověřených zpráv pronikali v letech 1147–1149 do okolí dnešní Pivoně mniši vilhelmité, jejichž domovský klášter stál v nedalekém bavorském Schönthal. (Český les, 1991).

Kostel (klášter) v Pivoni v 70. letech 20. století. (Převzato z: HBLFW)

Pláně (obec Všeruby)

Farnost: --- (farnost do roku 2005: Červené Dřevo)
Kostel: zbořen koncem 50. let. V obci byly krásné domy, téměř vše je nyní zbořeno.
V roce 1982 zde žilo 16 obyvatel, v roce 2001 měla obec 21 obyvatel a 4 domy (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Pleš (zaniklá obec)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Pleš (zaniklá farnost))
Kostel: **sv. Jana Křtitele** a **Panny Marie Pomocné** (oba zbořené)

Pohled na Pleš s oběma kostely (nedatováno)

Kaplička: jižně od obce (zbořena)
Německý název: Plöss, Plöß
Nejstarší zmínka o vsi se objevuje v roce 1606. Lokalií se stává roku 1787, farností roku 1858. Matriky jsou vedeny od r. 1784. Kostel je z doby před r. 1686. Předtím zde byla v roce 1684 založena kaple, jejíž postupnou přestavbou kostel vznikal. Pleš patří k největším zaniklým obcím Českého lesa. Také této významné lokalitě předcházela stará páteříková sklárna, která pracovala na drsné planině vzdálené 6 km jižně od Železné v blízkosti falckého Friedrichshängu. V obci stály dva kostely. Ve zbytcích se zachoval pouze kostel sv. Jana Křtitele, obklopený hřbitovem, jehož zříceniny byly po r. 1990 pietně upraveny za podpory německých rodáků.
V roce 1798 byla na plešskou náves převezena dřevěná kaple ze zanikající Mosburské Hutě. V letech 1904–1906 kaple ustoupila pseudogotickému kostelu Panny Marie Pomocné, vystavěnému na návsi (farní kostel s věžičkou), který zanikl beze stopy. (Oba kostely byly po roce 1945 zbořeny). Z areálu rozlehlé vsi jsou zachovány pouze zbytky terasovitě vybudovaných objektů a náves zarostlá náletovou zelení.

Ukazatel a tabule zaniklé obce

Kaple jižně od obce stála u Veského Mlýna mezi pěti velkými stromy, které zde dosud stojí. Z kaple zůstaly jen rozházené cihly a kameny. (www.kostely.tnet.cz).

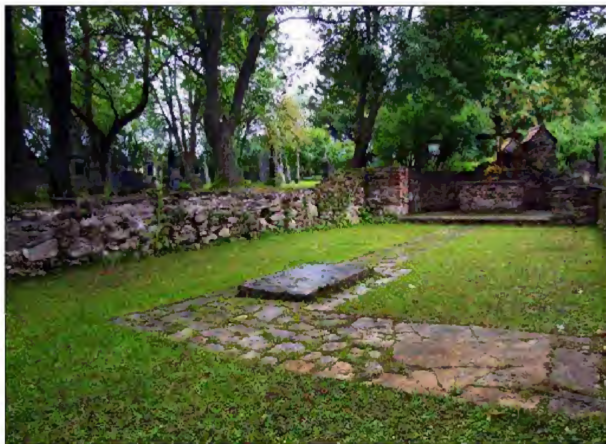
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 726 obyvatel (105 domů: 707 Němců, 8 Čechů, 11 příslušníků jiné národnosti). Dnes zůstaly na plešské planině pouze dvě budovy. (KDČB, HBLFW, Po stopách zaniklých vsí Českého lesa, 2005; Český les, 1991, www.kostely.tnet.cz).

Socha sv. Jana Nepomuckého.

Obnovený oltář v kostele sv. Jana Křtitele

Kostel sv. Jana Křtitele v současnosti

Obnovené náhrobky na hřbitově (13. 8. 2006)

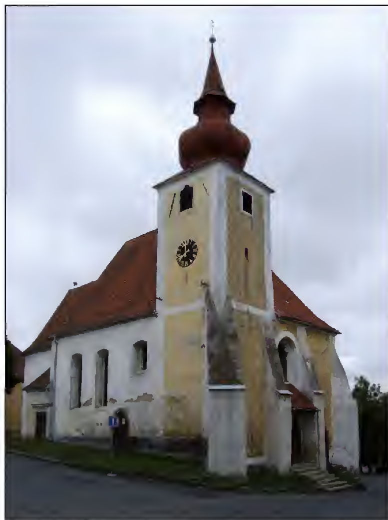
Kostel sv. Jana Křtitele (nedatováno) a kresba tohoto kostela.

Poběžovice

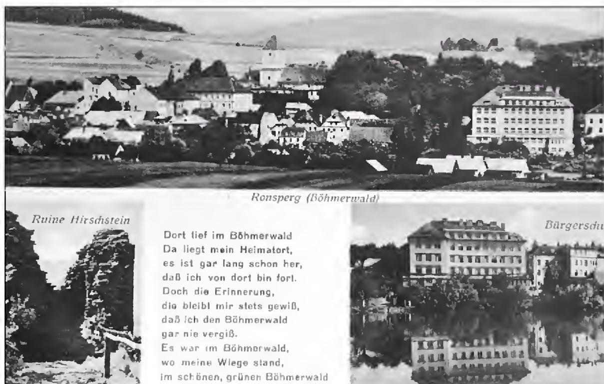
Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Poběžovice)
Kostel: **Nanebevzetí Panny Marie**
Německý název: Ronsperg.
První historická zmínka je z roku 1359, statut poddanského městečka získávají Poběžovice v roce 1424.
V letech 1655–1725 byly Poběžovice spravovány z Meclova, v roce 1781 došlo k obnovení farnosti. Matriky jsou vedeny od roku 1655.
Kostel byl původně gotický, založen koncem 15. století (r. 1490) Dobrohostem z Ronšperka (v kostele je uchován dodnes jeho náhrobek), který nechal vystavět i zdejší zámek. Kostel byl zbarokizován roku 1632. V roce 1902 byla snesena jedna věž. (KDČB; Český les, 1991).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 1989 obyvatel (330 domů: 1798 Němců, 151 Čechů, 40 příslušníků jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 1447 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 1542 obyvatel v 280 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Poběžovicích (8. 8. 2006).

Kostel Nanebevzetí Panny Marie (8. 8. 2006).

Stará pohlednice (nedatováno).

Stará pohlednice (nedatováno).

Poběžovice v roce 1965. (Převzato z: HBLFW)

Kaple:
1. **Hřbitovní kaple**.
2. Raně barokní kaple **sv. Antonína Paduánského**, postavena kolem roku 1700. Stála na starém hřbitově SZ od zámku. Zbořena.
3. Kaple **sv. Jana Nepomuckého** z 19. století u mostu, uvnitř stála socha sv. Jana Nepomuckého ze 17. století. Kaple zbořena.
4. Dřevěná kaple na západě města zasvěcená **Panně Marii Lurdské**. Stála při silnici na Mnichov. Postavena v roce 1858, obnovena v původní podobě po povodni v roce 1879. Zbořena.
5. Kaplička **Panny Marie u zámku**.
6. **Špitální kaple** (zbořena).
7. Kaple **sv. Prokopa**, JV od města, stála při silnici do Otova před železničním přejezdem. Zbořena. (www.kostely.tnet.cz)

Hřbitovní kaple.

Kaplička u zámku, 2004 (www.kostely.tnet.cz).

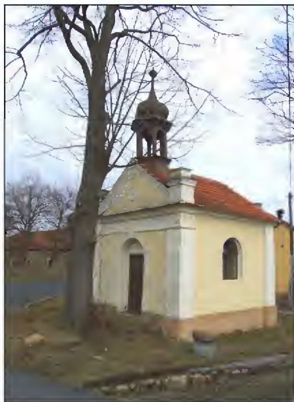

Kaple sv. Prokopa (Prokobikapelle), nedatováno. (Převzato z: HBLFW)

Stará špitální kaple v Poběžovicích (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Pocinovice (obec Semněvice)

Kaple Nanebevstoupení Páně 9. 3. 2007 a v 70. letech 20. století.

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Semněvice)
Kaplička: **Nanebevstoupení Páně**
Německý název: Potzowitz.
Kaple Nanebevstoupení Páně datovaná na fasádě r. 1893 je ve vlastnictví obce.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 281 obyvatel (56 domů: 266 Němců, 11 Čechů, 4 příslušníci jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 46 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 27 obyvatel v 16 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Pocinovice

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Pocinovice)
Kostel: **sv. Anny**
Putzeried.
Nejvýchodněji položená privilegovaná chodská ves, v listinách se uvádí již r. 1325. Až do 17. století volila jako největší chodská ves dva konšely do chodského správního orgánu, zatímco ostatní obce pouze jednoho. Lokalií se obec stala roku 1787, farností v roce 1856. Matriky jsou vedeny od roku 1788.
Empírový kostel sv. Anny byl postaven v letech 1805–1806.
V roce 1982 žilo v obci 575 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 547 obyvatel v 232 domech (KDČB; Chodsko 2003; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Anny v roce 2003.

Poděvousy

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: Na návsi stojí malá kaple **sv. Víta** z počátku 20. století.
Německý název: Podiefuß.
Ves se poprvé připomíná v roce 1115 jako zboží kláštera kladrubského. V roce 1890 bylo v Poděvousích 49 domů (368 Čechů), v roce 2001 zde žilo 258 obyvatel ve 100 domech (Domažlicko a Kdyňsko, 1996; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Víta v Poděvousích (18. 8. 2005).

Podrážnice (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaplička: **Panny Marie Bolestné**
Německý název: Podrasnitz.
Pseudogotická kaple Panny Marie Bolestné postavená v roce 1801 je ve vlastnictví obce.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 163 obyvatel (31 domů: 162 Němců, 1 Čech). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 72 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 62 obyvatel v 22 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička Panny Marie Bolestné 17. 8. 2007

Podzámčí (obec Kdyně)

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**
Německý název: Riesenberg.
Nejstaršími obyvateli vsi byla zřejmě čeleď z hradu Rýzmberka. V roce 1654, kdy je víska (jako Riesenberg) poprvé zmiňována, zde žili 4 hospodáři.
Pseudorománská kaple Nejsvětější Trojice vystavěná v roce 1906 je ve vlastnictví obce.
V roce 1930 měla ves 31 chalup a 151 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 49 obyvatel v 30 domech (Domažlicko a Kdyňsko, 1996; sčítání obyvatel, ČSÚ).

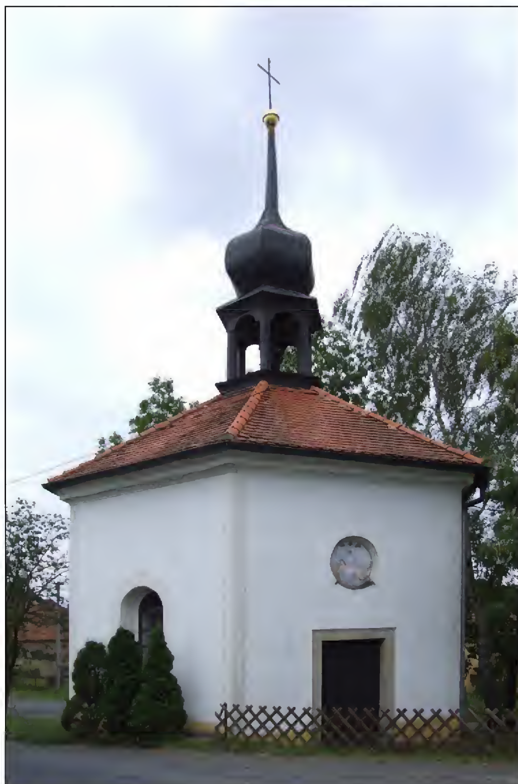

Kaple Nejsvětější Trojice (6. 8. 2002).

Polžice (obec Srby)

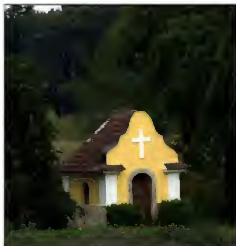
Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Srby)
Kaplička: **Panny Marie Bolestné** (v obci), **sv. Petra** (před obcí – blíže k H. Týnu) – tzv. Mlýnská kaple (Mühlenkapelle), zrenovována a znovuvysvěcena 2. 10. 1993.
Německý název: Pollschitz.

Polžickou kapli Panny Marie Bolestné nechal po r. 1989 kompletně zrenovovat Anton Stahl. Kaple je soukromá.

Kaple Panny Marie Bolestné v Polžicích (10. 8.2006)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 282 obyvatel (47 domů: 280 Němců, 1 Čech, 1 příslušník jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 87 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 81 obyvatel v 38 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Mlýnská kaple 10. 8. 2006 a kaple v roce 1985.

Mlýnská kaple po opravě a oltářní obraz sv. Petra. (Převzato z: HBLFW)

Pomezí (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Hyršov)
Kaplička: **sv. Linharta**
Kaple sv. Linharta byla zbořena koncem 50. let. Měla obdélníkový tvar a velikost asi 5,5 x 10 m. Stála po pravé straně silnice do Hyršova. Uvnitř byly po obou stranách lavice, na stěnách byly hrací obrazy křížové cesty.
V roce 1982 žilo v obci 25 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 18 obyvatel v 9 domech. (www.kostely.tnet.cz; KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ)

Postřekov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kostel: **sv. Jakuba Staršího**, apoštola (kaple)
Německý název: Possigkau.
Postřekov je nejlidnatější chodskou vsí, jako privilegovaná ves je připomínána již v roce 1325.
Kostelík sv. Jakuba ve vlastnictví obce byl vystavěný koncem 19. století podle plánů A. Čenského.
V roce 1890 měl Postřekov 69 domů (447 Čechů). V roce 2001 zde žilo 988 obyvatel v 340 domech (Český les, 1991; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Detail – kostelík sv. Jakuba Staršího (8. 8. 2006).

Zajímavost: Název obce údajně pochází od postřehování – pozorování, které Chodové prováděli ze stražisek na vrcholu Haltravy (Český les, 1991).

Postřekov – kostelík sv. Jakuba Staršího (8. 8. 2006) a foto z: farnost Klenčí.

Prapořiště (obec Kdyně)

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **sv. Jana Křtitele** je ve vlastnictví obce.
Německý název: Braunbusch.
První písemné zmínky o vesnici pocházejí z roku 1452. Prapořiště byly poslední „českou“ vesnicí na česko-německém rozhraní. *Ves Prapořiště (Braunbusch) je ještě zcela česká, jak co se řeči obyvatel týče, tak rázu svých selských stavení; v sousedním německy hovořícím Brůdku však už mají domy nízké střechy po bavorském vzoru, zatíženy pro zpevnění kameny.* (Bernau, *Der Böhmerwald.* 1887). V 19. století a až do konce 2. světové války byla obec národnostně smíšená.
Před výstavbou kapličky se v obci slavila pouť na sv. Annu společně s kostelem na Tannaberku. O založení kaple je známé pouze to, že byl pro ni v roce 1870 zakoupen nový zvon – v 1. světové válce byl ovšem odebrán a nahrazen železným. Původní zasvěcení kaple bylo sv. Janu Nepomuckému. Zasvěcení sv. Janu Křtiteli proběhlo v roce 1921, kdy byla provedena i přestavba kapličky. V nově upravené kapličce byla sloužena první mše sv. na svátek sv. Jana Křtitele 24. 6. 1921.
V původní kapličce se konaly pouze v květnu májové pobožnosti bez účasti kněze. Na svátek Jana Nepomuckého se konalo procesí se sochou tohoto světce a sochou Panny Marie do Držalského lesa (cestou za samotou Hamlička), kde před dávnými lety stávala u studánky dřevěná kaple.
Po roce 1921 se v obci držely pouti dvě – Češi slavili pouť na sv. Jana Křtitele, Němci slavili na sv. Jana Nepomuckého s procesím k držalské studánce.
Kaplička byla opravena až v roce 1959, kdy byla provedena nutná oprava střechy a její natření, vše za 2 180 Kčs. Další oprava (nátěr střechy) byla provedena v roce 1970 nákladem Marie Kokaislové z čp. 6. V roce 1990 zorganizovali manželé Kokaislovi z čp. 11 pokrytí střechy měděným plechem a pozlacení kopule. Práce na kapličce zdarma vedl Josef Šindelář a materiál financoval MěNV Kdyně (42 884 Kčs). Při opravě byla otevřena i kopule na věži, kde byl zápis o opravě ze 17. 10. 1959. Poslední oprava byla provedena v roce 2006 nákladem OÚ Kdyně. Památkově chráněný kříž z kaple je dnes uložen na bezpečnějším místě. (Kronika obce Prapořiště a Alžběta Kokaislová)
V roce 1890 žilo v obci v 82 domech 247 Čechů a 306 Němců, v roce 1981 zde žilo 452 obyvatel a v roce 2001 zde žilo 406 obyvatel v 146 domech (KDČB; Ottova encyklopedie; sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Ukořistěné prapory poražených z bitvy u Brůdku mezi knížetem Břetislavem a Jindřichem III. v srpnu roku 1040 prý česká vojska nesla kus cesty s sebou, ale nakonec je nechala na jednom místě, jež po nich obdrželo

jméno Prapořiště. (Chodské pověsti a legendy, 2004). Podle vedoucí sbírek východoasijského umění v Kolíně (Köln) může mít označení *Prapořiště* původ v 11. století, kdy Břetislav I. usadil na hranicích strážce z východní Evropy – na východě (např. Vnitřní Mongolsko) se jako *Prapořiště/Prapory* označovaly správní jednotky (Dittrich 2000, s. 15).

Kaplička sv. Jana Křtitele v Prapořištích (24. 6. 2006)

Prudice (obec Zahořany)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)

Kaple Panny Marie 5. 8. 2009

Krypta v roce 2004 (www.kostely.tnet.cz)

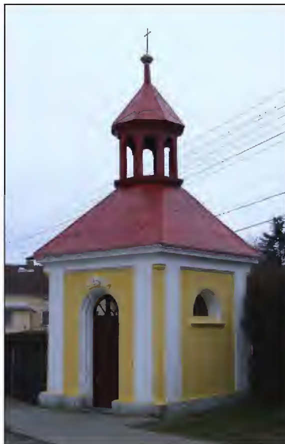

Krypta 5. 8. 2009

Kaplička: 1. V aleji lip stojí malá kaple **Panny Marie** vystavěná na památku smrti syna majitele prudického dvora, který zemřel ve třech letech na záškrt.
2. Krypta. Kryptu v pseudogotickém slohu nechala vystavět Otýlie, dcera statkáře Ferdinanda Nicolaie (†1881). Krypta byla vykradena a kosti rozházeny po okolí.
Prudice dnes tvoří pouze jeden statek, který nepůsobí příliš udržovaně.

Přívozec (obec Blížejov)

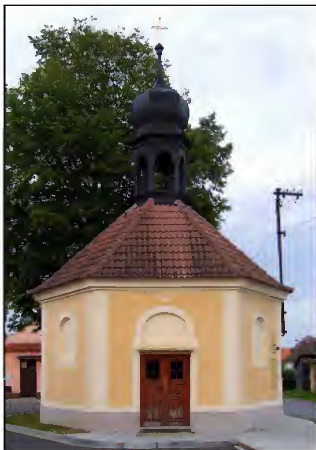
Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **Panny Marie**
Německý název: Pschiwosten.
Nejstarší zmínka je z roku 1366. Od počátku byl Přívozec rytířským sídlem s tvrzí, která byla v 1. polovině 15. století vypálena křižáckými vojsky a dále uváděna jako pustá. Zámeček byl vystavěn zřejmě v 2. polovině 18. století. Stará tvrz stávala asi v lukách podél Zubřiny.
Kaple Panny Marie z konce 19. století je ve vlastnictví obce (www.blizejov.cz).
V roce 2001 zde žilo 115 obyvatel v 56 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička Panny Marie v Přívozci 14. 2. 2007 a v roce 2003.

Puclice

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: Polygonální kaple **sv. Máří Magdalény** datována r. 1842 je ve vlastnictví obce.
Německý název: Pustlitz.
Též Pucnice. Nejstarší historické zmínky o Puclicích pocházejí z roku 1379, kdy byla ves součástí panství nedalekého hrádku Lacemboku u Krchleb.
V roce 1890 žilo v obci v 72 domech 338 Čechů a 84 Němců, v roce 2001 zde žilo 208 obyvatel v 86 domech.
(www.puclice.cz; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ)

Kaple v Puclicích 17. 8. 2007.

Radonice (obec Milavče)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Milavče)
Kaplička: **sv. Jakuba Staršího**
Německý název: Radonitz.
Kaple sv. Jakuba je ve vlastnictví obce.
V roce 1982 žilo v obci 160 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 129 obyvatel v 58 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Jakuba v Radonicích (10. 8. 2006)

Roudná (obec Srby)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Srby)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice** (polorozbořená)
Německý název: Rouden.
Místo je zmiňováno již v 15. století, kdy sloužilo jako odpočívadlo pro povozy. V této době zde stály dva domy. V 16. století vznikla ves (poprvé zmiňována v Zemských deskách v roce 1542 – deska 84 B 25).
Z pozdně barokní kapličky Nejsvětější Trojice, která byla dříve vyhlášeným poutním místem, se dnes dochovaly pouze obvodové zdi.
V roce 1890 zde bylo 14 domů, ve kterých žilo 76 obyvatel. V roce 2001 zde žilo 9 obyvatel v 5 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zbytky kapličky Nejsvětější Trojice v Roudné (8. 8. 2006).

Ruštejn (obec Bělá nad Radbuzou, dříve Železná). Zaniklá obec

Kaplička: **Neposkvrněného Početí Panny Marie**
Německý název: Ruhstein.
Vesnice vznikla jako dřevařská osada před r. 1654, později se stala též obydlím sklářů z blízkého Walddorfu. Před válkou zde bylo 34 usedlostí, po odsunu Němců po roce 1946 byla dosídlena jen minimálně

a po roce 1950 zanikla kvůli zřizování hraničního pásma. Od 70. let pak procházely zátarasy přímo za vsí.
Ruštejn byl vsí ulicového typu, seskupenou po obou stranách cesty od Železné na Walddorf (dnes neudržovaná a zarostlá). Dnes zůstal zachován jen poničený křížek na okraji bývalé vsi pod skupinou mohutných lip, viditelné zbytky zdí či základů některých usedlostí a několik starých studen. Celý prostor vsi je dnes zarostlý hustými křovisky a stromovím, splývajícím s okolním lesem. (www.zanikleobce.cz)
Kaple Neposkvrněného Početí Panny Marie z roku 1890 (na místě starší dřevěné kaple) je východně od obce. Kaple je téměř zbořena; zůstalo pouze obvodové zdivo vzadu do výšky cca 1,2 m, směrem dopředu klesající až na cca 0,3 m. Přední část kaple je nově vyčištěna od sutin. V přední části měla otevřenou sloupovou předsíňku hlubokou cca 2,3 m, vlastní kaple je hluboká cca 3,2 m, široká cca 2,5 m. Když se odsunutým Němcům nepodařilo na konci 60. let 20. století přimět české úřady k opravě kaple, postavili si v roce 1975 její přesnou kopii v lese u silnice mezi Eslarn a českou hranicí. (www.kostely.tnet.cz)

Ruštejn v roce 1940 a současný stav – 2005 (Převzato z: HBLFW a www.kostely.tnet.cz)

Růžov (obec Bělá nad Radbuzou – Smolov)

Kaplička: severně od obce (polorozbořená)
Německý název: Rosendorf.
Osada Rosendorf stála při okraji lesa ve svahu nad pravým břehem Radbuzy JZ od Bělé. Byla založena roku 1735, ale zůstala malou vsí s necelou stovkou obyvatel, která byla administrativně osadou dosud existujícího Smolova.
Po válce získala nové české jméno Růžov, ovšem odlehlou osadu se již nepodařilo natrvalo dosídlit, takže zanikla. Dnes zůstávají výrazné zříceniny některých usedlostí zarostlé vegetací. Po roce 1990 tudy pro-

chází také nová turistická stezka z Bělé směrem na Pleš, přesto je bývalá osada dnes natolik pozapomenuta, že její místo není uváděné ani v nejnovějších napách. (www.zanikleobce.cz)
Mezi zaniklou vsí Růžov a řekou Radbuzou jsou v poli velice skromné zbytky kapličky vystavěné mlynáři z Růžového mlýna. Kaple byla až do počátku šedesátých let 20. století pečlivě udržována rodinou pana Bartáka, která obývala nedaleký mlýn. Po přestěhování rodiny do Bělé nad Radbuzou započalo rychlé devastování, kaple byla i vykradena (krádeží se zabývala bezpečnost). Komu byla kaple zasvěcena, se nedochovalo. (Marcela Bartoníčková, Městská knihovna Bělá nad Radbuzou). Kaplička je nyní bez střechy, krovů a stropu, dveří. Dochovalo se pouze obvodové zdivo (cca 2,3 x 2,3 m) do výšky: vzadu cca 2,2 m, vlevo cca 1,6 m, vpravo cca 2 m. V přední stěně je nad vchodem propadlé zdivo. Omítka je silně poškozena. Obec byla zbořena, zůstaly velké trosky zarostlé náletovými dřevinami. (www.kostely.tnet.cz).

Současný stav (2005) (www.kostely.tnet.cz)

Rybník (obec Rybník)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Rybník)
Kostel: sv. Anny (zbořen)
Kaplička: **sv. Anny** (na místě původního kostela sv. Anny)
Německý název: Waier.

Podle blíže nespecifikovaných německých pramenů zde stály první domky již roku 1571, české prameny uvádějí roku 1621 v těchto místech při velkém rybníce ves Podkorytany. Lokalií je obec od roku 1786, farností se stává v roce 1856, matriky jsou vedeny od roku 1784. Kostel byl postaven r. 1785, rozšířen v roce 1827 (KDČB), zbořen r. 1961. Na místě původního kostela dnes stojí kaple.

Kaple sv. Anny na místě kostela sv. Anny a nápis na kapli (18. 7. 2006)

Kříž v obci.

Pohlednice (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Po 2. světové válce byl Rybník izolován v příhraničním pásmu. Původní zástavba včetně kostela byla zbořena a nahrazena objekty zemědělské velkovýroby.

Na místě nejmladšího ze tří místních hřbitovů (dnes zaniklých) je zasazena pamětní deska věnovaná původním obyvatelům. (Český les, 1991).

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 434 obyvatel (65 domů: 425 Němců, 7 Čechů, 2 příslušníci jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 175 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 175 obyvatel v 25 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

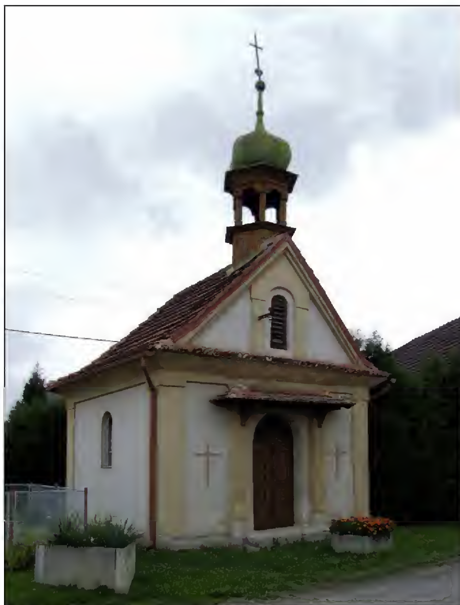
Sedlice (obec Zahořany)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)

Kaplička: **sv. Václava** je ve vlastnictví obce.

Německý název: Sedlitz.

V roce 1982 žilo v obci 59 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 56 obyvatel v 29 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Václava v Sedlicích (10. 8. 2006)

Semněvice

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Semněvice)
Kostel: **sv. Jiří**, mučedníka
Kaplička: 1. směrem na Křakov, 2. směrem na Bukovec, obě ve vlastnictví obce.
Německý název: Hochsemlowitz.
První zmínka o obci (pod názvem Sempneywitz) je z roku 1264.
Plebanií se stalo místo v roce 1356, matriky jsou vedeny od r. 1640.
Kostel je gotický, připomínán v r. 1384. Podle údajů v Sedláčkových Dějinách stál kostel v Semněvicích již ve 13. století, ale nelze určit, zda se jednalo o současný, nebo zda byl přestavěn, nebo vystavěn zcela nový. Ve 14. století spadal kostel pod kapitulu sv. Apolináře v Praze. Zmínky o farářích jsou z roku 1356 (zemřel farář Jindřich v Semněvi-

cích – Heinrich in Semlowitz) a v letech 1428–1435 v Semněvicích (Hochsemlowitz) působil farář Václav z Mutěnína – Wenzel von Muttersdorf. Pak následuje v údajích asi dvousetletá odmlka zapříčiněná husitskými válkami, protestantismem a třicetiletou válkou. Teprve od roku 1640 jsou k dispozici křestní matriky.

Kostel byl částečně zbarokizován v roce 1638, barokní malby jsou z roku 1748, gotická loď byla prodloužena před rokem 1757. Při rozsáhlých opravách kostela v letech 1993–1995 byla zpevněna staticky narušená věž a překryta střecha.

V roce 1587 patřily Semněvice k horšovskotýnskému panství a je zde uváděno 19 dvorů, roku 1789 zde bylo 25 popisných čísel, v roce 1839 bylo v Semněvicích 28 domů se 176 německými obyvateli, v roce 1903 pak 31 domů s 233 obyvateli. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 39 domů, kde žilo 203 Němců, 20 Čechů a 2 příslušníci jiné národnosti. V roce 1982 zde žilo 128 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 109 obyvatel v 34 domech (www.bischofteinitz.de, HBLFW, Horšovskotýnsko, 1998; KDČB a sčítání obyvatel, ČSÚ).

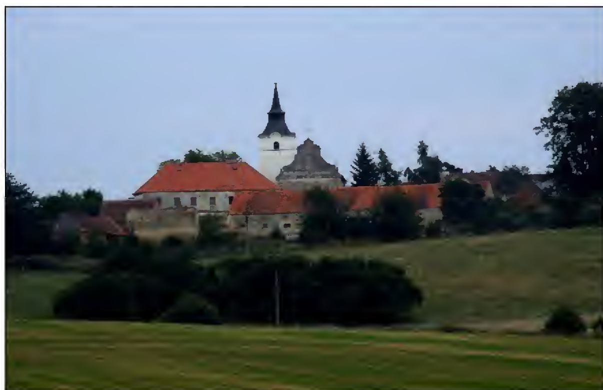
Zajímavost: V Semněvicích se vyprávěla pověst o paní Lucii, která sídlila na tvrzi v nedalekém Zádušním lese. Za louky a lesy, které Lucie odkázala semněvické svatyni, byl v kostele vystavěn oltář sv. Lucie, u něhož za ní byly každoročně 13. prosince slouženy zádušní mše. U oltáře sv. Lucie je latinský nápis: *Poutníče postůj a pomni, že také zemřeš a v prach a popel se obrátíš, jako zdejší paní Anna Maria von Werner. Zemřela v 72 letech, 9. května 1749 a odpočívá v Pánu. Ať odpočívá ve věčném pokoji.* (www.bischofteinitz.de)

Kostel (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kostel sv. Jiří (10. 8. 2006).

Pohled s obcí (10. 8. 2006).

Kostel v Semněvicích v 70. letech. Kaple směrem na Křakov 10. 8. 2006.

Kaple směrem na Bukovec 10. 8. 2006 a v roce 2008 (www.kostely.tnet.cz).

Semošice (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kaplička: **sv. Martina**
Německý název: Semeschitz.

Kaple sv. Martina je ve vlastnictví obce. V kapli je obraz Korunování Panny Marie od místního lidového umělce A. Schätterla z roku 1925.

Kaple v Semošicích 17. 8. 2007 a v roce 1937 – převzato z: HBLFW

Náves s kaplí (1937). (Převzato z: HBLFW)

Semošická náves s kaplí (1980). (Převzato z: HBLFW)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 358 obyvatel (64 domů: 328 Němců, 30 Čechů). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 179 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 181 obyvatel v 60 domech (Horšovskotýnsko, 1998 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: O sloupkových Božích mukách u vlakové zastávky se vypráví, že zde byla svými druhy zaživa pohřbena stará cikánka, protože neměla sílu k další cestě.

Boží muka u dráhy – nedatováno a současný stav

Sezemín (obec Poběžovice)

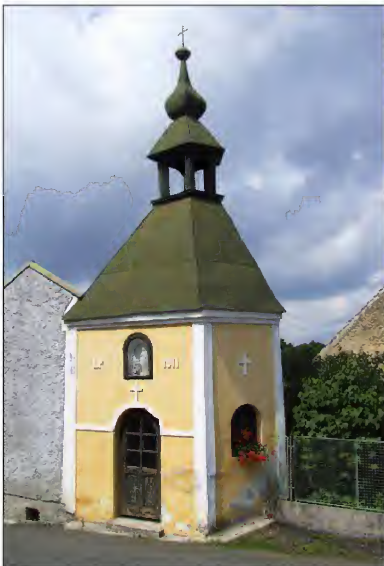
Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Pivoň)
Kaplička: zbořena
Kaple o velikosti asi 2 x 2 m stála mezi třemi vysokými lípami jižně od obce. Na místě zůstala jen hromádka kamenů a cihel.
V roce 1982 žilo v obci 8 obyvatel, v roce 2001 měla obec 4 obyvatele a 2 domy (www.kostely.tnet.cz; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Smolov (obec Bělá nad Radbuzou)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Bělá nad Radbuzou)
Kaplička: zbořena
V roce 1982 žilo v obci 120 obyvatel, v roce 2001 měla obec 90 obyvatel a 34 domů (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Smolov (obec Mrákov)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **Neposkvrněného početí Panny Marie** z roku 1911.
Německý název: Smolow.
Do této obce se situuje Tuhošť, raně slovanské hradisko z 2. poloviny 10. století, které bylo správním místem celých západních Čech.
V roce 1982 žilo v obci 28 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 30 obyvatel v 15 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička ve Smolově (obec Mrákov) 11. 8. 2006

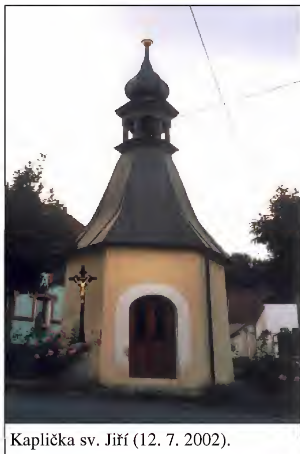
Spálenec (obec Česká Kubice)

Kaple Vätenwülfkapelle (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Maxov)
Kaplička: **Vätenwülfkapelle**. Zbořena.
Německý název: Prennet.
V roce 1697, kdy se Starý a Nový Prenet (Spálenec) poprvé připomíná, náležel ke koutskému velkostatku.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 417 obyvatel (73 domů: 417 Němců). (HBLFW).
V roce 1982 žilo ve Starém Spálenci 9 obyvatel, v Novém Spálenci 77 obyvatel (KDČB), v roce 2001 žilo ve Starém Spálenci 17 obyvatel ve 4 domech a v Novém Spálenci 57 obyvatel v 20 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

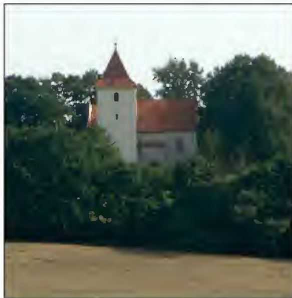
Spáňov

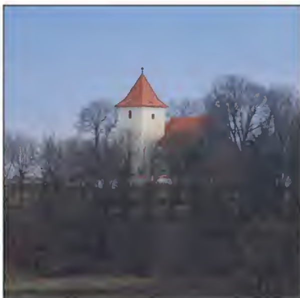
Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **sv. Jiří**
Německý název: Spanow.
První zmínka pochází z roku 1377, kdy byl Spáňov vladyckým statkem.
Šestiboká kaple sv. Jiří z 18. století je ve vlastnictví obce.
V roce 1930 stálo ve vsi 40 chalup, ve kterých bydlelo 174 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 187 obyvatel v 59 domech.
(Domažlicko a Kdyňsko, 1996 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička sv. Jiří (12. 7. 2002).

Srbice

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kostel: **sv. Víta**
Kaplička: na návsi
Německý název: Serbitz.

Kostel sv. Víta v Srbicích 18. 8. 2005 a 9. 3. 2007

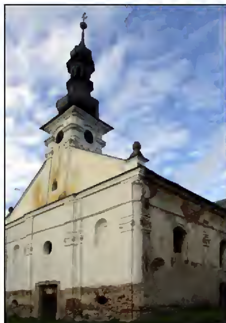
Srbice (Srbeč) se připomínají r. 1273 jako kostelní ves doksanského kláštera. V 15. století ves vlastnili Roupovští, v r. 1580 Jindřich Žakavec ze Žakavy, který zde vystavěl zámek. Jeho potomci drželi Srbice do r. 1664, načež následovali hrabata z Bubna, kteří ji odprodali k Chudenicím. Kostel sv. Víta nechal postavit doksanský klášter koncem 12. st. Kostel byl postaven ještě v románském slohu, ale již s prvními stopami gotiky. Je zde náhrobek rytíře Jana Viléma Žakavce ze Žakavy.

Na návsi je malá kaplička.
V roce 1900 bylo v Srbicích 35 domů (260 Čechů), v roce 2001 zde žilo 186 obyvatel v 79 domech (Soupis památek historických, Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Srby

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Srby)
Kostel: **sv. Jana Křtitele**
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého** (na mostě)
Německý název: Sirb.
Lokalií se Srby staly v roce 1785, farností roku 1857. Matriky jsou vedeny od roku 1798.

Kostel sv. Jana Křtitele (8. 8. 2006).

Pohlednice (nedatováno).

Kostel byl postaven v roce 1744, k jeho rozšíření došlo roku 1761. Vnitřek lodi je považován za vrcholné barokní architektonické dílo, vzbuzující iluzi oválu seříznutého na straně k transeptu. Valená klenba tu přechází k západu do poloviny kopule s výsečemi. Prostor je v přízemí i v patře propojen oválnými arkádami s bočními prostůrky v západních koutech lodi. (SÚRPMO a KDČB).
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 439 obyvatel (91 domů: 419 Němců, 7 Čechů, 13 příslušníků jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 283 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 258 obyvatel v 71 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel v roce 1968. (Převzato z: HBLFW)

Kostel v Srbech v roce 1974. (Převzato z: HBLFW)

Výklenková kaple sv. Jana Nepomuckého (8. 8. 2006).

Sruby (zaniklá obec) (obec Všeruby)

Velká kaple (kostelík) s věžičkou byla zbořena.
Německý název: Heuhof.
Obec byla založena počátkem 16. století v plochém úvalu potoka Kouby (Chambach) nedaleko Všerub. Pravděpodobně šlo o obnovu staršího zaniklého osídlení. K Čechám připadla až úpravou hranice r. 1707, zůstala ovšem vsí obývanou výhradně Němci. Před válkou zde bylo 21 domů. Po roce 1945 bylo německé obyvatelstvo vysídleno a ves zůstala prakticky pustá, v 50. letech po vzniku hraničního pásma došlo k její likvidaci. Zůstal zachován jediný dům začleněný do dnes opuštěného areálu bývalé roty Pohraniční stráže (www.zanikleobce.cz).

Stanětice (obec Zahořany)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)
Kostel: **sv. Kunhuty**
Německý název: Stanetitz.
O Staněticích je první zmínka z r. 1239, kdy byla ves v majetku kladrubského kláštera. Plebanií se Stanětice stávají r. 1358. Samostatná farnost zanikla v 17. století, znovu byla obnovena v roce 1785. Matriky jsou vedeny od r. 1759.
Kostel sv. Kunhuty je gotický z 2. poloviny 14. století s pozdějšími úpravami lodě, sakristie a věže – barokně byl renovován v roce 1787, další úpravy proběhly v 19. stol.
V roce 1900 měly Stanětice 297 obyvatel (50 domů), v roce 2001 zde žilo 124 obyvatel v 60 domech (KDČB; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

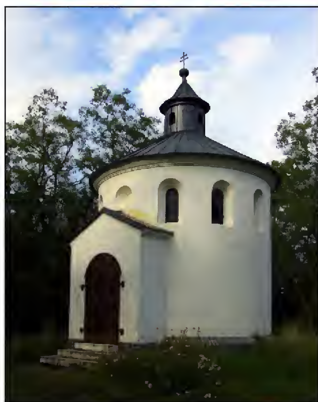

Kostel 17. 8. 2007.

Staňkov

Kostel sv. Jakuba ve Staňkově (9. 3. 2007).

Kaple Panny Marie Lurdské na vrchu Mastník

(17. 8. 2007).

Farnost: Staňkov (farnost do roku 2005: Staňkov)
Německý název: Stankau.
První historická zmínka o Staňkovu pochází z roku 1233, kdy je připomínán rytíř Witla ze Stancowic a jeho bratr Prkosz jako jedni z prvních majitelů hrádku Lacembok.
Plebanií je Staňkov od roku 1271, děkanstvím od r. 1925. Matriky jsou od roku 1649. Kostel je původně gotický (zmiňovaný již v 1. polovině 13. století), v roce 1736 zbarokizovaný (barokní věž z roku 1673), opraven roku 1909. (www.mestostankov.cz, KDČB)
V roce 1890 žilo ve Staňkově (též Stankov, Stankovy) ve 115 domech 1689 obyvatel (866 Čechů, 463 Němců), v roce 2001 zde žilo 2595 obyvatel v 752 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel: **sv. Jakuba Staršího**, apoštola
Kaplička: 1. **Panny Marie Lurdské** na vrchu Mastník. Kaple je ve vlastnictví obce. Byla vystavěna roku 1898 zedníkem Václavem Vacíkem nákladem sester Rosalie a Anny Leitlových. Vymaloval ji místní malíř Kašpar Korba. Poslední oprava kaple proběhla v 90. letech 20. století. (Naučná stezka „Po stopách Jiráskovy Lucerny“)
Vrch Mastník (německy Schmatzberg, později Schmalzberg), kde nyní stojí kaple Panny Marie Lurdské, byl v dobách národního obrození oblíbeným místem setkávání staňkovských občanů. V současné době vzniká tradice společného setkání vždy první neděli v červenci, kdy se tu konávaly poutní mše.
2. **sv. Antonína Paduánského** pod vrchem Mastník. Kaple z 18. století je ve vlastnictví obce.

Kaple sv. Antonína pod vrchem Mastník (17. 8. 2007).

Starý Spálenec (obec Česká Kubice)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Maxov)
Kaplička: kaple SZ a J od obce, obě zbořené
V roce 2001 žilo v obci 17 obyvatel ve 4 domech. (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Vavřince ve Stráži v roce 2003.

Stráž

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Domažlice)
Kaplička: **sv. Vavřince**
Německý název: Hochwartl.
První písemná zpráva pochází z roku 1579.
Uprostřed vsi stojí nevelká kaple šestibokého půdorysu zasvěcená sv. Vavřinci, členěná při nárožích lisenami. Kaple je nad vchodem datována letopočtem 1778.
V roce 1900 zde bylo 61 domů, ve kterých žilo 370 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 235 obyvatel v 70 domech. (SÚRPMO; Ottova encyklopedie; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Strýčkovice (obec Srbice)

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: **Navštívení Panny Marie**
Kaple Navštívení Panny Marie z konce 19. století je ve vlastnictví obce.
V roce 1982 žilo v obci 167 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 119 obyvatel v 73 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Navštívení Panny Marie ve Strýčkovicích (18. 8. 2005)

Studánky (obec Všeruby)

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Všeruby)
Kaplička: zbořena
Německý název: Kaltenbrunn.
Kaple s věžičkou byla zbořena asi v roce 1964 na příkaz ONV, když bořili domy pod cestou; měla obdélný tvar s trojbokým závěrem. Stála pod křižovatkou vedle malé lípy – ta vyrůstá z kořenů původní lípy. Kaple byla velmi podobná kapli v Horní Kamenici na Domažlicku, byla jen o trochu větší. Vesnici poničila větrná smršť v roce 1966, dnes zde stojí jen dvě chalupy.
V roce 2001 žili v obci 2 obyvatelé ve 2 domech. (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Svatá Anna (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Horšovský Týn)
Kostel: **sv. Anna** (na Vršíčku)
Kaplička: **pohřební kaple**
Podle pověsti vyoral na poli, asi 1 km jihozápadně od Horšovského Týna, oráč Křečka zázračnou sošku sv. Anny. Proto byla roku 1507 na tomto místě vystavěna prostá dřevěná kaplička.
Kostel je ze 16. století – nechali jej pravděpodobně vystavět Jiří a Volf z Ronšperka roku 1511, konsekrován byl v roce 1516. V 18. st. došlo k jeho přestavbě (konsekrován byl 26. 10. 1740). V polovině 19. století nechala rodina Trauttmansdorffů vystavět v podzemí kostela rodinnou hrobku. Kostel patří Národnímu památkovému ústavu. V části obce Svatá Anna žilo v roce 2001 ve 2 domech 6 obyvatel.
Na návrší u kostela stávaly ještě další stavby, ze kterých se zachovaly jen některé. Nejstarší z nich je Boží hrob datovaný nápisovou deskou do r. 1696 (ve vlastnictví Památkového úřadu Plzeň) vystavěný na náklady Anny Marie Trauttmansdorffové rozené z Lichtensteinu. Po stranách desky jsou osazeny znaky Trauttmansdorffů a Lichtensteinů. Jedná se o obvyklý typ kaple Božího hrobu s lucernou na hřebenu střechy.
Východně od Božího hrobu stojí empírová pohřební kaple. Do hrobky, umístěné pod touto stavbou vedla chodba, jejíž vstup je již řadu let zazděn. Stavba byla vybudována jako hrobka Jana Norberta Trauttmansdorffa (†1834). (www.horsovsky-tyn.cz, KDČB; www.kostely.tnet.cz, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Boží hrob a pohřební kaple (10. 8. 2006)

Zajímavost: Při jednom z pohřbů prý proklouzl do hrobky malý dráteníček. Byla zima a on se ukryl do nařaseného hedvábí, jímž byla hrobka vystlána, a vzápětí usnul. Když skončil obřad a pozůstalí odešli, zasunuli pacholci těžkou kamennou desku a dráteníka v hrobce uvěznili. Ten se zakrátko probudil, ale čekala ho již jen strašná smrt. Našli ho až po několika letech při dalším pohřbu. (Horšovskotýnsko, 1997).

Kostel sv. Anny u Horovského Týna (10. 8. 2006)

Svatá Anna (Tannaberk)

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Svatá Anna – Tannaberk)
Kostel: **sv. Anny**.

Farnost byla zřízena r. 1747, matriky jsou od r. 1741. Dřívější název farnosti byl Tannaberk, dodnes se používá sv. Anna na Tannaberku.

Kostel sv. Anny je rotunda elipsovitého půdorysu vystavěná v letech 1712–1717 pod vedením italského stavitele Marka Ant. Gilmettiho, který působil i v Klatovech ve službách chudenického panstva. K elipse po celém obvodě přiléhá ambitový ochoz. Rotunda chrámu, vysoká 19 metrů, je zakončena atikou, na níž byly sochy světců (M. Immaculata, archanděl Gabriel a svatí Roch, Václav, Florián, Šebestián). Malby pocházejí z let 1725–1727. Atika nad lodí bývala osazena plastikami a vázami. V r. 1723 nechali koutští hrabata Stadionové u kostela zřídit poutnický dům, pozdější hospodu. Později, v roce 1747 zde nechali vystavět faru s nadací pro 2 kněze. Od roku 1816 zde fungovala i škola. V roce 1865 (podle jiných údajů 1863) kostel vyhořel, střecha lodi byla upravována v r. 1897. (KDČB a Svaz turistiky ČSTV, 1977).

V r. 1967 došlo ke zřícení části střechy i s atikou, při níž byly sochy zničeny. Záchranné práce organizoval P. Josef Břicháček. Základní obnova kostela se uskutečnila v letech 1978–1979 (P. Bohumil Marouš). Generální opravy fasád interiérů a pokrytí střechy měděným plechem však proběhly až v letech 1992–1995 (P. Miroslav Kratochvíl) – z vlastních zdrojů farnosti a svépomocí. Po r. 1990 byly rovněž obnoveny slavné anenské poutě i s účastníky z Německa.

Pod chrámem je hrobka patronů kostela, hrabat Stadionů.

Křížek na místě školy a zbylá socha na atice.

Zajímavost: Pověst vypráví, že v r. 1703 na tomto místě spatřil záhadnou záři a zázračně se uzdravil kostelník ze Všerub. Ten pak zde z vděčnosti nechal postavit malou dřevěnou kapli, ke které záhy začali docházet poutníci z okolí. I někteří z nich prožili zázrak uzdravení a popularita místa rychle rostla.

Do roku 2005 byla Svatá Anna vůbec nejmenší farností, protože jediným farníkem byl její správce – kdyňský děkan.

Tannaberk 14. 7. 2006

Pohled z jižní strany. Vpravo fara, před ní zeď farní zahrady. Nedatováno (stav před 2. světovou válkou).

Pohled na sv. Annu ze Všerub (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kostel s původními sochami světců na atice.

Jediný zachovaný obrázek kostela v původní podobě před požárem a Tannaberk před 2. světovou válkou.

Svinná (obec Horšovský Týn)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Štítary)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Zwingau.
Kaple sv. Jana Nepomuckého je ve vlastnictví obce.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 87 obyvatel (18 domů: 87 Němců). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 18 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žili 4 obyvatelé v 10 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Jana Nepomuckého ve Svinné (8. 8. 2006).

Svržno (obec Hostouň)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Hostouň)
Kaplička: zbořena po roce 1993.
Německý název: Zwirschen.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 256 obyvatel (37 domů: 207 Němců, 49 Čechů). V roce 1982 zde žilo 61 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 38 obyvatel v 17 domech (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zwirschen, Mühle Peter Feierfeil und Gasthaus Rudolf Gröbner - Viehtränke in der Radbusa
Svržno, mlýn Peter Feierfeil a hostinec Rudolf Gröbner - místo pro napájení dobytka na řece Radbuze

Svržno (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kaplička v roce 1993. (Převzato z: HBLFW)

Šitboř (obec Poběžovice)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Šitboř)
Kostel: **sv. Mikuláše**, biskupa (zřícenina)
Kaplička: **Schlössmühlkapelle** SV od obce zbořena.
Německý název: Schüttwa.
První zmínka o Šitboři je z roku 1248, kdy ves vlastní vladykové Prkoš a Protivec. Ve 13. století náležela ves k majetku hradu Starého Herštejna a je nazývána Újezdem, Újezdem Šitboří či Ješitboří. (Český les, 1991). Plebanie byla zřízená v roce 1359 byla až do roku 1787 přivtělena k pivoňskému klášteru. Matriky jsou vedeny od roku 1625.
Kostel je ze 14. st. (zmiňován 1359), jednolodní s pravoúhlým presbytářem (KDČB), barokizovaný kolem roku 1700. V letech 1990–1991 došlo k odstranění věžní báně, která hrozila zřícením. V roce 2004 církev prodala kostel za symbolickou částku městu.
Zvony z kostela sv. Mikuláše byly přeneseny v 70. letech 20. století do kostela sv. Jiří v Koutě na Šumavě.

Schlössmühlkapelle před r. 1945. (Převzato z: HBLFW)

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 307 obyvatel (60 domů: 297 Němců, 9 Čechů, 1 příslušník jiné národnosti). V roce 1982 zde žilo 81 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 73 obyvatel v 36 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Pořadí farářů v Šitboři do roku 1939:

Georg Schmeykal 1788–1792
Thomas Kladrubsky 1792–1819
Johann Cenefels
27. 1. 1820–18. 4. 1832
Anton Penl červen 1832–29. 4. 1842
Jakob Smazal září 1842–25. 7. 1846
Franz Wawák
13. 12. 1846–30. 5. 1869
Josef Weber 23. 8. 1869–25. 7. 1871
Josef Steinbach
16. 10. 1871–duben 1876

Theodor Puchta
15. 7. 1876–31. 5. 1909
Paul Zeman
1. 10. 1909–31. 8. 1912
Johann Schwarz
1. 1. 1913–30. 9. 1914
Josef Fikota
1. 3. 1915–6. 10. 1933
Martin Wierer
1. 10. 1936–30. 6. 1939
Josef Hoppe od 1. 7. 1939

Zajímavost: Jan ze Šitboře († asi r. 1414), který působil jako městský notář v Žatci (Saaz), sepsal kolem r. 1400 pozoruhodné dílo, které nazval Oráč z Čech (Ackermann aus Böhmen). V něm obviňuje Smrt za to, že mu vzala jeho milovanou manželku. Tento zajímavý středověký spis vydalo v reedici nakladatelství Vyšehrad v roce 1985. (Český les, 1991).

Kostel sv. Mikuláše (8. 8. 2006).

Vstup jen na vlastní nebezpečí.

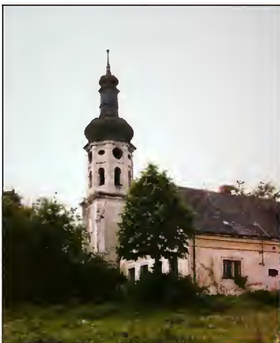

Vnitřek kostela (8. 8. 2006).

Vnitřek kostela (8. 8. 2006). Oltář (1969).

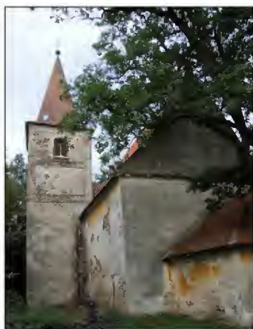
Kostel před rokem 1945 (www.kostely.tnet.cz) a v roce 1975.

Štítary (obec Hostouň)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Štítary)
Kostel: **sv. Vavřince**, mučedníka (bývalý farní)
Kostel: **sv. Judy Tadeáše**

Německý název: Schüttarschen.
V 11. století stálo na kopci slovanské opevněné hradisko.
Plebanií jsou Štítary od r. 1357, matriky jsou od roku 1636.

Bvalý farní kostel sv. Vavřince stojí na kopci asi 1 km od obce (nedaleko Tasnovic) – je gotický, postaven kolem roku 1350, částečně zbarokizován se zachovanými zbytky původního opevnění. (KDČB, Svaz turistiky ČSTV). Poslední oprava kostela proběhla v roce 1924.
Ke dni 1. 12. 1930 žilo ve Štítarech 179 obyvatel (31 domů: 158 Němců, 21 Čechů). V roce 1982 zde žilo 57 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 39 obyvatel v 24 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Vavřince (8. 8. 2006).

Hřbitov u kostela sv. Vavřince.

Kostel sv. Vavřince (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kostel sv. Judy Tadeáše se nachází v obci u fary. Interiér kostela je zaklenut zcela plochou kupolí (nepravá klenba). Kostel z roku 1705 byl postaven nákladem místního faráře J. Partnera, který kvůli nemoci nemohl docházet do kostela na kopec nad Tasnovicemi. Předsíň kostela je z poloviny 18. století. (SÚRPMO, KDČB a www.kostely.tnet.cz).

Kostel sv. Judy Tadeáše v obci (8. 8. 2006)

Stará pohlednice (nedatováno).

Štítary (nedatováno).

Švarcava (zaniklá obec) (obec Rybník)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Rybník)
Kapličky:
1. Kaple v obci byla zbořena. Obec je zcela zbořena.
2. Kaple **sv. Kryštofa** u Dianina dvora z roku 1825 nedaleko zámku byla zbořena. Zůstaly velké trosky zámku (do výše cca 4 m), vše je zarostlé v křoví.

Těšovice (obec Srbice)

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Tieschowitz.
Kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1881 je ve vlastnictví obce.
V roce 1982 žilo v obci 128 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 87 obyvatel v 41 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple sv. Jana Nepomuckého (18. 8.2005)

Tlumačov

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Mrákov)
Kaplička: **Panny Marie Pomocné**
Německý název: Tilmitschau.
První písemná zpráva o obci pochází z roku 1325.
Kaple Panny Marie z konce 18. století je ve vlastnictví obce. Jedná se o nevelkou stavbu polygonálního půdorysu krytou jehlancovou střechou vyvrcholenou sanktusníkem s cibulovitým zakončením. Litinový kříž před kaplí je z r. 1856 (nápis *Křesťane patř na kříž, když na něm Krysta zříš, pak pro hřích nezoufej, lituj, v nebe doufej*). Kaplička byla původně zasvěcena památce sv. Jana Křtitele, *jehož sešlý obraz byl před několika roky zaměněn za obraz Marie Pomocné* (kronika obce hasičské, před r. 1940, cit. 14. 7. 2009 podle <http://www.angelfire.com/ny/ZODMRAKOV/motlumacov.html>).
Od roku 1958 je kaple chráněna státem jako nemovitá památka (číslo rejstříku ÚSKP: 32522/4-2233) (Photo Pa, projekt databáze památek).
V roce 1900 měl Tlumačov 730 českých a 114 německých obyvatel (148 domů), v roce 2001 zde žilo 368 obyvatel ve 110 domech (SÚRPMO; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička Panny Marie v roce 2003.

Trhanov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Trhanov)
Kostel: **sv. Jana Nepomuckého**, kněze a mučedníka
Kaplička: v obci
Na místě dnešního Trhanova stály ještě počátkem 17. století pouze mlýn a dvůr, které patřily městu Domažlicím. Wolf Maxmilián Lamingen (Lomikar) nechal v letech 1676–1677 vybudovat prostý jednopatrový barokní zámek, kolem něhož brzy vyrostla celá ves, a Trhanov se stal centrem celého panství.
Lokalií je místo od r. 1786, farností od r. 1855, matriky jsou od r. 1787. Kostel byl původně zámeckou kaplí (kaple založena r. 1785, k její úpravě došlo v roce 1810 po požáru celého zámku). V roce 1816 byla přistavěna věž. Na hlavním oltáři z r. 1818 je obraz Neposkvrněného Početí Panny Marie od M. Wittmera, který byl namalován v Římě a posvěcen papežem Piem IX.
V roce 1900 měl Trhanov 488 českých obyvatel (59 domů), v roce 2001 zde žilo 487 obyvatel ve 133 domech (KDČB; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

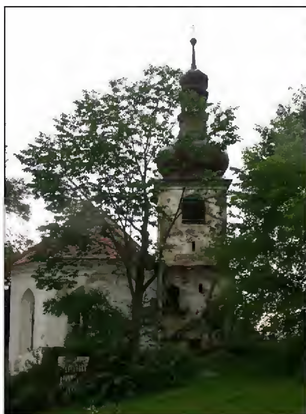
Kostel sv. Jana Nepomuckého (23. 7. 2006) a kostel se zámkem (1920).

Kaplička v Trhanově (23. 7. 2006)

Třebnice (obec Meclov)

Farnost: Domažlice (farnost do roku 2005: Třebnice)
Kostel: **sv. Jiljí**, opata
Kaplička: zbořena
Německý název: Trebnitz.
Ves je doložena r. 1369. Plebanií je od r. 1384, kolem r. 1618 spadala pod H. Týn, r. 1752 byla obnovena farnost. Matriky jsou od r. 1750. Kostel sv. Jiljí je gotický ze 14. století, jednolodní s hranolovitou věží na severní straně, zbarokizovaný v 2. čtvrtině 18. století.

Kostel sv. Jiljí (25. 8.2005).

Stará pohlednice (nedatováno).

Kaplička s výklenkem stála na kopci v březovém hájku VSV od obce, byla zbořena.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 301 obyvatel (59 domů: 247 Němců, 54 Čechů). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 175 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 213 obyvatel v 53 domech (KDČB, Chodsko 2003, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Úboč

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Úboč)
Kostel: **sv. Mikuláše**, biskupa
Německý název: Aubotschen.

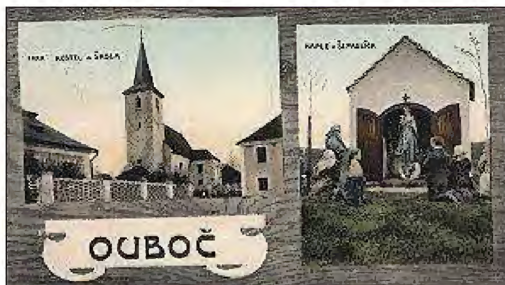
V Úboči stávalo panské sídlo, na němž se připomíná roku 1251 Jiřík a roku 1316 Vitla z Úboče. Ve 14. st. se zde připomínají dvě samostatné plebanie Dolní a Horní Úboč s vlastními kostely. Později obě plebanie splynuly v jednu. Výnosem Josefa II. byl zrušen kostel sv. Václava v Horní Úboči. Matriky jsou vedeny od roku 1690.

Kostel sv. Mikuláše je gotický, připomínán ve 13. st. – z této doby se zachovalo zdivo lodi a spodní část věže. Presbytář a sakristie, dílo stejné huti jako kostel v Loučimě se časově řadí nejdříve k polovině 14. století. V roce 1763 byla sklenuta kaple a loď, roku 1852 došlo k úpravě kostela. Barokní úprava a přístavba kaple s oratoří proběhla v roce 1763. Horní patro věže je z roku 1852. (KDČB a SÚRPMO).

V roce 1900 bylo v Úboči 68 domů (373 českých obyvatel), v roce 2001 zde žilo 111 obyvatel v 58 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Pozůstatky tvrze, která byla postavena na přelomu 13. a 14. století, jsou dodnes zachovány na zahradě fary. V 19. století byla objevena v jižní části vsi podzemní chodba, která snad vedla z tvrze.

Kostel v roce 2003 a 16. 8. 2007.

Pohlednice z roku 1913.

Újezd

Farnost: Klenčí pod Čerchovem (farnost do roku 2005: Trhanov)
Kaple: **sv. Václava**
Německý název: Aujezdl.
Kaple (kostelík) sv. Václava z konce 19. století je ve vlastnictví obce. V roce 1982 žilo v obci 350 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 261 obyvatel v 99 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

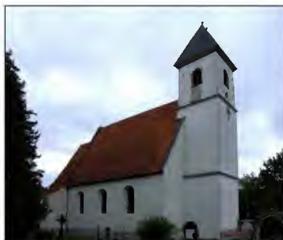

Kaple sv. Václava (23. 7. 2006)

Újezd Svatého Kříže (obec Bělá nad Radbuzou)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Újezd Svatého Kříže)
Kostel: **Nalezení sv. Kříže**
Kaplička severovýchodně od obce zbořena.
Německý název: Heiligenkreuz (též Halenkreiz).

Původní osídlení místa pochází pravděpodobně již z 11. století a až do roku 1200 se označuje Aujezd.
Plebanií je místo od r. 1357, matriky jsou vedeny od r. 1629.
Kostel je gotický, patrně z 2. poloviny 14. století. V letech 1570–1629 sloužil jako evangelický farní kostel (od posledního pastora Jakoba Schaumarse je zachována matrika zemřelých). Kostel byl přestavěn a konsekrován v roce 1777, nově upraven v 19. století. K přistavění věže došlo roku 1818. (KDČB). Gotizace kostela byla provedena po požáru 10. 10. 1859.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 113 domů, ve kterých žilo 549 Němců, 7 Čechů a 1 příslušník jiné národnosti. (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 232 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 172 obyvatel v 66 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel Nalezení sv. Kříže 8. 8. 2006 a v roce 1970.

Stará pohlednice (nedatováno).

Kostel, škola a pouťové stánky v Újezdu sv. Kříže. (Nedatováno, převzato z: HBLFW)

Únějovice

Kaplička v roce 2004.

Farnost: Koloveč
(farnost do roku 2005: Úboč)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Auniowitz.
V roce 1435 se připomíná Jan z Únějovic a od konce XVI. stol. se zde připomíná rodina Černínů z Chudenic.
Mešní kaple sv. Jan Nepomuckého z roku 1868 je ve vlastnictví obce.
V roce 1900 zde žilo 280 českých obyvatel ve 44 domech, v roce 2001 zde žilo 76 obyvatel v 42 domech (Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Úpor (obec Nemanice)

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
Kaplička: zbořena, zůstalo jen základové zdivo (cca 3 x 3 m, podkovovitého tvaru), kolem poházeny zbytky zdiva, směrem ke kapli ještě stojí sokl od kříže. Obec je zcela zbořena, na křižovatce stojí rekonstruovaný kříž. (www.kostely.tnet.cz)

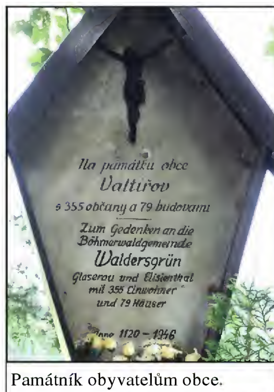
Václav (obec Bělá nad Radbuzou)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Bělá nad Radbuzou)
Kaple: **sv. Václava** (zbořena, na jejím místě postaven vojenský sklad).
Německý název: Wenzelsdorf.
Obec byla zcela zbořena, na jejím místě zůstala jedna vojenská rota v přízemních barácích a jeden zděný hospodářský domek – vše je opuštěno. (Marcela Bartoníčková, Městská knihovna Bělá nad Radbuzou a www.kostely.tnet.cz).

Obrázek původní kaple (poskytla Marcela Bartoníčková).

Valtířov (zaniklá obec)

Památník obyvatelům obce.

Německý název: Waltersgrün / Waldersgrün.
Valtířov byl velice starou vsí v oblasti Českého lesa, první zmínka je již z roku 1115. V 16. století byla obec opuštěna.
Gotický kostel je zmiňovaný v roce 1358, kdy zde byla i samostatná farnost spadající pod děkanství v Horšově. Kostel sv. Leonharda zanikl spolu se vsí.
V roce 1839 je obec, přifařená k Šitboři, opět zmiňována se 45 domy a 334 obyvateli. Ve vsi stála kaplička. Dnes zbyly ze vsi dva křížky, nepatrné zbytky stavení, bývalý rybník a pramen v kamenné jímce napravo od silnice na Nový Kramolín. V roce 1921 bylo v obci 74 domů se 430 obyvateli, v roce 1930 zde bylo 61 domů a 273 obyvatel. (www.bischofteinitz.de, KČT a www.zanikleobce.cz)

Velký Malahov

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Semněvice)
Kaple: **Navštívení Panny Marie**
Kaple je ve vlastnictví obce. Byla vystavěna na místě starší kaple v roce 1889, v roce 1936 byl objekt zvětšen o západní věž opatřenou dvěma zvony, z nichž větší byl za 2. světové války zrekvírován.
V roce 1982 žilo v obci 127 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 132 obyvatel v 29 domech (Horšovskotýnsko, 1998; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

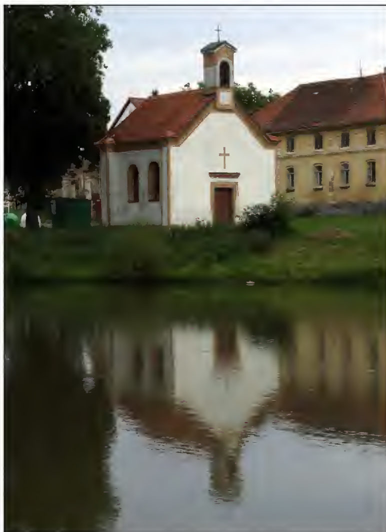

Kaple 9. 3. 2007 a staré foto bez data.

Kaple v roce 1940. (Převzato z: HBLFW)

Věvrov (obec Horšovský Týn)

Kaple Nejsvětější Trojice (10. 8. 2006)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Křakov) Kaplička: **Nejsvětější Trojice** Německý název: Webrowa.

Kaple byla vystavěna v roce 1857 asi na místě kaple zaniklé koncem 18. století. Je ve vlastnictví obce.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 175 obyvatel (27 domů: 164 Němců, 11 Čechů). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 37 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 25 obyvatel v 12 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Věvrovská kaple v roce 1942. (Převzato z: HBLFW)

Vidice

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Mělnice)
Kaple: **sv. Apolonie**

Německý název: Wiedlitz (Widlitz).
Kdysi se jednalo o tvrz a poplužní dvůr.
Kostel (kaple) sv. Apolonie je raně barokní stavbou ze druhé poloviny 17. století. V roce 1870 proběhla oprava zajišťovaná borskými Löwensteiny. Obnova fasády a střešní krytiny proběhla v letech 1994–1995.
V roce 1900 zde žilo 239 obyvatel ve 43 domech. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 230 obyvatel (46 domů: 230 Němců). V roce 1982 zde žilo 151 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 139 obyvatel v 36 domech (HBLFW; KDČB a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple a stará pohlednice (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Kaple sv. Apolonie ve Vidicích na vršku za vsí (10. 8. 2006).

Letecký pohled na kapli sv. Apolonie ve Vidicích (www.turisturaj.cz).

Vítovky (obec Chodská Lhota)

Farnost: Kdyně (farnost do roku 2005: Kdyně)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice**

Kaplička Nejsvětější Trojice (24. 9. 2006).

Kaplička je u cesty z Chodské Lhoty směrem k Vítovkám. Motivací stavby bylo uzdravení stavebníka po těžkém úrazu – kaple byla postavena na náklady pana Josefa Koutníka z Chodské Lhoty čp. 75.
Na pamětní tabuli na kapličce je nápis: *Ku cti a chvále Nejsv. Trojice Boží postavil Josef Koutník ve Lhotě roku 1911*. Plán ke kapličce, která stojí na katastru č. 3261, zhotovil stavitel Jakub Marek ze Smržovic, rodák ze Lhoty. Stavbu prováděl mistr zednický Josef Šplechna ze Kdyně a povolil ji Obecní úřad ve Lhotě za starostenství Josefa Šperla. Práce byly zahájeny 19. března 1911.
Vysvěcena byla důstojným p. Gedem, farářem v Loučimi v srpnu 1911. Mši svatou k této oslavě, která se uskutečnila ve lhoteckém, tehdy deset let starém kostele sv. Václava, celebroval veledůstojný pán P. Augustin Kaplický, biskup.
Objekt je pětiúhelníkového základu o straně 235 cm se dvěma pseudogotickými okny a vchodem. Výška stavby je 5,16 m.
Již v dřívějších dobách byl v těchto místech kříž, vyznačující cestu z Pocinovic i Loučima přes Lhotu, Vítovky a Novou Ves pro procesí ke Svaté Anně na Tannaberk, a toto místo bylo „místem odpočinku“ asi

v polovině trasy. Tři kaštany symbolizující právě Trojici Boží byly vysazeny v roce stavby (1911).
V roce 1890 stálo ve Vítovkách 13 domů, ve kterých bydlelo 80 českých obyvatel (Ottova encyklopedie).
Notář a čes. konsist. rada a český básník píšící pod jménem Jaromír Chod (1854–1918), který na projev tehdejšího starosty Josefa Šperla o pobožnosti zdejšího lidu prý jen s úsměvem prohodil na účet lhoteckých: „Když to vezmu od spoda, co dům, tak to hospoda". (V té době bylo ve Lhotě pět hospod a dvě kořalny).

Vranov (obec Mnichov)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Pivoň)
Kostel: **sv. Markéty** (kaple)
Německý název: Frohnau.
Obec prý založil v roce 1130 mnich z kláštera v Pivoni Georgi Frohnhauser, podle kterého získal Vranov své německé jméno.
Kaple sv. Markéty je ve vlastnictví církve. Oprava proběhla v roce 1991.
V roce 1913 bylo v obci 30 domů s 208 obyvateli, v roce 1936 měla ves 32 usedlostí a 184 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 37 obyvatel v 18 domech (www.bischofteinitz.de, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple (18. 7. 2006).

Stará pohlednice (nedatováno).

Vránov (obec Staňkov)

Kaplička ve Vránově 17. 8. 2007.

Farnost: Staňkov
(farnost do roku 2005: Staňkov)
Kaplička: **sv. Jakuba**
Německý název: Franowa.
V roce 1982 žilo v obci 135 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 131 obyvatel v 46 domech (KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Všepadly

Farnost: Koloveč (farnost do roku 2005: Úboč)
Kaplička: **sv. Václava** (v obci); **Panny Marie**
Německý název: Schepadl.
Dříve též Šepadly.
Ves koupilo v roce 1534 město Domažlice.

Šestihranná kaple sv. Václava z roku 1775 (na návsi) je ve vlastnictví obce.
Na návrší nedaleko vsi stojí pod lipami šestiboká centrální kaplička Panny Marie z první poloviny 19. století, krytá jehlancovou střechou, ve které byla dříve socha tzv. Všepadlské Madony – 2 m vysoká raně barokní socha Panny Marie z doby před rokem 1650 ze zbořeného kostela sv. Václava v Úboči je dnes uložena na bezpečnějším místě.
V roce 1900 zde stálo 59 domů, ve kterých žilo 313 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 69 obyvatel v 44 domech. (SÚRPMO; Domažlicko a Kdyňsko, 1996; Chodsko 2003; sčítání obyvatel, ČSÚ a Ottova encyklopedie)

Kaple sv. Václava na návsi ve Všepadlech (2003).

Všeruby

Farnost: Mrákov (farnost do roku 2005: Všeruby)
Kostel: **sv. Michaela**, archanděla

Opravený kostel sv. Michaela ve Všerubech (7. 8. 2005)

Kaple na hřbitově ve Všerubech (7. 8. 2005)

Německý název: Neumark.
Městečko bylo založeno v 16. st. ve Všerubském průsmyku. První doklad je z roku 1570 o udělení znaku a zelené pečeti nově založenému městečku Neumark na území panství hradu Rýzmberku. Farností je od roku 1650. Matriky jsou vedeny od roku 1643.

Kostel v roce 1970. (HBLFW)

Kostel byl vystavěn v letech 1628–1650 a obnoven po požáru v r. 1852. Na schodiště ve věži byla použita umrlčí prkna z rozcestí, od kapliček apod. (KDČB, Chodsko 2003).
Po roce 1989 byl velice zanedbaný kostel za výrazné pomoci německých rodáků a řezenské diecéze opraven.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 819 obyvatel (131 domů: 819 Němců). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 487 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 483 obyvatel ve 106 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Zajímavost: Na místě bitvy knížete Břetislava v srpnu roku 1040, přímo v otevřené zemské bráně, vznikla osada Všeruby, neboť Češi nepřátele všechny porubali. (V 15. století se ovšem původní obec jmenovala Český Rybník).
Zastara říkávali městečku Všerubům Benátky, protože prý před každým domkem mívali můstek, strouhu, v níž však místo ryb drželi žáby. Ty se jednou rozmnožily takovou mírou, že za jejich vymoření dali zbožní Všerubáci sloužit v kostele zvláštní modlitby.
Nepomohlo nic, dokonce ani procesí. Až když uhodilo sucho, žáby se samy vytratily. Na památku nechali všerubští zasadit na oltář kamennou desku, na níž je vyobrazená žába a datum pamětné události. (Chodské pověsti a legendy, 2004)

Pamětní deska

Rekonstrukce kostela
(kulturní památka od roku 1992)
1991 vnější rekonstrukce
iniciátor: kulturní úřad Domažlice za obce
pomoci Všeruby a farního úřadu Eschlkam
1999/2001 vnitřní rekonstrukce
iniciátor: A. Singer za pomoci bývalých členů
farního spolku Všeruby
1993/1994 zřízení pamětného místa
(kulturní památka od roku 1995)
iniciátor A. Singer, E. Körner za pomoci
bývalých členů farního spolku Všeruby

Gedenktafel

Renovierung der Kirche
(Kulturdenkmal seit 1992)
1991 Außenrenovierung
Initiator Kulturamt Domažlice
mit Hilfe der Gemeinde Vseruby
und dem Pfarramt Eschlkam
1999/2001 Innenrenovierung
Initiator A. Singer mit Hilfe der ehem.
Angehörigen der Pfarrgemeinde Neumark
1993/1994 Errichtung der Gedenkstätte
(Kulturdenkmal seit 1995)
Initiatoren A. Singer E. Körner
mit Hilfe der ehem. Angehörigen
der Pfarrgemeinde Neumark

Pamětní deska.

Svěcení zvonů 6. 7. 1921. (Převzato z: HBLFW)

Všeruby (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Výrov (obec Blížejov)

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Blížejov)
Kaplička: **Nanebevstoupení Páně**

Německý název: Weirowa.
První zmínka o obci je z roku 1410.
Původní barokní stavba z roku 1729 byla stržena a na jejím místě byla postavena v roce 1936 kaple Nanebevstoupení Páně, která byla vysvěcena 21. 5. 1936. Je ve vlastnictví obce.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 87 obyvatel (21 domů: 61 Němců, 26 Čechů). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 21 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 6 obyvatel v 11 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple ve Výrově 25. 8. 2005 a vysvěcení kaple 21. 5. 1936 – převzato z: HBLFW.

Zahořany

Farnost: Milavče (farnost do roku 2005: Stanětice)
Kaplička: **Nanebevzetí Panny Marie**
Německý název: Sahorschan.
Nejstarší zprávy o Zahořanech jsou z let 1186 a 1239, kdy ves daroval Stanimír kladrubskému klášteru.
Kaple Nanebevzetí Panny Marie je ve vlastnictví obce.
V roce 1654 bylo v Zahořanech 24 usedlostí, v roce 1757 zde bylo 28 usedlostí. V roce 1930 vykázaly Zahořany 111 domů s 552 obyvateli, v roce 1991 zde bylo 120 domů s 338 obyvateli, v roce 2001 zde žilo 388 obyvatel v 123 domech. (www.obeczahorany.cz a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička Nanebevzetí Panny Marie v Zahořanech (10. 8. 2006)

Zámělíč (obec Poběžovice)

Farnost: Poběžovice (farnost do roku 2005: Poběžovice)
Kaplička: **Nejsvětější Trojice** (zbořena)
Německý název: Klein-Semlowitz.
Kaple Nejsvětější Trojice stála v obci na severním břehu Pivoňky. V obci je nyní jen kříž a dům s požární zvoničkou.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 259 obyvatel (45 domů: 251 Němců a 7 Čechů, 1 příslušník jiné národnosti). (HBLFW). V roce 1982 zde žilo 79 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 57 obyvatel v 29 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Stará pohlednice s kaplí v Zámělíči (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Zíchov (obec Koloveč)

Farnost: Koloveč
(farnost do roku 2005: Koloveč)
Kaplička: **sv. Jana Nepomuckého**
Německý název: Sichhof.
Konfirmační listina z roku 1273 uvádí ves Zíchov mezi majetky chotěšovského kláštera.
Kaple sv. Jana Nepomuckého byla vystavěna v roce 1874.
V roce 1930 měla obec 148 obyvatel (31 chalup), v roce 2001 zde žilo 44 obyvatel v 30 domech.
(Domažlicko a Kdyňsko, 1996 a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička sv. Jana Nepomuckého (15. 8. 2002).

Ždánov

Farnost: Klenčí pod Čerchovem
(farnost do roku 2005: Klenčí pod Čerchovem)
Kostel (kaple): **bl. Kolomana** (po požáru byl kostel zbořen)
Německý název: Tannava.
Ve Ždánově byl zřízen v roce 1730 augustiniánský klášter, později byl tento objekt označován jako zámek. Od roku 1813 do konce 19. století se zde vyráběla keramika, později sloužil jako selský dvůr.
Kostel (kaple) byl vybudován v roce 1684 mnichy augustiniánského kláštera v Pivoni na počest ždánovského poustevníka Kolomana v místní části Hrůbek. Jednalo se o raně barokní osmibokou stavbu (oktogon) s pětibokým chórkem. Po zrušení kláštera v r. 1787 byla kaple opuštěná, v roce 1860 byla zrenovována obcí Draženov a 14. října 1860 vysvěcena. Po požáru v roce 1961 zůstaly zdi v dobrém stavu, ale stavba ve vlastnictví obce byla přesto v r. 1963 zbourána.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 274 obyvatel (60 domů: 274 Němců). V roce 1982 zde žilo 107 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 119 obyvatel v 47 domech, (Soupis památek historických, HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Tannawa, das Modell der Tannawarer Kirche von Karl Weidner erstellt. Die Pläne dazu besorgte Wenzel Kupilik.
Žďanov, model ždánovskeho kostela, který zhotovil Karl Weidner. Plány obstaral Wenzl Kupilik.

Model kostela bl. Kolomana ve Ždánově. (Převzato z: HBLFW)

Klášter v roce 1883 a oltář ždánovského kostela. (Převzato z: HBLFW)

Kostel po požáru. (Převzato z: HBLFW)

Železná (obec Bělá nad Radbuzou)

Farnost: Horšovský Týn (farnost do roku 2005: Železná)
Kostel: **sv. Barbory** (zbořen)
Německý název: Eisendorf.
Farnost zde byla již počátkem 17. st. Matriky jsou vedeny od r. 1654. Farní kostel sv. Barbory byl vysvěcen 8. 9. 1718. Do výstavby kostela se konaly bohoslužby v Richterově kapli (Richterkapelle). Na hřbitově stál původně i evangelický kostel, krátce využívaný i katolíky. Do kostela sv. Barbory byly pořízené nové varhany v roce 1909, v roce 1916 byl opraven kůr a oltáře, v roce 1937 byly zhotoveny nové lavice, v březnu roku 1965 byl kostel zbořen.

Kostel byl jednolodní, obdélný (15 x 40 m), s hranolovitou věží vysokou 30 m v západním průčelí a obdélným presbytářem ukončeným apsidou na východě, s obdélnou sakristií v ose a obdélnou předsíní po jižní straně lodi. Loď byla zaklenuta čtyřmi poli valené klenby (oddělenými valenými pásy) s lunetami, presbytář sklenut plackou, apsida konchou, předsíň křížově. Zařízení kostela bylo rokokové. Po roce 1948 byl kostel používán jako stáj a seník, před demolicí byly z lodi odstraněny krovy a krytina.
(www.bischofteinitz.de, www.kostely.tnet.cz, KDČB).
První zmínky o obci se vztahují k r. 1591, kdy ves náležela k rozsáhlému panství hradu Přimdy. K téměř úplnému zničení vesnice došlo během třicetileté války. Později došlo k jejímu obnovení a v 17. století se stala samostatným statkem, který postupně drželo několik šlechtických rodů, Kocové z Dobrše pak až do roku 1945. Ves zaznamenala takový rozmach, že byla roku 1905 povýšena na městečko.
Na začátku 20. století se jednalo o německou obec, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 174 domů, ve kterých žilo 1092 Němců, 35 Čechů a 11 příslušníků jiné národnosti. (Heimatkreismuseums Bischofteinitz im Landestormuseum Furth im Wald). Zdejší Češi pracovali především na celnici, jako finanční stráž a na četnické stanici. V roce 1982 zde žilo 42 obyvatel (KDČB), v roce 2001 zde žilo 28 obyvatel v 18 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Pohlednice z roku 1911 (www.heimat-now.de/ak_eisend.htm).

Celkový pohled (nedatováno). (Převzato z: HBLFW)

Bourání kostela (1965) - www.kostely.tnet.cz.

Fotografie v roce 1965 (www.bistumsmuseen-regensburg.de).

Vnitřek kostela před a po 2. světové válce.

Vikariát Klatovy

Mezholezy

Farnost: Klatovy (farnost do roku 2005: Slavíkovice)
Kaplička: **Panna Maria Růžencová**
Německý název: Meßholz.
První zmínky o vsi jsou z roku 1379, kdy patřila Vilémovi z Čachrova.
Kaple Panny Marie Růžencové je ve vlastnictví obce.
V roce 1654 žilo ve vsi 15 hospodářů, v roce 1757 21 hospodářů. V roce 1930 měla ves 58 chalup a 291 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 107 obyvatel v 48 domech (www.kolovec.cz a sčítání obyvatel, ČSÚ).
Zajímavost: Není tomu ještě tak dávno, co zde zažehnávali krupobití i bouřky troubením na mušli. Ten, kdo na mušli troubil, dostával od obce 5 zlatých, louku k sečení a několik měr obilí. Nesměl se však mušle dotknout holýma rukama, jinak by ztratila zázračnou moc, kterou jí obdařil prý sám papež. Jedna z těchto mušlí je uložena ve sbírkách domažlického muzea (Domažlicko a Kdyňsko, 1996).

Kaplička Panny Marie Růžencové (21. 8. 2005)

Slavíkovice (obec Černíkov)

Farnost: Klatovy (farnost do roku 2005: Slavíkovice)
Kostel: **sv. Josefa**
Kaplička: **sv. Vojtěcha**
Německý název: Slawikau.

První písemná zmínka o Slavíkovicích z roku 1379 se nachází v Berním rejstříku Plzeňského kraje. První známí majitelé byli bratři z Pušperka, později se tu střídali vladykové a ves nebo její části byly přiděleny k okolním panstvím, zejména k Úsilovu. Lokalií se obec stala v roce 1785, samostatnou farností v roce 1857. Matriky jsou vedeny od roku 1787.

Na návsi na místě kaple připomínané v roce 1716, byl postaven v roce 1827 jednolodní, obdélníkový kostel s věží v průčelí, zasvěcený sv. Josefu.

Kostel sv. Josefa (16. 2. 2007).

Kaple sv. Vojtěcha a křížek u kaple (16. 2. 2007)

Pohled na Slavíkovice (16. 2. 2007).

Kaple sv. Vojtěcha na návrší za vesnicí je ve vlastnictví obce.
V roce 1900 měla ves 322 obyvatel (62 domů), v roce 2001 zde žilo 84 obyvatel v 45 domech (KDČB; www.cernikov.cz; Ottova encyklopedie a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Vikariát Plzeň-jih

Bukovec

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Kostel: **Nanebevzetí Panny Marie**
Německý název: Mogolzen.
První zmínka o obci je z r. 1177. Plebanie byla zřízena v roce 1355, matriky jsou od roku 1672.
Kostel Nanebevzetí Panny Marie byl původně románský z doby kolem r. 1200 (věž a loď), v 1. polovině 14. století došlo k jeho rozšíření. Stavbu kostela spojuje Palacký s bratry Mutinou a Dobrohostem z Bukovce uváděnými v roce 1174. Kostel byl upraven v letech 1772 a 1910.
Berní rula zde k roku 1654 uvádí 13 sedláků a 2 chalupníky. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 259 obyvatel (53 domů: 235

Němců, 22 Čechů, 2 jiné národnosti). V roce 1982 zde žilo 125 obyvatel, v roce 1991 to bylo 94 obyvatel a v roce 2001 zde žilo 84 osob v 37 domech (KDČB, HBLFW, sčítání obyvatel, ČSÚ 2001 a Horšovskotýnsko, 1998).

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Bukovci (9. 3. 2007).

Kazetový strop lodi. (r. 2000 – převzato z: www.turisturaj.cz)

Bukovec kolem roku 1900.

Mogolzen, Ansichtskarte, oben links: Volksschule, oben rechts: Dorfplatz, links unten: Kriegerdenkmal und rechts unten: Ortsteich. *Bukovec, pohlednice, vlevo nahoře: Obecna škola, vpravo nahoře: náves, vlevo dole: pomník obětem valky, vpravo dole, obecní rybník*

Bukovec v době 2. světové války. Převzato z: HBLFW

Kostel v Bukovci (nedatováno). Převzato z: HBLFW

Čečovice

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec).
Kostel: **sv. Mikuláše**
Zetschowitz.
Obec zmiňována r. 1358.
Gotický kostel sv. Mikuláše pochází z doby kolem r. 1400 (1384 – tehdy byl farní), Jedná se na území našeho státu o naprosto unikátní stavbu vybudovanou z neomítnutých cihel s cennými kamenickými detaily. Bývá označována za záhadu české venkovské architektury 14. století. Architektura a zejména kamenická výzdoba vnějšího pláště i interiéru kostelíka v celkem nevýznamné vsi je totiž ztvárněna podobně, jako architektura velkých katedrál. V interiéru se dochovaly původní gotické omítky s bohatou lineární kresbou a dvě vrstvy renesančních maleb.
Dosavadní datování vzniku kostela kolísá v rozmezí let 1330–1410. Architektura kostela vykazuje řadu shodných prvků s katedrálou v Řezně (Regensburg) a s kostelem sv. Jana Křtitele v Nabburgu (okres Schwandorf). Všechny tři kostely jsou pravděpodobně dílem jedné

stavební huti, ovlivněné architekturou francouzských katedrál. Protože stavební vývoj v Čechách se v té době ubíral jinudy, lze tím vysvětlit ojedinělost a snad dokonce výstřednost této stavby v kontextu domácí architektury 1. poloviny 14. století. Kostel se stal národní kulturní památkou.

Rekonstrukce kostela v roce 2000 odhalila vzácné nástěnné malby a množství gotických kamenných ozdob.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 334 obyvatel (56 domů: 281 Němců, 51 Čechů, 2 příslušníci jiné národnosti). V roce 1982 zde žilo 67 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 68 obyvatel v 28 domech. (HBLFW; KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ; Regionální informační centrum Horšovský Týn – www.sumavanet.cz/ichtyn).

Štít kostela v Čečovicích (květen 1970). Převzato z: HBLFW

Kostel sv. Mikuláše (9. 3. 2007).

Gotické kamenné ozdoby.

Zetschowitz, Ansichtskarte. Links oben: Berg mit Dorfweiher, rechts oben: Schloß mit Dorfweiher, links unten: Laden Habla und Kirche, rechts unten: der alte Meierhof
Čečovice, pohlednice, vlevo nahoře: část obce Berg/Hora s rybnikem, vpravo nahoře: zamek s rybnikem, vlevo dole: obchod Habla a kostel, vpravo dole: starý statek Meierhof

Obec Čečovice před 2. světovou válkou. Převzato z: HBLFW

Černovice

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Kaplička: **Panny Marie**

Tscharlowitz, Kapelle
Černovice, kaple

Kaple v Černovicích 9. 3. 2007 a staré foto, nedatováno (převzato z: HBLFW)

Německý název: Tscharlowitz.
První písemná zmínka o obci je z roku 1362 (Cyernyuicz). Černovice tehdy patřily klášteru minoritů ve Stříbře. Název obce vznikl ze staročeského označení *ves lidí Črnějových*.
V Černovicích se nachází pozdně barokní kaple Panny Marie z první poloviny 19. století.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 121 obyvatel (25 domů: 115 Němců, 5 Čechů, 1 příslušník jiné národnosti). V roce 1939 zde žilo 134 obyvatel německé národnosti. V roce 1982 zde žilo 183 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 178 obyvatel v 27 domech (www.obec-cernovice.cz, HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Doubrava (obec Puclice)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Kaplička: **Panny Marie Pomocné**
Německý název: Dobrowa.

Kaplička v Doubravě (17. 8. 2007)

První zmínka o obci je z roku 1539 jako příslušenství H. Týna.
Šestiboká kaple Panny Marie Pomocné byla postavena na návsi kolem roku 1700 na malém uměle navršeném pahorku. (Podle údajů SÚRPMO je kaple z první poloviny 19. století.) Stavba opravená v 90. letech 20. století je kryta jehlancovou střechou a ve zvonici s bání má litinový zvon (Horšovskotýnsko, 1997).
Na začátku 20. století se jednalo o německou obec, podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde bylo 26 domů, 125 Němců a 12 Čechů. V roce 1982 zde žilo 57 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 53 obyvatel v 18 domech (HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Holýšov

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Holýšov)
Kostel: **sv. Petra a Pavla** (foto z 9. 3. 2007)

Kaplička: hřbitovní (foto z 9. 3. 2007)

Německý název: Holeischen.
První písemná zmínka je z roku 1273 (listina papeže Řehoře X.), kde je jmenována ves Holissouo mezi vesnicemi kláštera v Chotěšově.

Kostel sv. Petra a Pavla je ze 14. století (středověká je i valená klenba sakristie), Kostel v základě gotický byl postaven i s farou uprostřed bývalé návsi v roce 1352. Dne 20. ledna 1518 byl kostel i fara zničen bez bližšího určení vojsk zřejmě i s celým tehdejším Holýšovem. Po husitských válkách byl kostel filiálkou Touškova, farním se stal znovu v roce 1745.
Kostel byl barokně přestavěn r. 1743, v průčelí kůru je znak patrona nesoucího na štítu znak panovníka se třemi parožími a s letopočtem posledních velkých oprav v 19. století.
Historie kostelních varhan sahá do roku 1742, kdy chotěšovský opat Christoph Schmidt provedl i opravu (podle nápisu na okraji kůru, který byl patrný ještě v roce 1834, byla oprava provedena v roce 1745).
Nové – stávající varhany postavil v roce 1899 Kryštof Müller za 1 200 zlatých. Z historických zpráv vyplývá, že nástroj byl opravován v roce 1911 Antonínem Mölzerem a pak až v roce 1992 byl opraven exteriér skříně varhan, nástroj byl částečně naladěn a vyčištěn od větších mechanických nečistot.
Během září a října 1996 byla v částce 140 000 Kč shromážděných za přispění občanů i organizací města provedena generální oprava varhan včetně elektroventilátoru a pedálové klaviatury. Ministerstvo kultury vyhlásilo tyto varhany za kulturní památku.

Hřbitovní kaple.
První holýšovský hřbitov existoval již při postavení kostela v roce 1352 a nacházel se vedle něj. Nařízením Josefa II. byly hřbitovy ze středu obcí přemístěny na jejich okraje. Proto byl i v Holýšově tento hřbitov u kostela v roce 1789 zrušen a nový založen v místech, kde je dnes památník umučených ve druhé světové válce. Zde se pochovávalo až do roku 1929.
V roce 1927 byly shromážděny lidské kosti ze starého hřbitova u kostela a převezeny na nový hřbitov, kde je hřbitovní kaple s pietní deskou se jmény občanů padlých v I. světové válce. Rekruti odcházející na vojnu se v období 1. republiky chodili této památce poklonit.

V roce 2001 žilo v Holýšově 4581 obyvatel v 574 domech.
(www.mestoholysov.cz; SÚRPMO Praha a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Malý Malahov (obec Puclice)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Německý název: Kleinmallowa.
První zmínka je z roku 1454 jako „Villis malahowie". V roce 1626 se místo označuje jako Kleyn Malahoba.
Osmiboká kaple **Panny Marie** na návsi byla vybudovaná na uměle navršeném pahorku v první polovině 19. století.
Urbář horšovskotýnského panství z roku 1587 zaznamenává na tomto místě 4 dvory, v roce 1789 měl Malý Malahov 14 čísel, v roce 1839 20 domů se 113 obyvateli, v roce 1913 bylo v obci 24 domů a 155 obyvatel. Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 150 obyvatel (25 domů: 139 Němců a 11 Čechů). V roce 1982 zde žilo 68 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 41 obyvatel v 16 domech (www.bischofteinitz.de, HBLFW, KDČB, sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaplička Panny Marie (17. 8. 2007)

Kaple se statkem „U Neubaerů“ v Malém Malahově. Nedatováno. Převzato z: HBLFW

Nemněnice (obec Černovice)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Kaplička: Středně velká šestiboká kaple s věžičkou byla zbořena v 50. nebo 60. letech, podle místních už v roce 1972 nestála. (www.kostely.tnet.cz)
První zmínka o Nemněnicích je z r. 1395, kdy je uváděna jako dědictví Anny, dcery Jana Buška z Velhartic.
Podle urbáře panství Horšovský Týn tu roku 1587 stálo 9 dvorů. Berní rula v r. 1654 uvádí v „Nemblovicích“ také 9 sedláků. Roku 1789 zde bylo 16 usedlostí a v r. 1939 už 26 domů. V r. 1991 ve vsi žilo v 9 domech 28 obyvatel (www.obec-cernovice.cz), v roce 2001 zde žilo 27 obyvatel v 10 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Šlovice (obec Semněvice)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec, pak Staňkov)
Kaplička: **Nanebevzetí Panny Marie.** Je ve vlastnictví obce, byla opravena v roce 2001.
Německý název: Schlewitz.

Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 104 obyvatel (18 domů: 104 Němců). V roce 1982 zde žilo 21 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 17 obyvatel v 7 domech (HBLFW; KDČB; Plzeňské biskupství; sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kaple Nanebevzetí Panny Marie ve Šlovicích 9. 7. 2007 a v roce 1964. (Druhé foto převzato z: HBLFW)

Štichov

Kaple sv. Markéty ve Štichově (9. 3. 2007)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Německý název: Stich.
Na návsi mezi lípami stojí šestiboká kaple **sv. Markéty**, která má na báni plechovou korouhvičku s letopočty 1826 a 1982 (Horšovskotýnsko, 1998).
V roce 2001 žilo ve Štichově 87 obyvatel v 34 domech (sčítání obyvatel, ČSÚ).

Všekary (obec Všekary)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Bukovec)
Kostel (kaple): **sv. Barbory** (za vsí)
Kaplička: v obci
Německý název: Schekarschen.
První písemná zmínka o obci je z roku 1115. V lesích mezi Černovicemi a Všekary se těžily už od středověku různé kovy, hlavně zinek, olovo a stříbro. Poslední důl byl v Černovicích – šachta Šarlota (Charlotte). Byl zavřen v roce 1929.
S těžbou kovů souvisí i kostel (kaple) svaté Barbory, patronky horníků – tato významná barokní stavba byla vybudovaná v letech 1717–1724. Boční kaple s oratořemi v patře doplňují půdorys stavby na tvar kříže. Mají stejnou výšku jako loď. V letech 1991–1994 byl kostel se zdevastovaným interiérem překryt novou střechou.
U kaple stávala i německá škola. V roce 2001 zde žilo 82 obyvatel v 54 domech (SPÚ a sčítání obyvatel, ČSÚ).

Kostel sv. Barbory a škola (nedatováno). Převzato z: HBLFW

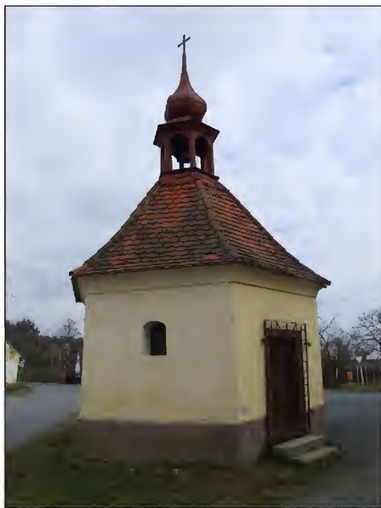
Kostel sv. Barbory za vsí (převzato z: www.kostely.tnet.cz)

Kostel sv. Barbory (9. 3. 2007).

Interiér kostela sv. Barbory (9. 3. 2007).

Kaplička ve Všekarech ve vsi (9. 3. 2007)

Vytůň (obec Holýšov)

Farnost: Holýšov (farnost do roku 2005: Holýšov)
Kaplička: u myslivny
V roce 2004 se jednalo o téměř zbořenou kapli; zůstalo pouze čtvercové obvodové zdivo (cca 2,2 x 2,2 m), fasáda zničena. (www.kostely.tnet.cz).
V roce 2006 byla kaple znovu vystavěna.

Foto z roku 2004 (www.kostely.tnet.cz)

Kaple 17. 8. 2007.

Vikariát Tachov

Buková (obec Mezholezy)

Farnost: Kladruby u Stříbra (farnost do roku 2005: Prostiboř, okr. Tachov).
Kaplička: Šestiboká kaple **Panny Marie** na návsi se zvonicí a cibulovou bání pochází z roku 1801.
Německý název: Mukowa.
Ves je poprvé připomínána k roku 1115 jako majetek kladrubského kláštera. Poddanský vztah zůstal až do roku 1782, kdy byl klášter zrušen.
Podle sčítání lidu ze dne 1. 12. 1930 zde žilo 133 obyvatel (21 domů: 133 Němců). Po odsunu původního německého obyvatelstva v letech 1945–46 byla ves osídlena převážně volyňskými Čechy a Slováky. V roce 1982 zde žilo 57 obyvatel, v roce 2001 zde žilo 40 obyvatel v 17 domech (HBLFW, KDČB; sčítání obyvatel, ČSÚ a Horšovskotýnsko, 1998).

Kaplička Panny Marie v Bukové (10. 8. 2006).

Buková, cca 1920. Převzato z: HBLFW

Buková před 2. světovou válkou. Převzato z: HBLFW

Použité zdroje

BERNAU, F. *Der Böhmerwald.* 1887. In: *Kohoutí kříž: Od Všerub k Nýrsku.* [online] © Jihočeská vědecká knihovna 2001–2009. Dostupný z: <http://www.kohoutikriz.org/data/w_berna.php>.

Brnířov [online]. © 2009 KOMUNITA Brnířov [cit. 2008–2009]. Dostupný z: <http://www.brnirov.cz>.

Český les-Domažlicko. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 1992. 160 s.

DITTRICH, Edith *Könnte man doch bleiben...* Köln: Wienand, 2000, 119 s.

Domažlicko a Kdyňsko. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 1996. 195 s.

GRYC, S., MUŽÍK, P. *Archivy orgánů římskokatolické církevní správy v obvodu ONV Domažlice. Skupinový inventář.* Horšovský Týn, 1976

HBLFW – Obrazové materiály z CD publikace vydané *Heimatkreismuseums Bischofteinitz im Landestormuseum Furth im Wald.*

Heimatkreis Bischofteinitz [online]. © Heimatkreis Bischofteinitz e.V., Heimatkreisbetreuer Peter Pawlik, 2002 [cit. 2005–2009]. Dostupný z: <http://www.bischofteinitz.de>.

Historie Krchleb [online]. [cit. 16. 8. 2008]. Dostupný z: <http://www.krchleby.cz/uvod.html>.

Horšovskotýnsko. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa; Horšovský Týn: Městské kulturní zařízení, 1998. 248 s.

Hrad a zámek Horšovský Týn [online]. Státní hrad a zámek Horšovský Týn [cit. 17. 8. 2008]. Dostupný z: <http://www.horsovsky-tyn.cz>.

Chodsko [kartografický dokument]: turistická mapa 1:50 000. Praha: Trasa, 2003.

KATALOG DIECÉZE ČESKOBUDĚJOVICKÉ L. P. 1987. Biskupství českobudějovické, pro vlast. potřebu: 1986. (V textu použita zkratka *KDČB*).

KATALOG PLZEŇSKÉ DIECÉZE. Biskupství plzeňské, pro vlastní potřebu: 2004.

Kdyně v díle a životě J. Š. Baara. Domažlice, 1946.

KORANDOVÁ, M. *Chodské pověsti a legendy.* Plzeň: Nava, 2004.

Kout na Šumavě [online]. [cit. 28. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.koutnas.cz>.

Kronika obce Prapořiště. Uložena u Lenky Vencelové, Prapořiště 30.

Města, obce, osady a samoty zaniklé nebo částečně zaniklé po roce 1945 (dobové pohlednice, historie, vojenské mapy, místopis) [online]. © 2005–2009 [cit. 2007–2009]. Dostupný z: <http://www.zanikleobce.cz>.

Město Holýšov [online]. © Městský úřad Holýšov [cit. 25. 3. 2008]. Dostupný z: <http://www.mestoholysov.cz>.

Město Kdyně [online]. Městský úřad Kdyně [cit. 7. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.kdyne.cz>.

Město Staňkov [online]. © Městský úřad Staňkov [cit. 26. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.mestostankov.cz/>.

Milavče [online]. © 2005 Milavče [cit. 7. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.milavce.cz/>.

Obec Babylon [online]. © Obecní úřad Babylon [cit. 7. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.babylon-obec.cz>.

Obec Černíkov [online]. [cit. 17. 9. 2008]. Dostupný z: <http://www.cernikov.cz/index.php>.

Obec Černovice [online]. [cit. 17. 9. 2008]. Dostupný z: <http://www.obec-cernovice.cz/>.
Obec Díly: Historie obce Díly [online]. OÚ Díly 2005 [cit. 7. 8. 2008]. Dostupný z: <http://www.obecni-urad.net/source/historie.php?ID=9605>.
Obec Mrákov [online]. © Obecní úřad Mrákov [cit. 7. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.mrakov.cz>.
Obec Osvračín [online]. [cit. 27. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.osvracin.cz>.
Obec Zahořany [online]. Oficiální stránky obce Zahořany [cit. 14. 7. 2009]. Dostupný z: <http://www.obeczahorany.cz>.
Obecní úřad Puclice [online]. [cit. 12. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.puclice.cz>.
Oficiální stránky OÚ Blížejov [online]. Obecní úřad Blížejov [cit. 14. 2. 2008]. Dostupný z: <http://www.blizejov.cz>.
Ottova encyklopedie obecných vědomostí: Ottův slovník naučný 1888–1909 a Ottův slovník naučný nové doby 1930–1943. [cit. 21. 9. 2007]. Dostupný z: <http://encyklopedie.seznam.cz>.
Pasečnice [online]. [cit. 27. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.pasecnice.cz>.
Pelechy [online]. [cit. 14. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.pelechy.cz>.
Photo Pa, projekt databáze památek [online]. ČVUT v Praze. [cit. 7. 7. 2008]. Dostupný z: <lfgm.fsv.cvut.cz/photopa2003>.
Po stopách zaniklých vsí Českého lesa. 2005.
Poškozené a zničené kostely a kaple v České republice [online]. Michal Valenčík, Praha, 2008 [cit. 2007–2009]. Dostupný z: <http://www.kostely.tnet.cz>.
PROCHÁZKA, Z. *Kaple a kapličky na Domažlicku a Horšovskotýnsku.* Plzeňský kraj, 2005.
Regionální informační centrum Horšovský Týn [online]. [cit. 27. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.sumavanet.cz/ichtyn>.
Reichs-Handbuch der deutschen Fremdenverkehrs-Orte. Band II, 1939. In: http://www.kohoutikriz.org ,© Jihočeská vědecká knihovna 2001–2009.
Sčítání obyvatel. Český statistický úřad (ČSÚ), 2001.
SPÚ (Státní památkový úřad Plzni) – pasportizace památek z roku 1979.
Statistický lexikon obcí ČSSR. Praha, 1984. In: *KATALOG DIECÉZE ČESKOBUDĚJOVICKÉ L. P. 1987.* Biskupství českobudějovické, 1986.
Stránky Plzeňské diecéze [online]. Biskupství plzeňské [cit. 14. 7. 2007]. Dostupný z: < http://www.bip.cz>.
SÚRPMO – Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů. Soupis z r. 1979 a 1981: Pasportizace okresů západočeského kraje, okres Domažlice.
ŠTĚPÁNKOVÁ, H. *Zkazky lidu na Kdyňsku a Domažlicku.* Praha, 1931.
Tannaberk. Informační tabule Svazu turistiky Československého svazu tělesné výchovy a sportu (ČSTV), 1977.
VANĚK, F., HOSTAŠ, K. *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém.* Díl XVII. POLITICKÝ OKRES DOMAŽLICKÝ. Praha, 1902.
Základní škola Koloveč [online]. [cit. 26. 7. 2008]. Dostupný z: <http://www.kolovec.cz>.

Resume

The natural centers of municipalities were and still are formed by sacral structures in Bohemia. Hardly any village or city does not have chapel or small village chapel. The churches and chapels cannot be thought apart from the Czech scenery. People were going far even several kilometers to the churches in other villages, if they did not have their own church. The churches were not only the places were prayer services took place, but also the meeting places, the places for celebrating saint's – day, for christening, for weddings and funerals. There are midday bell, angelus bell and passing bell, to those who dies, in the villages that have village chapel.

This publication picked out the aim to introduce a comprehensive view on present Domažlice district that has been very influence by events from relatively recent times. At the same time its aim is to introduce an exhaustive listing of contemporary and extinguished sacral monuments that were destroyed after withdrawal of Germans and creation of borders. These events significantly transformed the landscape of Domažlice. Village chapels and churches of Domažlice district are sort by the name of particular municipalities. According to ecclesiastical settlement is other structuring on vicariates. The borders of vicariates are conformable to the borders of districts. Nevertheless sometimes occur variances – the Domažlice district is interfere with Domažlice vicariate, Klatovy vicariate, Plzeň south and Tachov. The establishing of Plzeň diocese (in 1995) has brought other changes after the year 1989. In 2005 many of parishes became extinct – they have been compounded. There have remained only those parishes were custodian of parish lives.

There have not been even the parish churches in many extinct parishes, because they had been destroyed long time ago (e.g. Železná). There have been also parishes that formally existed, but they have been instead the extinct municipalities. That is how the parish Tannaberk has became extinct, because it was not the municipality originally, but it was promoted as such by the Stadions, which were the owners of Kout dominion.

Rejstřík obcí